

Grønne oplysninger i forbrugerkøb

En analyse af det køberetlige mangelsbegreb

Green information in consumer purchases

An analysis of the concept of defect under sales law

Specialet er udarbejdet af:

Kristine Boesen Bønding - 20215165
Louise Lindegaard Christensen - 20213788
Laura Jepsen - 20215371

Vejleder:

Marianne Hundahl Hansen

Aalborg Universitet

Abstract

The purpose of this thesis is to explore which criteria are decisive whether green information can constitute a defect, which may lead to remedies for default in consumer purchases. The reason for this problem statement is that the green transition has become increasingly prevalent in contemporary society, which has led to increased awareness among buyers that a purchased item must possess green properties. Just as, a growing number of sellers employ green information in their marketing.

To answer the purpose of this thesis the project will explore how green information will be qualified in relation to sales law. In this regard if green informations can be qualified as a sales puff, warranties, representations, declarations or misrepresentations of fact. The thesis will to this exploration employ the legal dogmatic method to clarify the legal status regarding the concept of defect in sales law to determine the scope of the legal concepts in the law of sale. It incorporates an analysis of relevant case law and sales law and the regulations of Danish Sale of Goods Act regarding consumer purchases, including the provision of the Danish Sale of Goods Act regarding the seller's duty of disclosure. This method is applied to identify which criteria are established by the regulations of the Danish Sale of Goods Act and relevant case law to determine if green information can constitute a defect, which may lead to remedies for default in consumer purchases. The thesis will furthermore include a discussion about whether green information may constitute a minor defect falling below the threshold of significance. The legal method is used to apply the legal criteria to exemplify in which cases green information can constitute a defect, which may lead to remedies for default in consumer purchases. Thereafter, the project will apply these criteria to assess whether factually incorrect green information can constitute a defect, which may lead to remedies for default in consumer purchases.

The thesis concludes that the regulations regarding default in consumer law in the Danish Sale of Goods Act and case law establishes a number of criteria which are crucial to determine whether green information can constitute a defect, which may lead to remedies for default in consumer purchases. Furthermore, the project concludes that green information in some cases can constitute a minor defect falling below the threshold of significance and therefore does not qualify as a defect in sales law. The assessment depends on the specific agreement and the other circumstances between the buyer and the seller, as well as these criteria.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 – Indledning til grønne oplysninger	4
1.1 Problemfelt.....	4
1.2 Afgrænsning.....	5
1.3 Metodeafsnit.....	7
1.3.1 Kilder.....	9
1.3.1.1 Lovgivning.....	9
1.3.1.2 Lovforarbejder	11
1.3.1.3 Retspraksis	11
1.3.1.4 Retslitteratur.....	13
1.3.2 Fremgangsmåde.....	13
Kapitel 2 – Hvordan kvalificeres en grøn oplysning i relation til køberetten?	16
2.1 Anprisninger.....	16
2.1.1 Kan en anprisning angå salgsgenstandens egenskaber?	17
2.1.2 Lever en grøn oplysning op til definitionen af anprisningsbegrebet?	19
2.1.2.1 Grønne oplysninger og anprisningsbegrebet	22
2.2 Garantier, indeståelser og erklæringer	23
2.2.1 Kan en grøn oplysning udgøre en garanti?.....	26
2.2.1.1 Hvor går grænsen mellem en garanti og en faktuel oplysning?.....	26
2.2.1.2 Har det betydning, hvor oplysningen er fremsat?.....	33
2.3 Faktisk urigtige oplysninger.....	37
2.3.1 Hvad er en faktisk urigtig oplysning?.....	39
2.3.1.1 Grønne oplysninger som aftaleindhold.....	41
2.3.1.2 Grønne oplysninger og særligt formål	43
2.3.1.3 Grønne oplysninger som forbrugeren sædvanligvis kan forvente	44
2.3.2 Har oplysningen skabt en relevant forventning hos køberen?.....	49
2.3.3 Kan en grøn oplysning udgøre en bagatel?	52
2.3.3.1 Grønne oplysninger som bagatel	54
2.4 Køberettens kvalificering af grønne oplysninger	59
2.5 Sælgerens loyale oplysningspligt.....	62
2.5.1 Hvornår ved sælgeren, at en oplysning skal afgives?.....	67
2.6 Anvendelse af kriterier på grønne oplysninger	69

2.6.1 Grønne oplysninger og tidspunktet for mangelsbedømmelsen	70
2.6.2 Grønne oplysninger som aftaleindhold.....	70
2.6.3 Grønne oplysninger og særligt formål.....	72
2.6.4 Grønne oplysninger som forbrugeren sædvanligvis kan forvente.....	73
2.6.5 Grønne oplysninger og sælgerens loyale oplysningspligt	75
Kapitel 3 – Konklusion	78
Kapitel 4 – Litteraturfortegnelse	81
Kapitel 5 – Bilag	86
5.1 Skærmpoint	86

Kapitel 1 – Indledning til grønne oplysninger

1.1 Problemfelt

Den grønne omstilling har i stigende grad vundet indpas i nutidens samfund, hvilket har bevirket en øget bevidsthed hos køberen om, at en salgsgenstand skal besidde grønne egenskaber, såvel både ved den bestående salgsgenstand, som salgsgenstandens livscyklus, herunder fra vugge til grav. Grønne oplysninger er et begreb, som spænder vidt og ikke indeholder en entydig definition, hvorfor forståelsen af begrebets rækkevidde afhænger af øjnene, der ser. Køberens øgede bevidsthed har bevirket et incitament hos de erhvervsdrivende til at fremhæve grønne egenskaber ved en salgsgenstand, for dermed at fremstå mere konkurrencedygtige. De erhvervsdrivendes ihærdighed på at være konkurrencedygtige på det grønne område har medført en problematik, hvor flere virksomheder ikke kan leve op til de grønne egenskaber, som salgsgenstanden er blevet tillagt i forbindelse med kontraheringen. Eftersom der er opstået en samfundstendens til, at købere i stigende grad vælger salgsgenstande på baggrund af grønne egenskaber, må det synes problematisk, såfremt salgsgenstanden egentlig ikke besidder disse grønne egenskaber, som sælgeren har tillagt salgsgenstanden i forbindelse med kontraheringen.

I takt med, at omfanget af problematikken er eksploderet, er Green Transition Directive blevet vedtaget. Dette er et markedsføringsretligt direktiv, der har til formål at styrke og beskytte forbrugeren i den grønne omstilling. Ved direktivets indførelse bliver miljømæssige karakteristika direkte angivet som en del af de væsentligste karakteristika ved en salgsgenstand. Denne tilføjelse i markedsføringsretten, giver anledning til en undren vedrørende, hvorvidt afgivne grønne oplysninger, som ikke stemmer overens med virkeligheden, ligeledes kan have en betydning i den kontraktretlige relation mellem en køber og en erhvervsdrivende sælger i køberetten. Denne undren udspringer af, at grønne oplysninger inden for markedsføringsretten anses for at udgøre et væsentligt karakteristikum ved en salgsgenstand, hvorfor det kan synes påfaldende, såfremt de grønne oplysninger ikke kan tillægges nogen betydning for, om salgsgenstanden er kontraktmæssig i køberetlig regi.

Denne undren leder videre til, hvordan gældende køberet vil forholde sig til sælgerens afgivelse af grønne oplysninger, da spørgsmålet ses ubesvaret i foreliggende retspraksis. Dette giver anledning til spørgsmålet om, hvorvidt en erhvervsdrivende sælgers grønne oplysninger ved en

salgsgenstand kan omfattes af det køberetlige mangelsbegreb og dermed kan udgøre en mangelfuld opfyldelse af kontrakten udelukkende på baggrund af, at de grønne oplysninger ikke stemmer overens med virkeligheden. Med udgangspunkt i denne problematik, søger projektet at undersøge følgende problemformulering:

Hvilke retlige kriterier er afgørende for, at grønne oplysninger om en salgsgenstand udgør en mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb?

Ved grønne oplysninger om en salgsgenstand forstås oplysninger, der relaterer sig til salgsgenstandens egenskaber. Ved en egenskab forstås, i køberetlig forstand, forhold vedrørende salgsgenstandens beskrivelse, art, type, mængde, kvalitet, funktionalitet, kompatibilitet, interoperabilitet og de øvrige egenskaber, som fremgår af aftalen.¹ Ved grønne oplysninger inddrager projektet både specifikke og generiske grønne oplysninger vedrørende salgsgenstanden. Ved specifikke grønne oplysninger forstås oplysninger, der alene kan henføres til en præcis egenskab ved salgsgenstanden. Ved generiske grønne oplysninger forstås derimod en mere generel og bred oplysning vedrørende salgsgenstandens egenskaber. En generisk grøn oplysning om en salgsgenstands egenskaber kan således angå hele eller dele af salgsgenstandens livscyklus. Projektet vil undersøge grønne oplysninger som både vedrører den bestående salgsgenstand, men også salgsgenstandens livscyklus, altså fra vugge til grav. Projektet forholder sig derudover til grønne oplysninger, som er udgjort af en mærkningsordning. Ved mærkningsordninger sondrer projektet mellem certificeret mærkningsordninger og sælgerens egne mærkningsordninger. Projektet undersøger sælgerens afgivelse af grønne oplysninger vedrørende salgsgenstanden i kontraheringen, herunder i markedsføringen.

1.2 Afgrænsning

Projektets omdrejningspunkt er, hvorvidt grønne oplysninger om salgsgenstanden udgør en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. Grønne oplysninger er et bredt begreb, som kan angå forskellige forhold ved en salgsgenstand, blandt andet oplysninger vedrørende salgsgenstandens egenskaber. Projektet afgrænser sig fra andre grønne oplysninger end de oplysninger, som angår salgsgenstandens egenskaber. Projektet forholder

¹ Justitsministeriet. LBKG 2021-09-24 nr.1853. *Købelovens* § 75 b, nr. 1.

sig af denne årsag ikke til grønne oplysninger om virksomheden, der har produceret eller solgt salgsgenstanden.

Den nugældende købelov, som definerer mangler i forbrugerkøb, var tidligere udtryk for almindelige obligationsretlige principper, hvorfor principperne i bestemmelserne forinden ændringen fandt analog anvendelse på handels- og civilkøb.² Efterfølgende er købeloven ændret ved lovændring i 2021, som skete i kølvandet af totalharmoniseringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (herefter “varedirektivet”)³ i købeloven.⁴ Dette medførte, at købelovens mangelsbegreb ikke længere er udtryk for almindelige obligationsretlige grundsætninger i dansk ret. Købelovens bestemmelser finder derfor ikke længere anvendelse på handels- og civilkøb, men alene forbrugerkøb. Projektet afgrænser sig af denne årsag fra handels- og civilkøb, da projektet tager afsæt i det køberetlige mangelsbegreb i forbrugerkøb. Projektet anvender begrebet forbruger, når reglerne i købeloven, som finder særskilt anvendelse på forbrugerkøb, behandles. Projektet vil derimod anvende begrebet køber, når projektet behandler generelle køberetlige begreber, som ikke alene finder anvendelse på forbrugerkøb. Projektet afgrænser sig fra at definere begreberne forbruger og køber, hvorfor definitionen må følge af købeloven.⁵

Købeloven finder anvendelse på alle køb, jf. købelovens § 1 a, stk. 1. Ved køb forstås traditionelt overdragelse af et formuegode mod vederlag.⁶ Projektet afgrænser sig fra at behandle forhold vedrørende tjenesteydelser og digitale ydelser.

Projektet undersøger grønne oplysninger i relation til de køberetlige begreber, herunder “anprisninger”, “garantier”, “indeståelser” og “erklæringer”, samt “faktiske urigtige oplysninger”. Disse køberetlige begreber relaterer sig til besvarelsen af, hvorvidt en grøn oplysning om salgsgenstanden kan udgøre en mangel i køberettens forstand. Ens for disse begreber er, at det ikke er en betingelse for, at der kan foreligge en køberetlig mangel, at sælgeren ved fremsættelse af

²Andersen, Mads Bryde. 2020. *Lærebog i Obligationsret*. 5. udgave. Karnov Group. Side 28.

³ *Varedirektivet (EU) 2019/771*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF. L 136/28.

⁴ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. *Køb*. 6. udgave. Djøf Forlag. Side 262.

⁵ Købeloven § 4 a, stk. 1.

⁶ Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. *Dansk og international køberet*. 6. udgave. Djøf Forlag. Side 25.

de grønne oplysninger har handlet culpøst.⁷ Derudover kan der foreligge en køberetlig mangel i tilfælde, hvor sælgeren culpøst har fremsat urigtige oplysninger, hvorfor sælgeren har handlet svigagtigt.⁸ Svigagtig fremsættelse af urigtige oplysninger kan både medføre aftalens ugyldighed efter aftalelovens regler eller ophævelse af aftalen i køberettens forstand.⁹ Projektet afgrænser sig fra vurderingen af, hvorvidt sælgeren culpøst har fremsat urigtige grønne oplysninger. Projektet undersøger derfor ikke tilfælde, hvor sælgeren svigagtigt har fremsat sådanne grønne oplysninger.

1.3 Metodeafsnit

Projektet anvender den retsdogmatiske- og juridiske metode til besvarelsen af problemformuleringen.

Den retsdogmatiske metode anvendes til at beskrive og analysere gældende ret med det formål at finde viden om, hvorledes gældende ret vil forholde sig til, hvorvidt grønne oplysninger om salgsgenstanden kan udgøre en mangel i forbruger køb efter køberetten, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser. Den retsdogmatiske metode er udtryk for en systematisk, metodisk og transparent virksomhed, der gennem en analyse og beskrivelse af gældende ret søger at fastlægge retstilstanden på et givent område. Retsdogmatikken er tilknyttet rettens anvendelse i det praktiske retsliv, hvorfor det metodiske udgangspunkt for teoretikeren og praktikerens er det samme, nemlig anvendelsen af retskilder, anerkendte fortolkningsprincipper og retlig subsumption.¹⁰ Ved anvendelsen af den retsdogmatiske metode kan forskeren agere som observatør af praktikerne, såvel som forskeren selvstændigt kan erkende retstilstanden ved brug af juridisk metode, hvorigennem forskeren bidrager til at fastlægge gældende ret.¹¹ Den retsdogmatiske metode anvendes i projektet til at klarlægge rækkevidden af de køberetlige begreber, herunder ved undersøgelse af, hvorvidt en grøn oplysning kan rummes i begreberne ”anprisninger“, ”garantier“, ”indeståelser” og ”erklæringer“ samt ”faktiske urigtige oplysninger“. Derudover anvender projektet den retsdogmatiske metode i undersøgelsen af rækkevidden af det køberetlige mangelsbegreb, herunder ved inddragelse af købelovens bestemmelser om mangler i forbruger køb samt relevant køberetlig retspraksis på området.

⁷ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. *Lærebog i køberet*. 1. udgave. Karnov Group. Side 92-95 og side 99-100.

⁸ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 96-98.

⁹ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 96-97.

¹⁰ Munk-Hansen, Carsten. 2022. *Retsvidenskabsteori*. 3. udgave. Djøf Forlag. Side 211.

¹¹ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 214.

Juridisk metode er en fremgangsmåde, hvor faktiske oplysninger henføres under en retsregel, hvilket fører til et retligt resultat. Denne metodik er udtryk for den retlige subsumtion.¹² Projektet anvender den juridiske metode som led i besvarelsen af problemformuleringen, da projektet benytter den retlige subsumtion, til at anvende de køberetlige regler om mangler i forbruger køb, for derigennem at undersøge, hvorvidt grønne oplysninger ved en salgsgenstand kan udgøre en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser.

Til besvarelse af projektets problemformulering anvendes ordlyds- og formålsfortolkning. Idealet for fortolkning af en lovregel er, at fortolkningen foretages på en ensartet måde således, at retstilstanden forekommer forudberegnelig.¹³ Ordlydsfortolkning er udgangspunktet for enhver fortolkning, eftersom det er ordlyden af bestemmelsen, der er genstand for fortolkningen. Ved anvendelsen af en ordlydsfortolkning benyttes den naturlige og sædvanlige forståelse af de, i lovtæksten, anvendte ord. Ved undersøgelsen af bestemmelsens ordlyd afklares det, hvorvidt lovtæksten er entydig eller flertydig således, at der er åbenhed for forskellige fortolkningsmuligheder.¹⁴ I tilfælde, hvor ordlyden af en bestemmelse kan være flertydig, hvorfor der er fortolknings tvivl, kan man inddrage bestemmelsens formål som bidrag til fortolkningen.¹⁵ Bestemmelsens formål kan både inddrages i en subjektiv- og objektiv formålsfortolkning.¹⁶ En objektiv formålsfortolkning anvendes til at fortolke en bestemmelses ordlyd i sammenhæng med loven og retsområdet for bestemmelsen.¹⁷ Derudover kan der ved objektiv formålsfortolkning tillige inddrages de udtalte mål og hensyn, som loven søger realiseret.¹⁸ Den subjektive formålsfortolkning er en fortolkning, som støttes på lovgivers hensigt med bestemmelsen, hvori der kan inddrages lovens for- og efterarbejder.¹⁹

Projektet søger at klarlægge omfanget af de køberetlige begreber med det formål at undersøge, om grønne oplysninger ved salgsgenstanden kan henføres under de køberetlige begreber ”anprisninger”, ”garantier”, ”indeståelser” og ”erklæringer” samt ”faktisk urigtige oplysninger”. Herefter undersøger projektet gennem henholdsvis ordlyds- og formålsfortolkning om grønne

¹² Munk-Hansen, Carsten. 2021. *Den juridiske løsning*. 2. udgave. Djøf Forlag. Side 11.

¹³ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 311.

¹⁴ Evald, Jens. 2024. *Juridisk teori, metode og videnskab*. 3. udgave. Djøf Forlag. Side 60.

¹⁵ Hamer, Schaumburg-Müller og Kjær. 2025. *Juraens Verden*. 2. udgave. Djøf Forlag. Side 80-84.

¹⁶ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 319.

¹⁷ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 263.

¹⁸ Hamer, Schaumburg-Müller og Kjær. 2025. Side 83.

¹⁹ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 312.

oplysninger ved salgsgenstanden kan udgøre en mangel, som kan udløse misligholdelser i forbruger køb indenfor køberetten.

1.3.1 Kilder

I projektet anvendes forskellige retskilder, der tillægges forskellig retskildeværdi i retskildehierarkiet. I de følgende afsnit vil projektet gennemgå de retskilder, der anvendes til besvarelsen af projektets genstand.

1.3.1.1 Lovgivning

Projektet tager udgangspunkt i forbruger køb, hvorfor det er relevant at inddrage EU-retten med henblik på at klarlægge rækkevidden af forbruger beskyttelsesniveauet i Unionen. Traktaten om Den Europæiske Funktionsmåde (herefter TEUF)²⁰ danner grundlag og sætter rammerne for værdier, formål og generelle principper, samt regler i form af kompetencenormer om EU's lovgivning.²¹ Særligt TEUF artikel 169 er relevant for besvarelse af projektets problemformulering, da denne angår forbruger beskyttelse. Det følger af TEUF artikel 169 (1), at forbrugernes interesser skal fremmes, og der skal sikres et højt forbruger beskyttelsesniveau, hvorfor Unionen bidrager til en beskyttelse af forbrugerens økonomiske interesser og ret til oplysning. Endvidere beskytter EU's charter om grundlæggende rettigheder forbrugerne, idet EU's charter om grundlæggende rettigheders artikel 38 fastlægger et højt forbruger beskyttelsesniveau i Unionens politikker.²² EU's charter om grundlæggende rettigheder indgår i retskildehierarkiet med samme rang som traktaterne, herunder TEUF, da disse udgør primærret.²³

Den danske købelov er senest ændret ved ændringsvedtagelsen den 3. juni 2021, som følge af implementeringen af varedirektivet.²⁴ Varedirektivet regulerer alene forbruger køb. Den danske købelovs regler om forbruger køb har således til formål at implementere varedirektivet i dansk ret. Fortolkningen af købelovens regler om forbruger køb skal således fortolkes ud fra principperne om direktivkonform fortolkning. Ved direktivkonform fortolkning foreligger en pligt til

²⁰ *Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde* (2016). EFT C 202 af 7.6.2016.

²¹ Nielsen og Neergaard. 2024. *EU-ret*. 9. udgave. Karnov Group. Side 120 og 141.

²² *Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder*. 2007/C 303/01.

²³ Nielsen og Neergaard. 2024. Side 143.

²⁴ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. *Forslag til lov om ændring af købeloven og lov om markedsføring*. Side 1.

at fortolke købelovens regler om forbruger køb i overensstemmelse med varedirektivet.²⁵ Varedirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, som har til formål at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau.²⁶

Købeloven skal fortolkes i overensstemmelse med varedirektivet, der skal fortolkes i overensstemmelse med EU's primærret, herunder EU's charter om grundlæggende rettigheder og TEUF, der har til formål at sikre højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Ved anvendelsen af købelovens regler om forbruger køb, skal reglerne derfor fortolkes med henblik på at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau.

Købelovens regler om forbruger køb blev ændret, som følge af totalharmoniseringen af varedirektivet i 2021, i den danske købelov. Forinden totalharmoniseringen af forbruger købsreglerne i købeloven var forbruger købsreglerne overensstemmende med dansk rets almindelige obligationsretlige grundsætninger. Totalharmoniseringen medførte, at købelovens mangelsbegreb i forbruger køb ikke længere er udtryk for almindelige obligationsretlige grundsætninger i dansk ret. Kerneområderne for bestemmelserne kredser sig dog fortsat om de samme problemstillinger med nogle væsentlige ændringer.²⁷ Dertil fremgår det af lovforarbejderne til ændringen af købeloven vedrørende de bestemmelser, som er relevante for nærværende projekt, at bestemmelserne i den nye købelov svarer til enkelte af de tidligere gældende bestemmelser i den tidligere købelov, dog med visse modifikationer.²⁸ Projektet vil inddrage retspraksis, herunder retspraksis fra før totalharmoniseringen i 2021, til at klarlægge rækkevidden af købelovens bestemmelser om mangelsbegrebet i forbruger køb, hvilket vil blive uddybet i projektets afsnit 1.3.1.3. Retsspraksis fra før totalharmoniseringen må forventes at kunne anvendes til forståelsen af det køberetlige retsområde, idet kerneområderne for bestemmelserne hovedsageligt stemmer overens også efter seneste ændring af købeloven.²⁹

Projektet vil sporadisk tage inspiration fra, hvorledes grønne oplysninger behandles i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/825 af 28. februar 2024 om ændring af direktiv af 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og gennem bedre oplysning (herefter

²⁵ Munk-Hansen, Carsten. 2021. Side 52.

²⁶ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 15.

²⁷ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 242.

²⁸ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94-95.

²⁹ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 242.

“Green Transition direktivet”) i markedsføringsretten. Direktivet får virkning for de erhvervsdrivendes markedsføring fra den 27. september 2026 og har til formål at sikre et højt forbruger- og miljøbeskyttelsesniveau.³⁰

1.3.1.2 Lovforarbejder

Købelovens forarbejder, der ligeledes betegnes lovmotiver, inddrages ved subjektiv formålsfortolkning i projektet. Lovforarbejder omfatter lovforslaget med tilhørende bemærkninger, kommissions- og udvalgsbetænkninger, folketingsdebatter, og ministeriets svar på spørgsmål fra Folketingets behandling af lovforslaget.³¹ Købelovens forarbejder inddrages i projektet som fortolkningsbidrag til at klarlægge lovgivers hensigter med bestemmelserne vedrørende forbruger køb for derigennem at klarlægge det materielle indhold af købelovens bestemmelser om mangler ved salgsgenstanden i forbruger køb. Denne klarlæggelse skal bidrage til at besvare, hvilke kriterier, der er afgørende for, hvorvidt grønne oplysninger om salgsgenstanden, kan udgøre en køberetlig mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb.

1.3.1.3 Retspraksis

Projektet inddrager indledningsvist køberetlig retspraksis til klarlæggelse af, hvad de køberetlige begreber, “anprisninger”, “garantier”, “indeståelser” og “erklæringer” samt “faktisk urigtige oplysninger”, kan rumme. Projektet søger derved at klarlægge rækkevidden og omfanget af begreberne ud fra den køberetlige retspraksis for derigennem at undersøge, om grønne oplysninger ved salgsgenstanden kan indeholdes i begreberne. Herefter inddrages retspraksis med det formål at fastlægge den køberetlige retstilstand i forhold til, hvorledes oplysninger om salgsgenstanden indgår i vurderingen af, om salgsgenstanden lider af en mangel efter de køberetlige regler om forbruger køb.

Den danske retsstat bygger på en lighedsideologi, hvilket er et udtryk for, at borgere skal behandles lige således, at retstillingen er forudsigelig. Dette resulterer i, at sager med ligeartede omstændigheder skal have tilsvarende udfald, hvormed tidligere afsagte domme får betydning for retstilstanden.³²

³⁰ *Green Transition Directive (EU) 2024/82*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv (EU) 2024/82 af 28. februar 2024 om ændring af direktiv 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og gennem bedre oplysning. L 6.3.2024.

³¹ Evald, Jens. 2024. Side 63.

³² Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 332.

Præjudikatværdi er et udtryk for tilfælde, hvor en dom fastlægger en ny regel, der har betydning for senere ligeartede sager. Ikke alle domme opnår præjudikatværdi i denne forståelse, men til trods herfor kan dommene alligevel tillægges en vis retskildeværdi.³³ Den første dom, som fastlægger en ny regel, er således den eneste dom, der opnår præjudikatværdi, hvorimod senere afsagte domme, med ligeartede faktiske omstændigheder og udfald, alene styrker dette præjudikat.³⁴

Projektet vil anvende domme afsagt af Højesteret og landsretten. Projektet er opmærksom på, at retskildeværdien afhænger af, hvilken instans, der har afsagt dommen. Dette hænger sammen med, at praksis fra en højere instans forpligter den lavere instans, såfremt omstændighederne er tilsvarende.³⁵ I flere køberetlige lærebøger er der en tendens til, at bøgerne inddrager de samme domme til at belyse de køberetlige begreber og problematikker vedrørende disse begreber. Projektet tager inspiration fra lærebøgernes inddragelse af domme afsagt i Højesteret og landsretterne, til at fastlægge retstilstanden for de køberetlige begreber i kapitel 2, herunder til besvarelsen af, hvordan køberetten muligvis vil kategorisere en grøn oplysning.

Projektet er opmærksom på, at projektet anvender domme af ældre dato. Domme af ældre dato kan miste sin retskildeværdi, såfremt retstilstanden er dynamisk. Projektet anvender primært dommene til klarlæggelsen af de køberetlige begrebers rækkevidde, herunder "anprisninger", "garantier", "indeståelser" og "erklæringer" samt "faktisk urigtige oplysninger". Derudover anvendes de ældre domme til at undersøge, hvorvidt grønne oplysninger kan udgøre en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb. De køberetlige begreber "anprisninger", "garantier", "indeståelser" og "erklæringer", "faktiske urigtige oplysninger" samt "mangelsbegrebet" synes i høj grad at være statiske begreber, hvorfor begrebernes retstilstand ikke anses for at være af dynamisk karakter.³⁶ Af denne årsag vurderer projektet, at dommene af ældre dato forsat er relevante i vurderingen af omfanget af de køberetlige begreber. Projektet anvender, under afsnit 2.3 om faktisk urigtige oplysninger og afsnit 2.5 om sælgers loyale oplysningspligt, domme til at fastlægge, hvornår en oplysning er faktisk urigtig i forbruger køb, eller hvornår sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt, herunder ved inddragelse af købelovens bestemmelser om mangler i forbruger køb i relation til retspraksis.

³³Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 338.

³⁴ Munk-Hansen, Carsten. 2022. Side 341.

³⁵ Ibid.

³⁶ Olsen og Lilja. 2016. *Domsanalyse*. 2. udgave. Samfundslitteratur. Side 34-35.

Projektet er dog opmærksom på, at der anvendes domme fra før indførelsen af reglerne om forbruger køb i 1979, hvorfor disse domme ikke bidrager til klarlæggelsen af rækkevidden af købelovens bestemmelser om forbruger køb.³⁷ Omvendt kan dommene fra før indførelsen af reglerne om forbruger køb fortsat bruges til at klarlægge, hvornår en oplysning er faktisk urigtig, hvilket må antages at kunne være relevant for alle typer af køb. Derudover anvender projektet domme i afsnit 2.3 og 2.5, som er afsagt forinden indførelsen af den nugældende købelovs bestemmelser om forbruger køb. Til trods for, at dommene er afsagt på baggrund af den dagældende købelov, der gjaldt forinden implementeringen af varedirektivet, kan dagældende bestemmelser hovedsageligt svare til de nugældende bestemmelser.³⁸ I kraft af, at der endnu ikke er afsagt domme på baggrund af de nugældende bestemmelser i købeloven vedrørende forbruger køb, inddrages der ikke retspraksis, der er afsagt efter de nugældende regler i købeloven om forbruger køb. På baggrund af, at de dagældende og nugældende regler om forbruger køb i købeloven hovedsageligt er tilsvarende, må undersøgelsen anses for fyldestgørende ud fra foreliggende gældende ret.

1.3.1.4 Retsslitteratur

Retsslitteratur vil inddrages i projektet, som et fortolkningsbidrag til forståelsen af retstilstanden vedrørende de køberetlige begreber, “anprisninger”, “garantier”, “indeståelser”, og “erklæringer”, “faktisk urigtige oplysninger” samt vurderingen af, hvornår der foreligger en køberetlig mangel, der kan udløse mislighedsbeføjelser i forbruger køb. Projektet er opmærksom på, at retsslitteratur ikke udgør en retskilde, da retsslitteraturen alene er en beskrivelse af retstilstanden, og derved ikke forpligter domstolene.³⁹

1.3.2 Fremgangsmåde

I projektet undersøges det, hvorvidt grønne oplysninger kan dokumenteres og dermed, hvordan grønne oplysninger kan kategoriseres i køberettens forstand. I undersøgelsen heraf inddrages markedsføringsrettens ræsonnement i forhold til dokumenterbarheden af grønne oplysninger. Projektet er opmærksom på, at køberetten er privatretlig, idet den regulerer retsforholdet inter partes, og dermed hensynet til aftalens parter.⁴⁰ Markedsføringsretten er derimod hovedsageligt offentligretlig, da hensynet bag er beskyttelse af forbrugerne, virksomhederne imellem og de

³⁷ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 44.

³⁸ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 93-99.

³⁹ Munk-Hansen, Carsten. 2021. Side 80.

⁴⁰ Købelovens § 1.

almene samfundsinteresser.⁴¹ Forskellen mellem de to retsområder udmønter sig derudover i, at markedsføringsloven finder anvendelse på privat erhvervsvirksomhed samt på offentlig virksomhed i det omfang, der udbydes produkter på markedet.⁴² Købeloven finder omvendt anvendelse som baggrundsret for så vidt ikke andet er udtrykkelig aftalt, eller må anses for indeholdt i aftalen mellem parterne.⁴³ Markedsføringsretten anvender i modsætning til køberetten en hypotetisk gennemsnitsforbruger i vurderingen af, om markedsføringsloven er overtrådt.⁴⁴ Ved vurderingen af, om der foreligger en mangel efter købeloven, er det afgørende for bedømmelsen, hvad den konkrete sælger har oplyst den konkrete køber i forbindelse med kontraheringen.⁴⁵

Markedsføringsloven og købeloven bygger dermed på forskellige vurderinger og har forskellige hensyn bag, hvorfor projektet ikke kan lave en analogislutning mellem de to retsområder i vurderingen af, om der foreligger en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. På denne baggrund kan der således foreligge en køberetlig mangel uden, at der foreligger en overtrædelse af markedsføringsloven. Ligeledes kan der foreligge en overtrædelse af markedsføringsloven uden, at der foreligger en mangel efter købeloven. På trods heraf kan markedsføringsretten anvendes som inspiration i forhold til, hvordan markedsføringsretten forholder sig til grønne oplysninger, herunder hvorvidt grønne oplysninger kan dokumenteres. Markedsføringsretlig retspraksis anvendes som inspiration til at opstille eksemplificeringer med henblik på at undersøge, om en grøn oplysning kan kvalificeres som en køberetlig mangel.

Projektet tager, i afsnit 2.1.2.1 og afsnit 2.6, inspiration fra Retten i Koldings dom med journalnummer SS 3-2731/2025.⁴⁶ Dommen er behandlet efter markedsføringsrettens regler, hvilket dog ikke vil være omdrejningspunktet for anvendelsen i projektet, da projektet alene tager inspiration fra dommens faktum. Projektet tager ikke stilling til, hvorvidt byretten fandt, at udsagnet var i strid med markedsføringsretten, men bruger alene dommens faktum til at an-

⁴¹ Folketingstidende 2016/2017. Tillæg A. L 40 som fremsat. *Forslag til Lov om markedsføring*. Side 21.

⁴² Erhvervsministeriet. LBKG 2024-12-02 nr. 1420. *Markedsføringslovens* § 1.

⁴³ Købelovens § 1.

⁴⁴ *Handelspraksisdirektivet 2005/29EF*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv 2005/29/EF af 11.maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr.2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis). L 149/22. Præambelbetragtning 18.

⁴⁵ Købelovens § 75 a.

⁴⁶ Forbrugerombudsmanden. 11.12.2025. *Dom: AYA&IDA får bøde på 140.000 kroner for greenwashing*. <https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/forbrugerombudsmanden/pressemeddelelser/2025/20251211-dom-ayaida-faar-boede-paa-140000-kroner-for-greenwashing>. Besøgt den 31.03.2026, kl. 14:08.

vende køberettens regler om mangler i forbrugerkøb, for derigennem at eksemplificere retstilstanden på det køberetlige retsområde i forbrugerkøb om grønne oplysninger afgivet af sælgeren. Som anført ovenfor kan der ikke laves en analogislutning mellem køberetten og markedsføringsretten, da hensynene bag de to retsområder, er forskellige. Af denne grund anvendes dommen alene som inspiration til at eksemplificere, hvilket skal bidrage til anvendelsen af de kriterier, der er afgørende for, at grønne oplysninger om salgsgenstanden kan udgøre en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. I undersøgelsen heraf henføres eksemplernes faktum under en køberetlig retsregel, som er beskrevet i afsnit 2.3, for derigennem at besvare projektets genstand gennem en retlig subsumption. Eksemplificeringerne vil alene udgøre et bud på, hvorledes de køberetlige regler om mangler i forbrugerkøb kan forstås i relation til grønne oplysninger om en salgsgenstand. Eksemplificeringerne vil således ikke udgøre en udtømmende behandling, men snarere eksemplificere, hvordan de køberetlige regler om mangler i forbrugerkøb kan anvendes på grønne oplysninger. Eksemplificeringerne vil modificeres løbende gennem afsnittet således, at projektet i højere grad opnår en fyldestgørende anvendelse af de køberetlige regler om mangler i forbrugerkøb, hvormed projektet søger at opnå en bredere forståelse af grønne oplysninger i en køberetlig kontekst for forbrugerkøb. Udover eksemplerne med inspiration fra dommen, vil projektet anvende øvrige eksempler, for derigennem at udvide forståelsen af køberettens anvendelse på grønne oplysninger.

Kapitel 2 – Hvordan kvalificeres en grøn oplysning i relation til køberetten?

En salgsgenstand er kontraktmæssig i køberettens forstand, når den svarer til den betegnelse, og opfylder de præcise specifikationer, som fremgår af aftalen. I vurderingen af, hvorvidt sælgeren har leveret kontraktmæssigt, tages der udgangspunkt i kontraktens ordlyd. Derudover tillægges de oplysninger, som sælgeren har afgivet i forbindelse med kontraheringen, vægt i vurderingen.⁴⁷ Mangelsvurderingen omfatter tillige øvrige omstændigheder i forbindelse med kontraheringen, herunder oplysninger afgivet i forbindelse med marketingsforanstaltninger, tilkendegivelser, etiketter og emballering på salgsgenstanden.⁴⁸ De køberetlige begreber, ”anprisninger“, ”garantier“, ”indeståelser” og ”erklæringer” samt ”faktisk urigtige oplysninger” har forskellige retsvirkninger. Det er derfor afgørende at kvalificere, hvilken køberetlig kategori af oplysninger, som grønne oplysninger kan falde ind under, herunder om grønne oplysninger kan karakteriseres som ”anprisninger“, ”garantier“, ”indeståelser” og ”erklæringer” eller ”faktisk urigtige oplysninger“. Kvalificeringen af begrebet grønne oplysninger er relevant for at undersøge, hvorvidt en grøn oplysning kan udgøre en køberetlig mangel i forbrugerkøb, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser. I det følgende vil grønne oplysninger derfor kvalificeres i relation til køberetten.

2.1 Anprisninger

På trods af, at oplysningerne er en afgørende del af den kontraktmæssige opfyldelse, er det imidlertid ikke alle oplysninger, der har betydning for køberens bedømmelse af, hvorvidt sælgeren har leveret kontraktmæssigt. En anprisning kan være en oplysning, der er så generel og overdreven, at den forekommer indholdsløs, hvorfor ingen fornuftig køber kan antages at tillægge oplysningen vægt ved indgåelsen af kontrakten.⁴⁹ Endvidere kan en anprisning være en oplysning, der hverken er rigtig eller forkert, men som alene er udtryk for sælgerens subjektive vurdering, hvorfor der ikke findes kriterier til konstatering af dens overensstemmelse med virkeligheden.⁵⁰ Anprisninger kan både udgøre almindelige anprisninger og andre værdiladede anprisninger, hvorfor der sondres herimellem. En almindelig anprisning er karakteriseret ved,

⁴⁷ Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. *Købeloven med Kommentarer*. 4. udgave. Karnov Group. Side 729.

⁴⁸ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 84.

⁴⁹ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 83.

⁵⁰ Dahl, Møgelvang-Hansen m.fl. 2022. *Erhvervsjura*. 16. udgave. Djøf Forlag. Side 509.

at de ikke egnes til at fremkalde en forventning hos køberen ud fra dens indhold. Sondringen, mellem almindelige- og værdiladede anprisninger, er flydende. Momenter, der tillægges vægt i vurderingen af, om der er tale om en værdiladet anprisning er, om oplysningen er egnet til at give køberen en egentlig forventning om, at salgsgenstanden lever op til det oplyste. Derudover kan det tillægges vægt, om anprisningen alene har en subjektiv karakter eller en karakter, der kan efterprøves som faktisk. Generelt vedrørende anprisninger er det afgørende at have for øje, at der må indrømmes sælgeren en mulighed for at overbevise køberen om, at salgsgenstanden er værd at købe uden, at det kan tillægges retlig betydning.⁵¹ Anprisninger kan sædvanligvis ikke tillægges nogen køberetlig retsvirkning, eftersom de ikke skaber en forventning hos køberen. Dette gælder uanset om anprisningen er fremsat direkte overfor køberen eller i en reklame, der er rettet mod en bredere kreds.⁵² En hvilken som helst oplysning afgivet af sælgeren kan således ikke være tilstrækkelig til at medføre, at salgsgenstanden ikke er kontraktmæssig.⁵³ Anprisninger kan dog blive så konkrete, at de mister deres karakter af en anprisning således, at de bliver en oplysning,⁵⁴ og dermed kan få betydning for mangelsbedømmelsen.⁵⁵ For at en værdiladet tilkendegivelse om salgsgenstanden kan tillægges vægt i mangelsvurderingen, skal tilkendegivelsen omhandle konkrete oplysninger vedrørende salgsgenstandens kerneegenskaber, herunder funktionalitet og holdbarhed.⁵⁶

2.1.1 Kan en anprisning angå salgsgenstandens egenskaber?

I nærværende afsnit vil det klarlægges, hvorvidt en anprisning kan angå salgsgenstandens egenskaber. Dette er relevant for at afsøge, om en grøn oplysning kan omfattes af det køberetlige begreb “anprisninger”.

I U.1961.143H havde sælgeren i forbindelse med salg af en bil annonceret bilen som “meget velholdt”.⁵⁷ Køberen fremførte, at den i annoncen benyttede betegnelse ikke kunne betragtes

⁵¹ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 92-93.

⁵² Købelovudvalget. 1978. *Betænkning om Forbruger køb*. Betænkning nr. 845. Side 27.

⁵³ Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. *Købsretten*. 9. reviderede udgave. Karnov Group. Side 155.

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 92.

⁵⁶ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 93.

⁵⁷ U.1961.143H. Side 143.

som en almindelig anprisning.⁵⁸ Sælgeren anførte imidlertid, at køberen ikke kunne støtte nogen ret på annoncens udtryk, men alene på det i slutsedlen indeholdte.⁵⁹ Østre Landsret behandlede spørgsmålet om, hvorvidt køberen kunne støtte ret på den i annoncen benyttede betegnelse “meget velholdt”.⁶⁰ Østre Landsret fandt, at køberen ikke kunne støtte ret på annoncens udtalelse om, at bilen var “meget velholdt”, og dermed ikke kunne gøre krav på afslag i købesummen på baggrund heraf.⁶¹ Højesteret stadfæstede Østre Landsrets begrundelse og resultat.⁶² Det kan på baggrund af Østre Landsrets udtalelse i dommen udledes, at angivelsen i annoncen “meget velholdt” udgjorde en anprisning, eftersom at køberen ikke kunne støtte ret herpå. I undersøgelsen af, hvorvidt en grøn oplysning kan karakteriseres som en anprisning, er det relevant at klarlægge, hvorvidt den pågældende anprisning angik salgsgenstandens egenskaber, for derigennem at afsøge om anpriser kan vedrøre salgsgenstandens egenskaber. Anprisningen “meget velholdt” er holdt i en generel vending og ikke er knyttet til en specifik del af bilen, men derimod bilen i sin helhed. Udsagnet ”meget velholdt” kan blandt andet vedrøre bilens kvalitet og funktionalitet, hvorfor udsagnet må anses for at angå bilens egenskaber. Dommen illustrerer dermed, at en anprisning i visse tilfælde kan angå salgsgenstandens egenskaber.

Det faktum, at en anprisning kan vedrøre salgsgenstandens egenskaber, understreges i U.1975.84H, hvor det blev forklaret, at sælgeren under en prøvekøretur havde udtalt, at bilen var i “fin-fin stand”.⁶³ Derudover blev det forklaret, at bilen igen havde været omtalt som værende i ”fin stand“ i forbindelse med underskrivelsen af en slutseddel.⁶⁴ Vestre Landsret bemærkede, at sælgerens udtalelser før handlen, vedrørende, at bilen var i “fin-fin stand”, alene havde karakter af en almindelig anprisning.⁶⁵ Vestre Landsret fandt derfor, at udtalelsen “fin-fin stand” ikke udgjorde en tilsikring, hvorfor bilen ikke savnede nogen tilsikrede egenskaber

⁵⁸ U.1961.143 H. Side 146.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ U.1961.143H. Side 147.

⁶¹ Ibid.

⁶² U.1961.143 H. Side 148. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 117. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 729.

⁶³ U.1975.84 H. Side 86.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ U.1975.84H. Side 87.

ved køkets indgåelse.⁶⁶ Højesteret stadfæstede Vestre Landsrets begrundelse og resultat.⁶⁷ Tilsvarende angår anprisningen “fin-fin stand” salgsgenstandens funktionalitet og kvalitet, hvorfor udsagnet anses for at vedrøre salgsgenstandens egenskaber.

I U.2002.249H havde sælgeren i brochurematerialet markedsført nogle tagplader som ”ny eternit”.⁶⁸ Højesteret fandt, at brochurematerialet indeholdt en anprisning ved udsagnet ”er fuldt på højde med de velkendte Eternit bølgeplader.”⁶⁹ Anprisningen “ny eternit” angår salgsgenstandens holdbarhed og udgør dermed en del af salgsgenstandens kerneegenskaber. Tilsvarende de øvrige højesteretsdomme, viser denne højesteretsdom, at anprisninger kan vedrøre salgsgenstandens egenskaber.

Ud fra ovenstående retspraksis kan det udledes, at anprisninger i køberetlig forstand kan angå salgsgenstandens egenskaber. En grøn oplysning er defineret som en egenskab, hvorfor udgangspunktet må være, at en grøn oplysning kan udgøre en anprisning. Dette indikerer således, at en grøn oplysning i visse tilfælde kan udgøre en anprisning, hvilket vil bevirke, at den grønne oplysning i disse tilfælde ikke vil udgøre en mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. Spørgsmålet angår imidlertid, hvorvidt en grøn oplysning overhovedet lever op til definitionen af en anprisning i køberetlig forstand.

2.1.2 Lever en grøn oplysning op til definitionen af anprisningsbegrebet?

I vurderingen af, om en grøn oplysning kan være omfattet af det køberetlige anprisningsbegreb, er det relevant at forholde sig til, hvorvidt en grøn oplysning kan være så generel og overdreven, at den bliver indholdsløs. I U.1964.87H havde sælgeren meddelt, at dækkene var “pæne”. Spørgsmålet angik, hvorvidt oplysningen “pæne dæk” udgjorde en tilsikring.⁷⁰ Syn- og skønserklæringen fastsatte en nedre grænse for, hvad der kunne anses for at udgøre ”pæne dæk”,

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ U.1975.84 H. Side 88. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 93. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 117. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 729.

⁶⁸ U.2002.249H. Side 251.

⁶⁹ U.2002.249H. Side 279. Iversen, Torsten. 2019. *Obligationsret 1. del*. 6. udgave. Djøf Forlag. Side 289. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 993. Kristoffersen, Sony. 2016. *Forbrugerretten II*. 5. udgave. Karnov Group. Side 245.

⁷⁰ U.1964.87H. Side 87.

hvorfor Østre Landsret fandt, at meddelelsen om "pæne dæk" måtte anses som værende en tilsikring.⁷¹ Højesteret stadfæstede Østre Landsrets dom.⁷²

Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om udtrykket "pæne dæk" kan udgøre en anprisning fremfor en tilsikring, som var tilfældet i U.1964.87 H. Som tidligere nævnt kan en værdiladet oplysning tillægges betydning for mangelsbedømmelsen af salgsgenstanden, såfremt oplysningen bliver tilstrækkelig specifik vedrørende salgsgenstandens kerneegenskaber.⁷³ Udtrykket "pæne dæk" kan synes at have en mere subjektiv karakter, ligesom eksempelvis udtrykkene "smuk" og "blæret".⁷⁴ I U.1964.87H blev det i syn- og skønserklæringen fastslået, at "pæne dæk" er en målbar oplysning, hvorfor oplysningen får en specifik karakter, og dermed kan tillægges vægt i mangelsbedømmelsen. Dette indikerer således, at såfremt det oplyste forhold faktisk kan dokumenteres, kan det ikke udgøre en køberetlig anprisning, idet oplysningen derfor ikke kan karakteriseres som værende indholdsløs. Et forhold, der faktisk kan dokumenteres, synes ikke at være indholdsløst, fordi det netop får karakter af en oplysning, som har betydning for salgsgenstanden, og dermed må forventes at skabe en berettiget forventning hos køberen om, at salgsgenstanden lever op til det angivne. Spørgsmålet er herefter, hvorvidt en grøn oplysning kan dokumenteres og dermed ikke karakteriseres som værende en køberetlig anprisning.

I undersøgelsen af, hvorvidt en grøn oplysning kan dokumenteres, er det relevant at forholde sig til, hvorledes øvrige retsområder forholder sig til fremsættelsen af grønne oplysninger. Markedsføringsretten forholder sig allerede til fremsættelsen af grønne oplysninger.⁷⁵ Med ikrafttrædelsen af Green Transition direktivet bliver reguleringen på området skærpet.⁷⁶ I Green Transition direktivets præambel 4 forbydes det at fremsætte miljøanprisninger, når disse ikke understøttes af klare, objektive, offentlig tilgængelige og verificerbare forpligtelser og mål fra den erhvervsdrivendes side. Ud fra dette må forstås, at miljøanprisninger i markedsføringsretten må anses for at være dokumenterbare, eftersom det bør forbydes at fremsætte miljøanprisninger, hvis de ikke kan dokumenteres. Det faktum, at en grøn oplysning er dokumenterbar i

⁷¹ U.1964.87H. Side 89.

⁷² U.1964.87H. Side 90. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 82. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 138. Iversen, Torsten. 2019. Side 248. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 93. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 950.

⁷³ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 93.

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ Forbrugerombudsmanden. 2024. *Virksomheders miljømarkedsføring. Forbrugerombudsmandens anbefalinger*. <https://forbrugerombudsmanden.dk/media/e4bdf1uo/virksomheders-miljoemarkedsfoering-forbrugerombudsmandens-anbefalinger.pdf>. Besøgt den 07.05.2026, kl. 9.50.

⁷⁶ *Green Transition Directive (EU) 2024/82*.

markedsføringsretten, understøttes af Green Transition direktivets præambel 9, som angiver, at generiske miljøanprisninger bør forbydes, når anerkendte fremragende miljøpræstationer ikke kan påvises.⁷⁷ Præamblerne i Green Transition direktivet indikerer således, at grønne oplysninger i hvert fald kan dokumenteres i markedsføringsretten. På trods af, at køberetten og markedsføringsretten, som nævnt i kapitel 1, er forskellige retsområder, formodes det, at en grøn oplysning i køberetlig forstand kan dokumenteres, idet en grøn oplysning i markedsføringsrettens forstand er dokumenterbar. Ræsonnementets omdrejningspunkt er den grønne oplysningens dokumenterbarhed, snarere end behandlingen af anprisningsbegrebet. I vurderingen af, om en grøn oplysning kan dokumenteres i køberetlig forstand, kan ræsonnementet fra markedsføringsretten inddrages som inspiration, idet retsområdet ikke må være afgørende for, om en grøn oplysning kan dokumenteres. Derimod må de faktiske forhold vedrørende den grønne oplysningens karakter være afgørende i denne vurdering.

En køberetlig anprisning er karakteriseret ved at være så overdreven, at det er klart for køberen, at oplysningen hverken er rigtig eller forkert, men alene er et udtryk for sælgerens subjektive vurdering, hvorfor der ikke findes kriterier til konstatering af dens overensstemmelse med virkeligheden.⁷⁸ Kan køberen ikke gennemskue, om en grøn oplysning er overdreven, vil oplysningen ikke kunne udgøre en anprisning, da den grønne oplysning ikke er overdreven i en sådan grad, at køberen ved, at oplysningen ikke kan tillægges vægt. En køberetlig anprisning er yderligere karakteriseret ved at være indholdsløs,⁷⁹ og dermed ikke egnet til at fremkalde en forventning hos køberen.⁸⁰ Dette taler for, at en grøn oplysning ikke kan udgøre en køberetlig anprisning, eftersom en dokumenterbar oplysning ikke er indholdsløs. Når en grøn oplysning er dokumenterbar, vil den grønne oplysning i højere grad synes at have betydning for salgsgenstanden og dermed bidrage til at skabe en berettiget forventning hos køberen om, at salgsgenstanden efterlever dette indhold.

I U.1964.87H om "pæne dæk" var der fastsat en nedre grænse for, hvad der kunne karakteriseres som "pæne dæk", hvorfor Østre Landsret fandt, og Højesteret stadfæstede, at oplysningen om, at bilen havde "pæne dæk" udgjorde en tilsikring.⁸¹ På denne baggrund kan det udledes, at oplysningen må have skabt en berettiget forventning hos køberen om salgsgenstandens beskaffenhed, grundet den nedre grænse for, hvad der kan karakteriseres som "pæne dæk". Dommen

⁷⁷ Terry, Evelyn. *Climate Justice and Greenwashing Litigation / Regulation, The way forward?* Side 620.

⁷⁸ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 93. Dahl, Møgelvang-Hansen m.fl. 2022. Side 509.

⁷⁹ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 83.

⁸⁰ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 92.

⁸¹ U.1964.87H. Side 90.

indikerer, at når en oplysning kan dokumenteres er det berettiget, at køberen har en forventning om, at salgsgenstanden tilsvare det angivne. En fornuftig køber kan således berettiget tillægge oplysningen vægt, og derfor kan oplysningen ikke karakteriseres som værende en anprisning.

2.1.2.1 Grønne oplysninger og anprisningsbegrebet

En grøn oplysning kan, som anført ovenfor, være dokumenterbar og dermed objektiv forkert. Ved fremsættelsen af en grøn oplysning er der således en grænse for, hvad oplysningen skal leve op til, hvorfor den ikke synes at have en subjektiv og indholdsløs karakter, hvilket indikerer, at en grøn oplysning ikke kan udgøre en anprisning.⁸² På den anden side er en køberetlig anprisning karakteriseret ved at være så overdreven, at ingen fornuftig køber vil tillægge oplysningen vægt i vurderingen af salgsgenstanden. Der kan derfor sættes spørgsmålstejn ved, om en grøn oplysning, der egentlig ikke er indholdsløs, fordi den netop er dokumenterbar, men hvor den grønne oplysning er fremsat på en så overdreven måde, at køberen ud fra denne fremsættelse er bevidst om, at den grønne oplysning på ingen måde kan tillægges vægt i vurderingen af salgsgenstanden, alligevel ville kunne udgøre en anprisning.

En eksemplificering heraf, med inspiration i faktum fra Retten i Koldings dom med journalnummer SS 3-2731/202 kunne være situationen, hvor en sælger markedsfører en drikkeflaske, som “AYA&IDAs produkter er sunde for dig og for vores planet”.⁸³ På trods af, at udsagnet “AYA&IDAs produkter er sunde for dig og for vores planet” som udgangspunkt er et dokumenterbart grønt udsagn, synes udsagnet at have en overdreven karakter, da en fornuftig køber ville vide, at drikkeflasken ikke nødvendigvis er sund for planeten. Det forekommer dog tvivlsomt, om køberen på ingen måde har tillagt oplysningen betydning, da udsagnet kan give køberen indtrykket af, at drikkeflasken har et grønnere aftryk på planten end lignende drikkeflasker. Af denne årsag synes det mindre nærliggende, at et grønt udsagn kan få karakter af en anprisning, da køberen kan tillægge oplysningen vægt i vurderingen af salgsgenstanden, på trods af, at det ikke er den direkte betydning af udsagnet, som salgsgenstanden tillægges. Spørgsmålet er dog uafklaret i retspraksis, hvorfor det må stå ubesvaret hen.

⁸² *Green Transition Directive (EU) 2024/82*. Præambel 4 og 9.

⁸³ Forbrugerombudsmanden. 11.12.2025. *Dom: AYA&IDA får bøde på 140.000 kroner for greenwashing*. Besøgt den 31.03.2026, kl. 14:08.

Retspraksis viser, at en anprisning kan angå salgsgenstandens egenskaber, hvorfor en grøn oplysning egentlig kan udgøre en anprisning, eftersom en grøn oplysning vedrører salgsgenstandens egenskaber. Ud fra ovenstående argumentation, kan det imidlertid antages, at en grøn oplysning er dokumenterbar, og dermed kan den grønne oplysning ikke karakteriseres som værende overdreven og indholdsløs, hvorfor den grønne oplysning ikke kan udgøre en anprisning. En indikator for, at en grøn oplysning kan udgøre en anprisning er, at den kan fremsættes på en så overdreven måde, at en køber givetvis vil vurdere, at den grønne oplysning ikke kan tillægges vægt i vurderingen af salgsgenstanden. På trods heraf, må det forhold, at en grøn oplysning er dokumenterbar medføre, at en grøn oplysning ikke lever op til definitionen af en anprisning i køberetlig forstand, da den mangler karakter af at være indholdsløs. Projektets konklusion om, at en grøn oplysning ikke lever op til det køberetlige anprisningsbegreb, har den betydning, at anprisningsbegrebet ikke kan føre til, at fremsættelsen af en grøn oplysning ikke har en køberetlig retsvirkning, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb.

2.2 Garantier, indeståelser og erklæringer

Parterne har aftalefrihed, hvilket indebærer, at de frit kan aftale, at køberen tilsiges en bedre retsstilling end efter købelovens deklaratoriske og præceptive regler.⁸⁴ Den garanti sælgeren kan afgive i forbindelse med kontraheringen kan vedrøre ethvert forhold ved salgsgenstanden. Sælgeren kan til køberen afgive en garanti om, at salgsgenstanden besidder visse egenskaber, hvilket resulterer i, at salgsgenstanden er mangelfuld, hvis den ikke lever op til disse tilsikrede egenskaber.⁸⁵ Et eksempel herpå kan være tilfælde, hvor sælgeren garanterer, at en madvare er økologisk dyrket, hvorfor den er mangelfuld, såfremt den leverede madvare egentlig ikke er økologisk.⁸⁶ Derudover kan en garanti vedrøre salgsgenstandens generelle kvalitetsniveau mere end et specifikt forhold ved salgsgenstanden.⁸⁷ Der sondres derfor mellem garantier, som i højere grad er generelle, og garantier, der angiver mere præcise forhold. Afgives der en garanti om præcise forhold ved salgsgenstanden, er der en formodning for, at garantien alene angår de positivt oplistede forhold, hvorfor øvrige forhold ikke omfattes. Det har således formodningen imod sig, at alle andre end de positivt garanterede egenskaber er omfattet af garantien, hvorfor det indirekte kan have samme virkning som en ansvarsfraskrivelse fra sælgeren vedrørende

⁸⁴ Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 210.

⁸⁵ Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. Side 155-156.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 1249.

salgsgenstandens øvrige egenskaber.⁸⁸ En garanti er således et løfte fra sælgeren om, at sælgeren er objektivt erstatningsansvarlig for tilsikrede egenskaber ved salgsgenstanden, hvorfor køberen er bedre stillet end, hvis sælgeren ikke havde afgivet garantien. Dette hænger sammen med, at genstanden er mangelfuld allerede, hvis den savner disse tilsikrede egenskaber uden hensyn til sælgerens forhold.⁸⁹ Det er uden betydning, om sælgeren er i god tro om en oplysnings rigtighed i tilfælde, hvor sælgeren har afgivet en tilsikring, og dermed garanteret en egenskab ved salgsgenstanden.⁹⁰ Dertil er køberen ikke forpligtet til at undersøge egenskaben nærmere, såfremt sælgeren har afgivet en garanti vedrørende den pågældende egenskab ved salgsgenstanden.⁹¹ Afgivelsen af en garanti er således byrdefuldt for sælgeren, hvorfor det er fastslået i retspraksis, at der må være et krav om, at oplysningen er afgivet med en vis fasthed og præcision førhen, der foreligger en garanti.⁹²

En garanti er derudover karakteriseret ved, at den som udgangspunkt kræver klare sproglige vendinger fra sælgerens side. Dette kan eksempelvis opfyldes ved vendinger fra sælgeren som "indestår", "garanterer", "tilsikrer" med flere.⁹³ Dette illustreres i U.1972.614H, hvor sælgeren havde garanteret, at bussen svarede til en bestemt betegnelse, samt var gennemset og prøvet på firmaets værksted og fundet i god og driftssikker stand under normal hensyntagen til årgangen.⁹⁴ Vestre Landsret fandt, at der forelå en garanti, idet sælgeren havde afgivet en garantierklæring, og Højesteret stadfæstede.⁹⁵ Ud fra dommen kan det udledes, at der er en formodning for, at der foreligger en garanti, såfremt sælgeren har afgivet en garantierklæring, hvori ordet "garanterer" er benyttet.

I U.2011.3342H var der afgivet en VVS-erklæring. Højesteret fandt, at der forelå en garanti.⁹⁶ Heraf kan det udledes, at det forhold, at VVS-erklæringen blev beskrevet som en erklæring var tilstrækkelig stærk til, at der forelå en garanti grundet det pågældende sprogbrug. Yderligere kan et udsagn fra sælgeren få en karakter af en garanti foruden anvendelse af ovenstående vendinger, såfremt sælgeren udtaler sig så kategorisk, at det må betegnes som et løfte om en bestemt egenskab ved salgsgenstanden mere end, at udtalelsen alene kan karakteriseres som en faktisk oplysning om salgsgenstanden.⁹⁷ Dette illustreres i U.1964.87H om de "pæne dæk",

⁸⁸ Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. Side 155-156.

⁸⁹ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99.

⁹⁰ Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 281.

⁹¹ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 106.

⁹² Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99.

⁹³ Werlauff, Erik. 2017. *Obligationsretten - En introduktion*. 1. udgave. Djøf Forlag. Side 112.

⁹⁴ U.1972.614H. Side 614.

⁹⁵ U.1972.614H. Side 621. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 117.

⁹⁶ U.2011.3342H. Side 3359. Iversen, Torsten. 2019. Side 258. Werlauff, Erik. 2017. Side 112.

⁹⁷ Werlauff, Erik. 2017. Side 112.

hvor sælgeren havde oplyst køberen, at bilen var forsynet med ”pæne dæk”.⁹⁸ Et af spørgsmålene i sagen var, hvorvidt denne oplysning udgjorde en garanti eller, om der alene var tale om en faktisk oplysning uden nogen løftevirkning for sælgeren.⁹⁹ Østre Landsret fandt, at sælgeren ved oplysningen havde tilsikret, at bilen var forsynet med ”pæne dæk”, hvorfor der forelå en garanti.¹⁰⁰ Højesteret stadfæstede Østre Landsret dom.¹⁰¹ Dette ses ligeledes i U.1988.803V, hvor sælgeren havde været til stede under monteringen af nogle stålrør. Tvisten omhandlede, hvorvidt sælgeren havde givet udtryk for, at stålrøret var ”i orden”, idet sælgeren havde været til stede under monteringen. I dommen fandt Vestre Landsret, at sælgeren herved havde tilsikret, at stålrøret havde de egenskaber, som var nødvendige for monteringen, eftersom det for Vestre Landsret var ubetænkeligt, at sælgeren havde været til stede under monteringen uden at godkende salgsgenstanden.¹⁰² Der forelå således en garanti.

Dommene bekræfter hermed, at der kan foreligge en køberetlig garanti til trods for, at sælgeren egentlig ikke klart har udtalt, at der foreligger en sådan garanti. Omstændighederne kan således medføre, at sælgeren afgiver et indirekte løfte om, at forholdende vedrørende de pågældende egenskaber er tilsikret. Omvendt forholder det sig i tilfælde, hvor sælgeren udtaler ”ham bekendt” eller lignende. En sådan udtalelse vil få den effekt, at forholdet udtalelsen vedrører, alene kan betragtes som et faktisk udsagn uden nogen løftevirkning i form af en garanti, idet man derved fraskriver sig yderligere viden end den viden, som sælgeren havde på tidspunktet for afgivelsen af oplysningen.¹⁰³

Spørgsmålet er herefter, hvornår en grøn oplysning får karakter af at udgøre en garanti, herunder om sælgeren har afgivet klare udtalelser om, at de grønne oplysninger er tilsikret eller lignende. Når sådanne udtalelser savnes, er det også relevant at afsøge, om omstændighederne vedrørende sælgerens fremsættelse af de grønne oplysninger alligevel kan udgøre en garanti, idet omstændighederne skaber en løftevirkning for sælgeren. Det er relevant at klarlægge, hvorvidt en grøn oplysning kan udgøre en garanti, idet retsvirkningen heraf, vil bevirke, at der foreligger en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb.

⁹⁸ U.1964.87H. Side 89.

⁹⁹ Ibid.

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ U.1964.87H. Side 90.

¹⁰² U.1988.803V. Side 805. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 138. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 97. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 754. Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. Side 184-185. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99-100.

¹⁰³ Werlauff, Erik. 2017. Side 112.

2.2.1 Kan en grøn oplysning udgøre en garanti?

I ovenstående afsnit er det fastslået, at en garanti kan vedrøre salgsgenstandens egenskaber. I projektet afgrænses grønne oplysninger til at angå salgsgenstandens egenskaber, hvorfor grønne oplysninger, som udgangspunkt, kan udgøre en garanti, da de grønne oplysninger relaterer sig til egenskaberne ved salgsgenstanden. Det er derfor relevant at afsøge, under hvilke forhold sælgerens afgivelse af grønne oplysninger kan få karakter af en garanti. Det forekommer klart, at der foreligger en garanti i de tilfælde, hvor sælgeren afgiver en grøn oplysning gennem klare sproglige vendinger, såsom "indestår", "tilsikrer", "garanterer" med videre. Omvendt er der dog grænsetilfælde, hvor sælgeren ikke udtrykkeligt anvender disse sproglige vendinger, men hvor omstændighederne i øvrigt kan bevirke, at den grønne oplysning får karakter af en garanti. Spørgsmålet hertil er, om, og i hvilket omfang, omstændighederne, som relaterer sig til, hvordan og hvorhenne de grønne oplysninger er fremsat, kan få betydning for, om de grønne oplysninger kan udgøre en garanti for sælgeren. Det afgørende i den forbindelse er, om sælgeren kan siges at indestå for, at salgsgenstanden lever op til denne oplysning efter en samlet vurdering af købsaftalen og de øvrige afgivne oplysninger i forbindelse med kontraheringen.¹⁰⁴

2.2.1.1 Hvor går grænsen mellem en garanti og en faktisk oplysning?

I nærværende afsnit vil projektet undersøge, hvilken betydning sælgerens fremsættelse af oplysninger har i forhold til, hvorvidt en oplysning kan ændre karakter, og dermed gå fra at være en faktisk oplysning til at få karakter af en garanti. Omdrejningspunktet vil være sælgerens sprogbrug over for køberen i forbindelse med kontraheringen.

I U.1984.1077H købte køberen et lystfartøj. Sælgeren havde i forbindelse med kontraheringen afgivet en brochure med beskrivelse af lystfartøjets egenskaber. I salgsbrochuren oplyste sælgeren, at lystfartøjet havde et "kraftigt konstrueret skrog i lagdelt forstærket polyester", en "overbygning i forstærket polyester i modfineret sandwich konstruktion", at lystfartøjet var "isoleret overalt", samt havde en "glasfiber køl med indstøbt ballast". Lystfartøjet havde "gummifenderliste hele båden rundt", samt en "omfattende ventilation af forkahyt, toiletrum, salon samt motorrum". Derudover var "højeste kvalitetskrav lagt til grund ved udvælgelse af de anvendte materialer og den håndværksmæssige udførelse". Senere viste det sig, at glasfiberkølen var revnet, grundet en fabrikationsfejl.¹⁰⁵ Tvisten angik blandt andet, hvorvidt sælgeren ved

¹⁰⁴ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99.

¹⁰⁵ U.1984.1077H. Side 1078.

afgivelse af salgsbrochuren havde indestået for, at lystfartøjet havde en længere holdbarhed end hvad tilfældet var.¹⁰⁶ Sø- og Handelsrettens afgørelse var afgjort med dissens, da to af dommerne fandt, at køberen på baggrund af de afgivne oplysninger med føje kunne forvente, at lystfartøjets skrog havde en længere holdbarhed end det reelt var tilfældet. Dommerne anså det for tilsikret af sælgeren, at skroget havde en længere holdbarhed.¹⁰⁷ Den sidste dommer fandt, at under hensyn til oplysningerne om lystfartøjet, kunne køberen ikke tillægges en bedre retsstilling end det, som følger af de deklatoriske regler i køberetten.¹⁰⁸ Omvendt fandt flertallet i Højesteret, udgjort af fire dommere, at sælgeren ikke ved beskrivelsen af lystfartøjets egenskaber i salgsbrochuren havde påtaget sig at indestå for en bedre holdbarhed end det, som følger af de deklatoriske regler i køberetten.¹⁰⁹ Den sidste dommer i Højesteret stemte for at stadfæste Sø- og Handelsrettens afgørelse.¹¹⁰ I nærværende sag var beskrivelsen således ikke tilstrækkelig klar til at udgøre mere end blot faktiske oplysninger, hvorfor der ikke forelå en garanti. Dommen illustrerer, at beskrivelser af salgsgenstandens egenskaber ikke i sig selv indikerer, at sælgeren indestår for yderligere end selve beskrivelsen. Heraf kan udledes, at førhen en oplysning kan få karakter af en garanti, skal oplysningen indeholde en præcis beskrivelse af det garanterede. På baggrund heraf kan det siges, at der ikke kan læses en garanti ind i en oplysning, som alene er en beskrivelse af salgsgenstanden.

I relation til grønne oplysninger om en salgsgenstand, har denne pointe tillige betydning. I denne sammenhæng kan det være relevant at sondre mellem, om der er tale om en generisk eller specifik grøn oplysning. Har en grøn oplysning en generisk karakter, vil sælgeren i højere grad indestå for alle forhold, der rummes i den generiske grønne oplysning. Eksempelvis benyttes begrebet ”bæredygtighed” i flæng, men hvad der rummes i begrebet, er ofte for køberen tvetydigt, på trods af, at der findes flere definitioner på begrebet.¹¹¹ Bruges begrebet af sælgeren i forbindelse med kontrahering, kan det synes at blive byrdefuldt, såfremt oplysningen får karakter af en garanti. I nærværende projekt er det klarlagt, at benyttelsen af grønne oplysninger,

¹⁰⁶ U.1984.1077H. Side 1083.

¹⁰⁷ U.1984.1077H. Side 1082-1083.

¹⁰⁸ Ibid.

¹⁰⁹ U.1984.1077H. Side 1083.

¹¹⁰ U.1984.1077H. Side 1083. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 100. Iversen, Torsten. 2019. Djøf Forlag. Side 292.

¹¹¹ Dansk Industri. *Hvad er ESG og bæredygtighed*. https://www.danskindustri.dk/vi-radgiver-dig/virksomhedsregler-og-varktøjer/esg/hvad-er-esg-og-baeredygtighed/?fbclid=IwY2xjawRqs4tleHRuA2FlbQIxMABicmlkET-FJSktqOjJmZDJyRzdSSDA0c3J0YwZhcHBfaWQOMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgAB-Hjpti3PYHzYhkBxTps_K-FugTXoFbjEkKeTOBNTFqI8hn0afIRCskYf9sd6f_aem_f3jLlpyDmUNV23vpZC0-g. Besøgt den 08.05.2026, kl.14.17.

såsom eksemplet med begrebet bæredygtighed, kan dokumenteres. Bruges begrebet bæredygtighed uden, at det knyttes til en specifik egenskab ved salgsgenstanden, vil dokumentation af begrebet skulle foreligge fra vugge til grav. Har den grønne oplysning en mere specifik karakter, vil det synes at blive mindre byrdefuldt for sælgeren, hvis den grønne oplysning bliver en garanti, idet sælger ved en specifik angivelse alene vil indestå for det, som sælgeren eksplicit har oplyst. På baggrund af ovenstående argumentation taler det for, at jo mere generisk en grøn oplysning, som sælgeren afgiver til køberen er, desto mere kan der tillægges i udsagnet, hvorimod specifikke grønne oplysninger i højere grad vil angå den præcise grønne oplysning, som sælgeren har angivet.

I U.1984.1/2H havde sælgeren solgt et væg-til-væg tæppe med en etiket, hvorpå det var angivet, at mellemvævet var 100% formfast.¹¹² Sælgeren havde yderligere givet køberen en 5-års garanti.¹¹³ Tvisten angik, hvorvidt denne oplysning på etiketten kunne anses for en garanti for formfasthed.¹¹⁴ Syns- og skønserklæringen fremførte, at det var almindeligt, at sælgeren ved salg af væg-til-væg tæpper angav, at der forelå en krympningsrisiko.¹¹⁵ Derudover måtte det anses for almindelig kendt i branchen, at der var denne krympningsrisiko for tæpperne.¹¹⁶ Parterne i den pågældende sag var uenige om betydningen af, at tæppet var 100% formfast. Spørgsmålet var om, oplysningen udgjorde en tilsikring, om at tæppet var af bedre kvalitet end lignende tæpper således, at køberen ikke var nødsaget til at behandle tæppet, som man almindeligvis ville gøre i branchen. Østre Landsret fandt, at etikettens indhold “100% formfast” ikke kunne anses som tilsikret af sælgeren, idet det var almindelig kendt i branchen, at væg-til-væg tæpper havde en krympningstendens. På trods af ordlyden “100% formfast” var misvisende, kunne køberen ikke anses for at have opnået en tilsikring om bedre kvalitet end det gængse for tilsvarende salgsgenstande på markedet.¹¹⁷ Højesterets flertal, på tre dommere, stadfæstede Østre Landsrets resultat og begrundelse.¹¹⁸

Heraf kan udledes, at selvom sælgeren anvender de sproglige vendinger “garanterer”, “indestår”, “tilsikrer” og lignende, kan øvrige forhold alligevel spille ind i vurderingen af, om der

¹¹² U.1984.1/2H. Side 1.

¹¹³ Ibid.

¹¹⁴ U.1984.1/2H. Side 7.

¹¹⁵ Ibid.

¹¹⁶ Ibid.

¹¹⁷ U.1984.1/2H. Side 6.

¹¹⁸ U.1984.1/2H. Side 7 og 8. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 766. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 86. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 117. Iversen, Torsten. 2019. Side 224. Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. Side 159.

foreligger en garanti, til trods for, at det som udgangspunkt må udgøre en garanti, når sælgeren anvender de pågældende sproglige vendinger.

I relation til grønne oplysninger må udgangspunktet tilsvarende være, at anvendelse af klare sproglige vendinger vil resultere i, at grønne oplysninger må anses for at udgøre en garanti. Ved vurderingen af, om en grøn oplysning, der indeholder de nævnte klare sproglige vendinger alligevel ikke vil udgøre en garanti, må det inddrages, om det kan anses for almindeligt kendt i branchen, at salgsgenstanden ikke kan leve op til den grønne oplysning. Da grønne oplysninger kan have et kompleks indhold og omfang, kan der argumenteres for, at flere købere ikke kan gennemskue omfanget af, hvad der bliver lovet, og dermed heller ikke, hvad der er uforholdsmæssigt, at sælger garanterer. Det må derfor formodes, at en grøn oplysning vedrørende en salgsgenstand ofte ikke vil være almindeligt kendt i branchen, hvorfor dette ikke vil føre til, at en oplysning mister sin karakter af at være en garanti.

Omvendt må det formodes, at erhvervsdrivende med et særligt kendskab til grønne oplysninger, i højere grad end køberen, har kendskab til omfanget og kravene til, hvad grønne oplysninger indebærer. Dette kan tale for, at det er mere nærliggende, at generiske grønne oplysninger ikke vil udgøre en garanti trods de sproglige vendinger “erklæring”, “indeståelse”, “tilsikring” og lignende, når oplysningen fremsættes over for en erhvervsdrivende, som er kendt i branchen om grønne oplysninger, da disse har en bedre forståelse for, hvornår et forhold forekommer usandsynligt.

I U.2007.2001V blev en hest købt på auktion, hvor auktionarius under auktionen havde oplyst, at hesten var godkendt til at gå videre i kåringsforløbet. I forbindelse med, at hesten blev udtaget til kåringsforløbet, blev hesten røntgenfotograferet. Røntgentudvalget havde ikke opdaget, at hesten led af en skade i knæleddet, hvorfor hesten blev godkendt. Senere blev det fastslået af køberen, at hesten led af en skade i knæleddet.¹¹⁹ Tvisten angik, hvorvidt sælgeren havde afgivet en garanti for, at hesten ikke led af nogen sygdom, idet det på auktionen var oplyst, at hesten var godkendt til at gå videre i kåringsforløbet. Vestre Landsret tiltrådte byrettens begrundelse om, at hesten på købstidspunktet ikke svarede til den betegnelse, som den var solgt under, ligesom den pågældende egenskab, at hesten ikke havde fejl, der ville have medført frasortering, måtte anses for tilsikret. Vestre Landsret fastslog dermed, at sælgeren havde tilsikret, at hesten ikke led af en skade i knæet i kraft af, at auktionarius under auktionen havde

¹¹⁹ U.2007.2001V. Side 2002.

oplyst, at hesten var godkendt til at gå videre i kåringsforløbet.¹²⁰ Oplysningen om, at hesten kan gå videre i kåringsforløbet, er så kategorisk, at oplysningen må anses som et løfte fra sælgeren om, at salgsgenstanden besidder bestemte egenskaber, nemlig at hesten er i en stand, hvor den kan deltage i kåringsforløbet. Oplysningens kategoriske karakter ændrer dermed oplysningens karakter fra at være en faktisk oplysning om salgsgenstanden, til at udgøre en garanti om salgsgenstandens egenskaber. Dommen illustrerer, at hvis sælgeren oplyser, at salgsgenstanden har et specifikt formål, må de egenskaber ved salgsgenstanden, der er nødvendige for at opfylde formålet, anses for at være tilsikret, og dermed være til stede. Heraf kan det udledes, at når sælgeren afgiver oplysninger med en vis fasthed, hvor oplysningerne tillige har en vis grad af præcision, indikerer det, at sælgeren har afgivet en garanti i forbindelse med oplysningerne til trods for, at sælgeren ikke direkte anvender ordene “garanti”, “indestår” eller lignende. Tilsvarende må gælde i tilfælde, hvor sælgeren har afgivet grønne oplysninger, hvor igennem sælgeren indestår for, at salgsgenstanden kan opfylde et bestemt formål. Dette vil medføre, at sælgeren har tilsikret, at salgsgenstanden har de egenskaber, som er nødvendige for at oplyse det af sælgeren afgivne formål.

Formålet blev ligeledes afgørende i U.2000.355H, hvor sælgeren under hele forhandlingen var bekendt med, at køberen ville installere opvaskemaskinerne på skibe, som måtte forventes også at skulle sejle i høj sø.¹²¹ Sø- og Handelsretten fandt, at sælgeren med denne viden, og ved at have indgået aftalen på køberens almindelige forretningsbetingelser, havde afgivet en garanti overfor køberen om, at opvaskemaskinerne var egnede til maritimt brug.¹²² Højesteret stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom.¹²³ Af Højesterets bemærkninger fremgår det, at det var et led i aftalen, at opvaskemaskinerne var egnet til brug under sejlads med skibene. Det fandtes dog bevist i skønsmandens erklæring, at opvaskemaskinerne på grund af deres konstruktion, ikke var egnet til brug under sejlads med skibene.¹²⁴ Dommen illustrerer, at såfremt køberen efter omstændighederne har gjort sælgeren indirekte opmærksom på, at salgsgenstanden skal anvendes til et specifikt formål, må denne omstændighed indikere, at sælgeren har garanteret, at

¹²⁰ U.2007.2001V. Side 2005. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99-100. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 116.

¹²¹ U.2000.355H. Side 361.

¹²² U.2000.355H. Side 362.

¹²³ U.2000.355H. Side 365.

¹²⁴ U.2000.355H. Side 364-365. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 721. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 99. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 103. Iversen, Torsten. 2019. Side 251. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 116.

salgsgenstanden har de egenskaber, som er nødvendige for at opfylde køberens specifikke formål med salgsgenstanden.

Ud fra ovenstående U.2007.2001V og U.2000.355H kan det sammenfattende siges, at såfremt enten sælgeren eller køberen i forbindelse med kontraheringen har gjort det klart, at salgsgenstanden er egnet til et specifikt formål, må det anses for tilsikret, at salgsgenstanden lever op til dette formål. Hermed også forstået, at alle egenskaber, som er nødvendige for at opfylde dette specifikke formål, skal være til stede ved salgsgenstanden, førhen salgsgenstanden er i kontraktmæssig stand.

I U.1968.828Ø havde køberen købt et porcelænsfad, der på kvitteringen var angivet som “Kang Hsi”. Derudover havde sælgeren betegnet fadet som stammende fra før 1800-tallet. Tvisten i dommen angik, hvorvidt betegnelsen “Kang Hsi” udgjorde en garanti for, at fadet stammede fra Kang Hsi perioden.¹²⁵ Under sagens behandling ved byretten udtalte skønsmanden, at porcelænsfadet ikke stammede fra Kang Hsi perioden, men derimod fra Kien Lung perioden, og at fadet alene var malet i Kang Hsi stil. Derudover fremgik det af syns- og skønserklæringen, at det formsprog, som fadet, i den pågældende sag, besad, ikke havde samme karakteristika som fade normalt havde i Kang Hsi perioden.¹²⁶ Sælgeren anførte, at det var sædvanligt i branchen, at alene angivelsen af tidsperioden kunne udgøre en garanti for, hvornår antikviteten stammede fra. Sælgeren mente på denne baggrund ikke, at betegnelsen “Kang Hsi” udgjorde en garanti for tilhørsperioden.¹²⁷ Østre Landsret fandt, at det ikke var godtgjort, at sælgeren ved salget havde taget forbehold med hensyn til porcelænsfadets tilhørsforhold til tidsperioden, der gik under betegnelsen “Kang Hsi”, som var angivet i kvitteringen. Østre Landsret fandt derved, at sælgeren havde indestået for, at porcelænsfadet stammede fra Kang Hsi perioden, da det var solgt under denne betegnelse.¹²⁸ Af Østre Landsrets afgørelse kan det udledes, at såfremt sælgeren af en salgsstand har solgt salgsgenstanden ud fra en specifik angivelse af en dokumenterbar betegnelse må dette anses for at være en tilsikring om, at salgsgenstanden lever op til denne specifikke betegnelse.

I dommen var sælgeren en antikvitethandler, hvorfor det må forventes, at sælgeren havde

¹²⁵ U.1968.828Ø. Side 828-829.

¹²⁶ U.1968.828Ø. Side 830-831.

¹²⁷ U.1968.828Ø. Side 829.

¹²⁸ U.1968.828 Ø. Side 832. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99-100. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 1353. Iversen, Torsten. 2019. Side 216. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 125.

en specifik sagkundskab vedrørende salgsgenstandene i antikbutikken, herunder disses tilhørsforhold.¹²⁹ Køberen var derimod læge, hvorfor han ikke handlede som led i sit erhverv ved erhvervelsen af porcelænsfadet, og dermed var køberen forbruger.¹³⁰ Det forventes derfor ikke, at køberen besad den samme viden om salgsgenstanden eller Kang Shi perioden, herunder det sædvanlige formsprog i Kang Hsi perioden. Ud fra ovenstående indikerer dommen, at det faktisk, at én af parterne har en særlig sagkundskab, som den anden part ikke besidder, må dette tale for, at der er tale om en garanti, såfremt salgsgenstanden blev solgt under en specifik betegnelse uden forbehold for oplysningens overensstemmelse med virkeligheden. Dommen indikerer tillige, at køberen uden en særlig sagkundskab må forventes at kunne lægge den sagkyndige sælgers vejledning om salgsgenstanden til grund for, hvad køberen med rette kan forvente af salgsgenstanden, herunder dennes tilhørsforhold. Tilsvarende må antages at gælde for grønne oplysninger afgivet af en sælger, som er sagkyndig inden for det grønne område. Når en sælger er sagkyndig inden for det grønne område, må dette altså tale for, at den afgivne grønne oplysning kan udgøre en garanti, såfremt den sagkyndige sælger ikke har taget forbehold for den grønne oplysningens overensstemmelse med virkeligheden. Samtidig må den usagkyndige køber kunne lægge den sagkyndige sælgers grønne oplysninger om salgsgenstanden til grund, idet disse skaber en berettiget forventning hos køberen om, at salgsgenstanden besidder de grønne egenskaber.

På baggrund af ovenstående kan det sammenfattende siges, at en grøn oplysning som udgangspunkt kan udgøre en garanti, hvis det fremgår klart af sælgerens sprogbrug, at sælgeren “garanterer”, “indestår”, “tilsikrer”, “erklærer” eller lignende om en grøn oplysning vedrørende salgsgenstanden. Af ovenstående retspraksis kan det udledes, at sælgeren ligeledes kan afgive en garanti uden at benytte sig af ovenstående sproglige vendinger. I denne vurdering synes det afgørende at være, om en beskrivelse af salgsgenstanden indeholder yderligere end blot en beskrivelse af salgsgenstandens egenskaber. Beskrivelsen kan få karakter af en garanti, såfremt sælgeren garanterer, at salgsgenstanden kan opfylde et bestemt formål, hvorfor de underliggende egenskaber, som er nødvendige for, at salgsgenstanden kan opfylde sit formål, ligeledes må anses for tilsikret. Dette må gælde uanset, at sælgeren ikke eksplicit har adresseret disse underliggende egenskaber i kontraheringen. Dette må følge af, at salgsgenstanden ikke kan opfylde det tilsikrede formål, såfremt salgsgenstanden savner disse underliggende egenskaber.

¹²⁹ U.1968.828 Ø. Side 830.

¹³⁰ Ibid.

Samtidig ses det også i retspraksis, at alene en beskrivelse af salgsgenstandens egenskaber ikke kan udgøre mere end blot en beskrivelse. Dette formodes at hænge sammen med, at sælgeren ikke har lovet, at salgsgenstanden kan opfylde et bestemt formål, men alene udgøre en beskrivelse af salgsgenstanden. Yderligere viser retspraksis, at såfremt sælgeren besidder en særlig sagkundskab, kan køberen, som ikke besidder en sådan sagkundskab, berettiget forvente, at salgsgenstanden lever op til det, som sælgeren har angivet, hvis sælgeren ikke har taget forbehold for oplysningens overensstemmelse med virkeligheden.

2.2.1.2 Har det betydning, hvor oplysningen er fremsat?

I følgende afsnit vil projektet undersøge, hvorvidt det har betydning, hvor sælgeren har fremsat sin oplysning om salgsgenstanden i forhold til, om oplysningen kan udgøre en garanti. Omdrejningspunktet vil være, om det har betydning, at oplysningen står direkte på salgsgenstanden, samt om dette kan bevirke, at oplysningen ændrer karakter fra at være faktisk til at udgøre en tilsikring af, at salgsgenstanden besidder den pågældende egenskab.

I U.1984.1/2H, som tidligere er nævnt i projektet, havde sælgeren solgt et væg-til-væg tæppe med en 5-års garanti.¹³¹ På tæppet var påført en etiket, hvorpå der var angivet, at mellemvævet var 100% formfast.¹³² Tvisten angik, hvorvidt etiketten udgjorde en garanti om formfasthed.¹³³ Østre Landsret fandt ikke, at det udgjorde en tilsikring, at sælgeren på etiketten havde oplyst, at tæppet var 100% formfast. Begrundelsen herfor var, at det var almindelig kendt i branchen, at væg-til-væg tæpper havde en krympningstendens.¹³⁴ Højesterets flertal, på tre dommere, stadfæstede Østre Landsrets resultat og begrundelse.¹³⁵

På baggrund af dommen kan det udledes, at en etiket kan indeholde en garanti, da omdrejningspunktet i sagen angik, hvorvidt etiketten udgjorde en garanti, hvorfor der må være en formodning for, at fremsættelsen af en oplysning på en etiket kan udgøre en garanti.

I den pågældende sag var det dog den omstændighed, at det var almindeligt kendt i branchen, at et væg-til-væg tæppe har krympningstendenser, som var udslagsgivende for, at ordlyden "100% formfast" ikke udgjorde en garanti for, at køberen fik en bedre kvalitet end det gængse i branchen. For sælgerens afgivelse af grønne oplysninger på en etiket må tilsvarende gælde,

¹³¹ U.1984.1/2H. Side 1.

¹³² Ibid.

¹³³ U.1984.1/2H. Side 7.

¹³⁴ U.1984.1/2H. Side 6.

¹³⁵ U.1984.1/2H. Side 7.

at oplysningen kan udgøre en garanti. Det afgørende er i den forbindelse, hvilken oplysning, som er fremsat snarere end, at oplysningen fremgår på etiketten.

I U.1984.1077H, hvor et lystfartøjs egenskaber var beskrevet i en brochure, der fremgik af salgsmaterialet, udgjorde indholdet af brochuren ikke en garanti, eftersom det alene var en beskrivelse af lystfartøjets faktiske egenskaber.¹³⁶ Det var således indholdet af brochuren, som var afgørende for, at der ikke forelå en garanti og ikke det faktum, at indholdet var fremsat i en brochure. På denne baggrund må det formodes, at en brochure kan indeholde en garanti til trods for, at dette ikke var tilfældet i den pågældende sag.

Tilsvarende i U.2002.249H, hvor sælgeren i brochurematerialet havde markedsført eternitplader med angivelserne “Ny eternit” og “er fuld på højde med de velkendte eternit bølgeplader”.¹³⁷ Tvisten angik blandt andet, hvorvidt disse udtalelser udgjorde en garanti for en vis holdbarhed for eternitpladerne. Vestre Landsret udtalte i denne forbindelse, at køberen havde haft en berettiget forventning om, at de asbestfrie tagplader kunne holde længere end tilfældet. Vestre Landsret fandt på denne baggrund, at sælgeren havde afgivet en stiltiende indeståelse for, at tagpladerne havde en længere holdbarhed end det, som reelt var tilfældet.¹³⁸ Højesteret fandt ikke, at udtalelserne indeholdt en indeståelse for, at tagpladerne havde en længere holdbarhed. I forhold til udtalelsen “er fuld på højde med de velkendte eternit bølgeplader” fandt Højesteret ikke, at denne udtalelse var tilstrækkelig præcis om tagpladernes holdbarhed til, at udtalelsen kunne anses som værende en garanti. Til trods herfor stadfæstede Højesteret, Vestre Landsrets afgørelse, dog med visse ændringer i forhold til erstatningsudmålingen.¹³⁹ Det faktum, at tvisten blandt andet angik, hvorvidt udtalelserne i brochuren udgjorde en indeståelse, understreger den ovennævnte formodning for, at en oplysning, der er afgivet i en brochure, kan udgøre en garanti. Til trods for, at det ikke var tilfældet i den pågældende sag, at der forelå en garanti, var det afgørende for vurderingen ikke, at oplysningen fremgik af en brochure, men derimod indholdet af oplysningen, herunder graden af præcision, som oplysningen var afgivet under. Denne formodning understøttes af skønsmændenes argumentation i den pågældende dom, vedrørende holdbarheden af tagpladerne, da de udtalte, at den funktionelle levetid for de

¹³⁶ U.1984.1077H. Side 1083.

¹³⁷ U.2002.249H. Side 279.

¹³⁸ U.2002.249H. Side 277.

¹³⁹ U.2002.249 H. Side 279-280.

defekte tagplader er en meget subjektiv bedømmelse, som ikke kan efterprøves uden et statistisk materiale.¹⁴⁰ Det vil således sige, at udsagnet mister en grad af præcision, idet bedømmelsen ikke kan efterprøves som overensstemmende med virkeligheden. Holdbarheden på tagpladerne bliver derfor uklare, og indeholder dermed ikke en præcis angivelse der, som tidligere nævnt, er nødvendig for, at der kan foreligge en garanti.

I U.1941.1031Ø solgte sælgeren frugttræ-sprøjtevæske med en etikette, som angav, at væsken indeholdt forskellige stoffer. Samtidig stod anført på en slutseddel, som sælgeren gav til køberen: *“Herr Hasholt bedømmer selv Resultaterne, og er den ikke tilfredsstillende, forlanger vi intet for Vædsken. Vi garanterer Vædsken effektiv for rødt Spind, Hvepse, Svamp og Skaar. Vi garanterer Herr Hasholt fuld ud tilfredsstillende med Vædsken.”*¹⁴¹ De stoffer, som var oplyst på etiketten, havde dog ikke den virkning, som måtte anses for tilsikret i slutsedlen.¹⁴² Til trods for, at tvisten angik erstatningsudmålingen, kan dommen bidrage til at besvare spørgsmålet, om det har betydning, hvor oplysningen om salgsgenstanden er fremsat. I nærværende dom fandt Østre Landsret, at den udleverede slutseddel indeholdt en garanti fra sælgeren.¹⁴³ På baggrund af dommen kan det udledes, at det ikke synes at være afgørende, hvor oplysningen er afgivet, men snarere indholdet af oplysningen, herunder oplysningens præcision.

Ud fra ovenstående retspraksis kan det udledes, at det ikke synes at have stor betydning for, hvorvidt der foreligger en garanti, hvor oplysningen fremgår, men det afgørende synes derimod at være, hvordan oplysningen er fremsat. Retspraksis indikerer dermed, at det ikke har betydning for vurderingen af garantien, om oplysningen er fremsat direkte på salgsgenstandens etikette, eller om oplysningen fremgår af en vedlagt brochure. Retspraksis viser samtidig, at en garanti kan fremsættes flere steder, hvorved oplysningens placering ikke kan udelukke, at der foreligger en garanti. Tilsvarende må gælde for grønne oplysninger. Ved grønne oplysninger synes det afgørende ikke at være, hvor oplysningen er fremsat, men snarere oplysningens indhold, herunder oplysningen karakter og præcision.

Til trods for, at det afgørende for, om en grøn oplysning kan anses for at udgøre en garanti, ikke er, hvor oplysningen er fremsat, kan det være relevant at stille spørgsmålet om, hvorvidt

¹⁴⁰ U.2002.249H. Side 278.

¹⁴¹ U.1941.1031Ø. Side 1031.

¹⁴² U.1941.1031Ø. Side 1032.

¹⁴³ U.1941.1031Ø. Side 1033. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 100.

angivelsen af en mærkningsordning på en salgsgenstand kan udgøre en garanti. Dette begrundes i, at der kan sættes spørgsmålstegn ved, om en mærkningsordning kan anses for at være tilstrækkelig fast og præcis til at kunne udgøre en garanti.

Grønne oplysninger kan blandt andet komme til udtryk ved de anerkendte og certificerede mærkningsordninger, såsom Ø-mærket, Svanemærket, OEKO-TEX, Fairtrade og lignende mærkninger. Den certificerede mærkningsordning vil ofte være placeret på salgsgenstandens emballage, hvorfor det synes nærliggende, at køberen vil opfatte mærkningen som en garanti. Derudover er mærkningerne anerkendte, og salgsgenstanden skal leve op til visse krav, førhen salgsgenstanden kan opnå certificering gennem den pågældende mærkningsordning.¹⁴⁴ Dette bevirker, at mærkningsordningerne sætter en standard for, hvilke egenskaber køberen kan forvente, at salgsgenstanden opfylder. Som tidligere fastslået skal en oplysning, for at kunne tilskrives en karakter af at være garanti, fremsættes med en vis fasthed og præcision.

Der kan argumenteres for, at en mærkningsordning er fremsat med en vis fasthed, da mærkningen ofte vil fremgå på selve salgsgenstanden. Yderligere bidrager standarden for, hvad man som køber kan forvente, når man køber en salgsgenstand, der er en del af en mærkningsordning til, at de certificerede mærkningsordninger må anses for at have en vis grad af præcision. Fastheden og præcisionen i de certificerede mærkningsordninger taler for, at de i høj grad vil udgøre en garanti i køberettens forstand, da der må være en klar forventning til, hvilke egenskaber salgsgenstanden besidder, når salgsgenstanden er mærket med en sådan mærkningsordning.

Udover de certificerede mærkningsordninger, kan sælgeren tillige benytte sig af egne mærkningsordninger, som ikke er certificeret.¹⁴⁵ Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om sælgerens egne mærkningsordninger har en tilstrækkelig grad af præcision til at kunne udgøre en garanti. I relation til sælgerens egne mærkningsordninger, er det relevant at bemærke, at sælgeren selv opstiller mærkningsordningens indhold, hvorfor der ikke er en officiel standard for, hvad mærkningsordningen skal leve op til. På trods heraf må det alligevel antages, at sælgeren har retningslinjer for, hvad sælgerens egne mærkningsordninger skal leve op til, hvorfor mærkningsordningen må anses for at besidde den fornødne præcision til at udgøre en garanti. Derudover vil sælgerens egen mærkningsordning ofte være fremsat på selve salgsgenstanden,

¹⁴⁴ Forbrugerrådet Tænk. 15.05.2024. *19 mærker, du skal kende, når du handler*. <https://taenk.dk/forbrugertiliv/mad-og-indkoeb/maerker-du-skal-kende-naar-du-koerber-ind>. Besøgt den 11.03.2026, kl.13.28.

¹⁴⁵ Kommissionen. 29.12.2021. *Vejledning til fortolkning og anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis overfor forbrugere på det indre marked (2021/C 526/01)*. Den Europæiske Unions Tidende. Pkt. 4.1.1.3.

hvorfor sælgerens egen mærkningsordning også må anses for at have en tilstrækkelig fasthed til at udgøre en garanti. Afgørende for, om en mærkningsordning vil udgøre garanti, må derfor anses for at være, at den er fremsat med tilstrækkelig præcision og fasthed.

Sammenfattende om, hvorvidt grønne oplysninger kan anses for at udgøre en garanti i relation til køberetten, kan det siges, at en grøn oplysning som udgangspunkt vil udgøre en garanti, særligt i de tilfælde, hvor sælgeren benytter sig af sproglige vendinger såsom, “garanterer”, “indestår” og “tilsikrer”. Dette er dog ikke en selvfølge, især ikke i tilfælde, hvor det må anses for almindelig kendt i branchen, at en garanti ikke stemmer overens med virkeligheden. Omvendt kan en grøn oplysning også udgøre en garanti til trods for, at sælgeren ikke har anvendt disse vendinger, når omstændighederne i øvrigt taler herfor. I denne vurdering er det afgørende, hvordan sælgeren har fremsat de grønne oplysninger snarere end, hvorhenne disse er fremsat, hvorfor det vil bero på en konkret vurdering af sælgerens oplysninger, om disse udgør en garanti. Her vil omdrejningspunktet være om oplysningen er tilstrækkelig præcis og fremsat med en sådan fasthed, at sælgeren kan anses for at indestå for de grønne oplysninger ved salgsgenstanden. Det er dog essentielt at fastslå, at alene fordi en grøn oplysning formentlig kan udgøre en garanti, er dette ikke ensbetydende med, at enhver grøn oplysning vil udgøre en garanti fra sælgeren. På denne baggrund kan det konkluderes, at en grøn oplysning, der er fremsat med en sådan fasthed og præcision, at den lever op til det køberetlig garantibegreb, vil dette medføre at salgsgenstanden er mangelfuld, såfremt den ikke lever op til de tilsikrede grønne oplysninger, hvorfor køberen får adgang til misligholdelsesbeføjelserne i købeloven.

2.3 Faktisk urigtige oplysninger

En faktisk urigtig oplysning kan karakteriseres som en oplysning vedrørende salgsgenstandens egenskaber, der ikke er faktisk korrekte.¹⁴⁶ I nærværende afsnit vil projektet undersøge, hvornår en grøn oplysning kan udgøre en faktisk urigtig oplysning, som dermed ikke stemmer overens med aftalen efter de køberetlige regler omhandlende forbrugerkøb. Indledningsvist vil retspraksis benyttes til at fastlægge, hvornår en oplysning er faktisk urigtig i forbrugerkøb. Dernæst vil projektet undersøge, hvilken betydning sælgerens afgivelse af den faktisk urigtige oplysning har for salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen, navnlig om den faktisk urigtige oplysning har skabt en relevant forventning hos køberen, som har haft betydning for

¹⁴⁶ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94.

dennes indgåelse af aftalen. Slutteligt vil projektet afdække, om en faktisk urigtig oplysning i nogen tilfælde alene vil udgøre en bagatel eller blot en simpel fejl som ingen kan bebrejdes som uagtsom, og dermed ikke vil udgøre en mangel efter købeloven.

I vurderingen af, hvorvidt der foreligger en faktisk urigtig oplysning, som kan udgøre en mangel i forbrugerkøb, kan der tages afsæt i parternes aftale, sædvane, købelovens regler og slutteligt obligationsrettens udfyldende regler. Købelovens regler er som udgangspunkt deklaratriske, hvilket betyder, at parterne kan aftale andet end det, som gælder efter købelovens regler, jf. købelovens § 1, stk. 1. En undtagelse til købelovens deklatoriske karakter er købelovens beskyttelsespræceptive regler i forbrugerkøb, hvor en forbruger ikke kan aftale sig til en ringere retsstilling end efter købelovens regler herom, jf. købelovens § 1, stk. 2. Ved forbrugerkøb forstås et køb, som en køber (forbruger) foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når køberen hovedsageligt handler uden for sit erhverv, jf. købelovens § 4 a, stk. 1, 1. pkt.

Til fastlæggelsen af, hvornår en oplysning er faktisk urigtig i forbrugerkøb anvendes købelovens regler, som opstiller retningslinjer for, i hvilke tilfælde en salgsgenstand ikke stemmer overens med aftalen, og oplysningen dermed må anses for at være en faktisk urigtig oplysning, som kan udgøre en køberetlig mangel i forbrugerkøb. En salgsgenstand kan anses for at være i overensstemmelse med aftalen, og dermed mangelfri i forbrugerkøb, når den opfylder kravene, som fastsættes i købelovens §§ 75 a-76, hvilket fremgår af købelovens § 75 a. Bestemmelserne, der regulerer om salgsgenstanden er mangelfuld, indeholder dels subjektive og objektive krav. Ved de subjektive krav i købelovens § 75 b, er den konkrete aftale mellem parterne afgørende, hvorimod de objektive krav i købelovens §§ 75 c og 75 d henholder sig til, hvad en forbruger almindeligvis kan forvente af salgsgenstanden, og dermed kan indfortolkes som en del af aftalegrundlaget. Førhen, at der foreligger overensstemmelse med aftalen skal både de subjektive og objektive krav være opfyldt.¹⁴⁷ Ved vurderingen af, hvorvidt der foreligger en mangel ved salgsgenstanden i forbrugerkøb, er det relevant at forholde sig til tidspunktet for mangelsbedømmelsen. Det følger af købelovens § 77 a, stk. 1, at tidspunktet for bedømmelsen af, hvornår en salgsgenstand lider af en mangel træffes ud fra salgsgenstandens beskaffenhed på tidspunktet for leveringen. Det følger endvidere, at sælgeren hæfter for manglen ved salgsgenstanden, såfremt der forelå en mangel på dette tidspunkt, samt hvis manglen viser sig senere.

¹⁴⁷ Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 235.

Udover oplysningen, som er afgivet af sælgeren, skal være faktisk urigtig for, at der foreligger en mangel, er det også et element i vurderingen, om oplysningen er egnet til at skabe en relevant forventning hos køberen vedrørende salgsgenstanden. Ved faktiske urigtige oplysninger, der er egnet til at skabe relevante forventninger hos køberen forstås oplysninger, som har betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, samt køberens vilje til at købe salgsgenstanden.¹⁴⁸ Såfremt sælgeren har fremsat faktisk urigtige oplysninger ud fra ovenstående vurderingsmomenter om salgsgenstanden, som med rette kan antages at have haft en vis betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, foreligger der en mangel i forbrugerkøb efter købelovens regler.¹⁴⁹

2.3.1 Hvad er en faktisk urigtig oplysning?

I nærværende afsnit vil projektet undersøge, hvilke kriterier, der kan medføre, at en oplysning kan karakteriseres som værende faktisk urigtig i forbrugerkøb, hvorfor oplysningen dermed kan udgøre en mangel ved salgsgenstanden, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser efter købelovens regler om forbrugerkøb. På baggrund af undersøgelsen vil projektet afsøge, hvordan sælgerens grønne oplysninger forholder sig i relation til faktisk urigtige oplysninger ved en salgsgenstand, og dermed hvilke kriterier, som er afgørende for, at en grøn oplysning ved en salgsgenstand kan udgøre en mangel i forbrugerkøb, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser. Projektet vil i de følgende afsnit, på baggrund af retspraksis og købelovens bestemmelser om salgsgenstandens overensstemmelse med aftalen i forbrugerkøb, analysere under, hvilke kriterier en oplysning kan anses for at være faktisk urigtig.

I U.1963.139H havde sælgeren afgivet oplysninger om vaskemaskinens vaskeevne.¹⁵⁰ Højesteret fastslog, at oplysningerne vedrørende vaskemaskinens vaskeevne var urigtige, da vaskeevnen senere blev fastslået som ringe i syns- og skønserklæringen.¹⁵¹ Det kan således udledes, at en oplysning kan være faktisk urigtig i tilfælde, hvor salgsgenstanden angives som indeholdende en kerneegenskab som salgsgenstanden egentlig ikke besidder. I den pågældende dom

¹⁴⁸ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94.

¹⁴⁹ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 82.

¹⁵⁰ U.1963.139H. Side 140.

¹⁵¹ U.1963.139H. Side 149-150.

manglede vaskemaskinen i væsentlig grad funktionsevne, hvorfor Højesteret fandt det godtgjort, at vaskemaskinen i væsentlig grad var mangelfuld.¹⁵² Ud fra dette kan det siges, at der foreligger en faktisk urigtig oplysning såfremt, at salgsgenstanden i væsentlig grad er uegnet til formålet, som er oplyst af sælgeren. Tilsvarende for grønne oplysninger, der vedrører kerneegenskaber ved salgsgenstanden, kan den grønne oplysning være faktisk urigtig, hvis salgsgenstanden egentlig ikke besidder en oplyst grøn kerneegenskab, hvorfor salgsgenstanden ikke længere egner sig til formålet.

I U.1964.87H oplyste sælgeren af en bil, at bilen havde "pæne dæk".¹⁵³ Efterfølgende blev det dog i en syn- og skønserklæring fastsat, at dækkene ikke kunne karakteriseres som "pæne dæk", idet de var nedslidte med mere end 65%, som udgjorde den nedre grænse for, hvad der kunne anses som "pæne dæk".¹⁵⁴ Den nedre grænse for, hvad der kan karakteriseres som "pæne dæk" gør det muligt at bevise, at der forelå en faktisk urigtig oplysning. Østre Landsret fastslog, at dækkene ikke var kontraktmæssige, idet de ikke kunne karakteriseres for "pæne dæk".¹⁵⁵ Højesteret stadfæstede Østre Landsrets begrundelse og resultat.¹⁵⁶ Det må heraf udledes, at oplysningerne var urigtige, idet salgsgenstanden ikke levede op til de dokumenterbare oplysninger. Generelt kan derfor siges, at såfremt der foreligger en målbar oplysning, hvor salgsgenstanden ikke svarer til det angivne, foreligger der en faktisk urigtig oplysning, som kan udgøre en mangel i køberettens forstand.

Det kan på baggrund af dommen udledes, at en oplysning kan være faktisk forkert, såfremt den ikke lever op til det målbart angivne. Selvom oplysningen "pæne dæk" i sig selv kan synes at have en generisk, og dermed subjektiv, karakter, fastlægges der i syns- og skønserklæringen et objektive kriterie for, hvad der må forstås ved "pæne dæk", hvorfor oplysningen bliver dokumenterbar. En generisk grøn oplysning kan være dokumenterbar, hvorfor den, tilsvarende grænsen for, hvad der kan karakteriseres som "pæne dæk", konkret kan afsøges som stemmende overens med virkeligheden. Dette skyldes, at det er konkret målbart, om en grøn oplysning lever op til muligheden for dokumentationen af oplysningens rigtighed.

Ud fra ovenstående retspraksis kan det udledes, at en oplysning er faktisk urigtig, hvis salgsgenstanden savner oplyste kerneegenskaber, hvorfor den bliver uegnet til formålet. Derudover

¹⁵² U.1963.139 H. Side 149-150. Iversen, Torsten. 2019. Side 299.

¹⁵³ U.1964.87H. Side 89.

¹⁵⁴ U.1964.87H. Side 88.

¹⁵⁵ U.1964.87H. Side 89.

¹⁵⁶ U.1964.87H. Side 90.

kan det udledes, at såfremt oplysningen angår specifikke eller generiske forhold, der ikke stemmer overens med virkeligheden, kan oplysningen være faktisk urigtig i køberettens forstand. Fremstår en grøn oplysning generisk samtidig med, at der kan opstilles objektive kriterier for oplysningens overensstemmelse med virkeligheden, hvormed den grønne oplysning bliver målbar, kan oplysningen udgøre en faktisk urigtig oplysning, hvis salgsgenstanden ikke efterlever det angivne. Ligeledes gælder, at specifikke grønne oplysninger er målbare, hvorfor de kan være mulige at dokumentere, og dermed kan kvalificeres som faktisk urigtige oplysninger, hvis oplysningerne ikke lever op til det angivne. Dermed kan det konkluderes, at grønne oplysninger kan omfattes af det køberetlige begreb om faktisk urigtige oplysninger i køberettens forstand, hvorfor grønne oplysninger som udgangspunkt kan udgøre en mangel, såfremt de er faktiske urigtige. I det følgende afsnit vil projektet inddrage udvalgte bestemmelser fra købelovens regler om forbrugerkøb med henblik på at analysere, hvilke kriterier der er afgørende for, hvornår en faktisk urigtig oplysning ved salgsgenstanden kan udgøre en mangel i forbrugerkøb, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser.

2.3.1.1 Grønne oplysninger som aftaleindhold

Det følger af købelovens § 75 b, nr. 1, at en salgsgenstand er kontraktmæssig i forbrugerkøb, såfremt den lever op til den beskrivelse, art, type, mængde og kvalitet, samt har den funktionalitet, kompatibilitet og interoperabilitet, og de øvrige egenskaber, der fremgår af den konkrete aftale mellem parterne. Bestemmelsen angår dermed de subjektive krav til salgsgenstanden, hvorved forstås, at salgsgenstanden skal leve op til de krav, der følger af den konkrete aftale i alle aspekter. Salgsgenstanden skal dermed svare til den beskrivelse, hvorunder salgsgenstanden er solgt.¹⁵⁷ Bestemmelsen kan bidrage til at eksemplificere, hvilke forhold parterne kan tillægge vægt i vurderingen af, hvilke krav salgsgenstanden skal opfylde for at være kontraktmæssig.¹⁵⁸ En salgsgenstand, der er blevet tillagt en grøn egenskab, må således kunne være mangelfuld, for så vidt den ikke lever op til det, som er aftalt mellem parterne.

I U.2012.3512H, havde sælgeren i en annonce oplyst, at bilen var af “model år 2000”, men det viste sig senere, at bilen var produceret i år 1998. Tvisten angik, hvorvidt det udgjorde en kø-

¹⁵⁷ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 93.

¹⁵⁸ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 87.

beretlig mangel i forbruger køb, at bilen var ældre end det, som sælgeren havde oplyst forbrugeren om.¹⁵⁹ Forbrugeren gjorde gældende, at bilen var mangelfuld, da denne ikke svarede til den beskrivelse, som den var solgt under som følge af den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 1, der blandt andet svarer til den nugældende købelovs § 75 b, nr. 1.¹⁶⁰ I dommen må modelåret anses for at være en specifik egenskab, der relaterer sig til salgsgenstandens beskrivelse, hvilket indikerer, at oplysningen kan være omfattet af købelovens § 75 b, nr. 1, omhandlende den subjektive beskrivelse af salgsgenstanden. Dette kan indikere, at den faktisk urigtige oplysning om salgsgenstandens model år efter den nugældende købelov ville udgøre en køberetlig mangel efter § 75 b, nr. 1. I relation til grønne oplysninger ved en salgsgenstand, kan det på baggrund af dommen siges, at i tilfælde hvor, sælgeren har afgivet en specifik grøn oplysning om salgsgenstanden, kan salgsgenstanden blive mangelfuld efter købelovens § 75 b, nr. 1, for så vidt den ikke lever op til denne specifikke grønne egenskab.

I U.2023.5315V havde sælgeren solgt en elbil til forbrugeren uden hurtigladekabel, samt uden mulighed for eftermontering af denne. Tvisten angik, hvorvidt det udgjorde en mangel, at elbilen var blevet leveret uden hurtigladekabel. Forbrugeren fremførte, at parterne ved flere lejligheder havde korresponderet omkring hurtigoplading af bilen, idet det var vigtigt for forbrugeren. Endvidere fremførte forbrugeren, at sælgeren overfor forbrugeren havde bekræftet, at elbilen kunne hurtigoplades, idet forbrugeren havde tilkendegivet overfor sælgeren, at han havde læst på nettet, at elbilen kunne hurtigoplades, hvilket sælgeren havde bekræftet.¹⁶¹ Sælgeren fremførte, at han havde indtrykket af, at forbrugeren havde sat sig ind i, hvor langt elbilen kunne køre, samt at forbrugeren kunne oplade elbilen på sin arbejdsplads. Sælgeren vidste derfor ikke, på tidspunktet for aftaleindgåelsen, at forbrugeren havde forventet, at elbilen var forsynet med en hurtigoplader. Endvidere fremførte sælgeren, at det var normalt, at han ikke drøftede mulighed for opladning med en kunde, når han solgte elbiler, fordi det var så forskelligt, hvor kunden havde mulighed for at lade.¹⁶² Vestre Landsret fandt, at det var ubestridt, hvilken ladekapacitet, som elbilen havde. Derimod var parterne uenige om, hvorvidt der i forbindelse med indgåelsen af købsaftalen var afgivet urigtige eller vildledende oplysninger, om muligheden for, at elbilen kunne hurtigoplades, efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 1, 2 og

¹⁵⁹ U.2012.3512H. Side 3512. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 268. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94. Kristoffersen, Sony. 2016. Side 215. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 249. Iversen, Torsten. 2019. Side 248.

¹⁶⁰ U2012.3512H. Side 3520. Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94.

¹⁶¹ U.2023.5315V. Side 5321.

¹⁶² Ibid.

4, svarende til den nugældende købelovs §§ 75 b, nr. 1 og 75 c, stk. 1, nr. 4.¹⁶³ Vestre Landsret fandt ikke grundlag for at fastslå, at sælgeren havde afgivet oplysninger om elbilens mulighed for hurtigopladning, hvorfor sælgeren ikke fandtes at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger til forbrugeren. Vestre Landsret fandt på den baggrund ikke, at der forelå en mangel ved salgsgenstanden efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 1, 2 og 4.¹⁶⁴ Heraf kan det udledes, at såfremt parterne har afgivet divergerende forklaringer om, hvorvidt en oplysning er afgivet, må det ikke anses for tilstrækkeligt, at alene den ene part fremfører, at den pågældende oplysning er fremsat uden holdepunkter for denne påstand. Dette indikerer således, at der skal mere til end blot det forhold, at den ene part har anført, at oplysningen er blevet afgivet. Tilsvarende må gælde for oplysninger afgivet af sælgeren om salgsgenstandens grønne egenskaber, hvorfor divergerende forklaringer om, hvorvidt en grøn oplysning er fremsat, ikke er tilstrækkelig til at fastslå, at sælgeren har afgivet en faktisk urigtig oplysning om salgsgenstandens grønne egenskaber.

Ud fra ovenstående analyse kan det sammenfattende siges, at sælgerens grønne oplysninger om en salgsgenstand, som ikke stemmer overens med aftalen, kan medføre, at salgsgenstanden bliver mangelfuld efter købelovens § 75 b, nr. 1, i forbrugerkøb. Ud fra retspraksis kan det yderligere siges, at det er tilstrækkeligt til at fastslå, at der foreligger en mangel ved salgsgenstanden efter købelovens § 75 b, nr. 1, såfremt den faktisk urigtige oplysning fremgår af aftalen eller de øvrige omstændigheder. Samtidig er det ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at der foreligger en mangel i forbrugerkøb efter købelovens § 75 b, nr. 1, i tilfælde hvor parterne ikke er enige om, hvorvidt oplysningen overhovedet er afgivet og der dermed foreligger divergerende forklaringer.

2.3.1.2 Grønne oplysninger og særligt formål

Det følger af købelovens § 75 b, nr. 2, at salgsgenstanden skal være egnet til ethvert særligt formål, som forbrugeren har tilkendegivet over for sælgeren, at forbrugeren ønsker, at salgsgenstanden kan anvendes til. Forbrugeren skal have gjort sælgeren bekendt med dette særlige formål senest på det tidspunkt, hvor parterne indgår aftalen. Bestemmelsen angår, tilsvarende købelovens § 75 b, nr. 1, de subjektive krav til salgsgenstanden, hvoraf det følger, at salgsgenstanden skal efterleve de konkrete forhold, der følger af det specifikke aftalte formål mellem

¹⁶³ U.2023.5315. Side 5322. Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94 og 96.

¹⁶⁴ U.2023.5315. Side 5322. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 210.

parterne. Bestemmelsen angår de subjektive forhold, hvorfor bestemmelsen finder anvendelse i tilfælde, hvor forbrugeren ønsker at anvende salgsgenstanden til et særligt formål, som afviger fra lignende salgsgenstandes generelle anvendelsesformål. Bestemmelsen relaterer sig til salgsgenstandens brugsegenskaber, og derfor vil særlige formål vedrøre tilfælde, hvor forbrugeren ønsker at anvende salgsgenstanden på en anderledes måde, end den som er sædvanlig for salgsgenstanden.¹⁶⁵ Sælgeren skal acceptere, at salgsgenstanden købes med et særligt formål for øje, hvilket kan ske udtrykkeligt eller stiltiende.¹⁶⁶ En stiltiende accept må bero på en vurdering af sælgerens adfærd i forbindelse med kontraheringen.¹⁶⁷ Det forhold, at sælgeren stiltiende kan acceptere forbrugeren særlige formål indikerer, at forbrugeren ved at gøre sælgeren bekendt med disse særlige formål med rette kan forvente, at salgsgenstanden er egnet til disse særlige formål.¹⁶⁸ Salgsgenstanden kan således blive mangelfuld i forbrugerkøb efter købelovens § 75 b, nr. 2, i tilfælde hvor salgsgenstanden ikke er egnet til et særligt formål, som forbrugeren, senest ved aftalens indgåelse, har gjort sælgeren bekendt med, og som sælgeren har accepteret. Bestemmelsen indikerer, at i en situation, hvor forbrugeren overfor sælgeren senest ved aftaleindgåelsen tilkendegiver, at salgsgenstanden skal anvendes til et særligt grønt formål, og sælgeren accepterer dette, enten udtrykkeligt eller stiltiende, kan forbrugeren med rette forvente, at salgsgenstanden opfylder dette særlige grønne formål. Lever salgsgenstanden ikke op til dette særlige grønne formål, vil dette ud fra bestemmelsen indikere, at salgsgenstanden bliver mangelfuld, hvilket medfører, at forbrugeren får adgang til misligholdelsesbeføjelser efter købeloven.

2.3.1.3 Grønne oplysninger som forbrugeren sædvanligvis kan forvente

En salgsgenstand kan i forbrugerkøb være mangelfuld efter købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, såfremt salgsgenstanden ikke svarer til den mængde og har de egenskaber og øvrige funktioner, der er sædvanlige for genstande af samme type, og som forbrugeren med rimelighed kan forvente under hensyn til salgsgenstandens art og offentlige udsagn, der er fremsat af eller på vegne af sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden, herunder producenten, navnlig i reklame eller gennem mærkning. Bestemmelsen vedrører de objektive krav forinden salgsgenstanden kan anses for at være kontraktmæssig, da kravet relaterer sig til, hvad forbrugeren i

¹⁶⁵ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 198.

¹⁶⁶ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94.

¹⁶⁷ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 198.

¹⁶⁸ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 198.

almindelighed kan forvente, snarere end, hvad der specifikt er aftalt mellem den konkrete forbruger og sælger. De objektive krav er udtryk for de minimumskrav, som gælder i tilfælde, hvor parterne ikke har indgået en konkret aftale om et særligt forhold eller fravigelse af kravene i bestemmelsen.¹⁶⁹ Efter § 75 c, stk. 1, nr. 4, kan alle offentlige udsagn om salgsgenstanden, som er fremsat til en ubestemt kreds, enten af sælgeren selv eller tidligere salgsled, tillægges vægt i vurderingen af, hvilke forhold som salgsgenstanden skal leve op til, førhen salgsgenstanden kan anses for at være kontraktmæssig.¹⁷⁰ I henhold til de offentlige udsagn, der kan være fremsat af et tidligere led i produktionskæden, må det dog bemærkes, at tidligere led ikke kan begrænses til producenten, som det ellers følger af ordlyden, men også andre led i produktionskæden kan være omfattet, eksempelvis mellemhandlere.¹⁷¹

Centralt for køberetten er, at mangelsvurderingen tager udgangspunkt i forholdet inter partes og de omkringliggende omstændigheder. For denne bestemmelse kan alle offentlige udsagn om salgsgenstanden, som er fremsat til en ubestemt kreds, dog tillægges vægt i vurderingen af, hvilke forhold, som salgsgenstanden skal leve op til, førhen salgsgenstanden kan anses for at være kontraktmæssig. Vurderingen af disse offentlige udsagn, og deres betydning for salgsgenstanden, er objektiv, hvorfor det ikke i sig selv har betydning, om den konkrete forbruger har været bekendt med eller lagt vægt på det offentlige udsagn i vurderingen af salgsgenstanden.¹⁷²

I U.2012.3512H, havde sælgeren i en annonce fremført, at bilen var af “model år 2000”, men det viste sig senere, at bilen var produceret i år 1998. Tvisten angik, om der forelå en mangel ved bilen i forbruger køb, eftersom bilen var produceret tidligere end det, som sælgeren havde oplyst forbrugeren om i annoncen.¹⁷³ Højesteret fandt, at der forelå en mangel efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 2, eftersom oplysningen om bilens model år udgjorde en faktisk urigtig oplysning.¹⁷⁴ Den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, svarer blandt andet til den nugældende købelovs § 75 c, stk. 1, nr. 4.¹⁷⁵ Det forhold, at sælgeren har afgivet den faktisk urigtige oplysning i en annonce, indikerer, at salgsgenstanden kan være mangelfuld i medfør af den nugældende købelovs § 75 c, stk. 1, nr. 4, omhandlende de objektive krav til

¹⁶⁹ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94.

¹⁷⁰ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 108-109.

¹⁷¹ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 95.

¹⁷² Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 95-96.

¹⁷³ U.2012.3512H. Side 3512.

¹⁷⁴ U.2012.3512H. Side 3521.

¹⁷⁵ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 96.

salgsgenstanden, forinden denne stemmer overens med kontrakten.¹⁷⁶ Dommens anvendelse af bestemmelsen indikerer, at i tilfælde, hvor sælgeren har afgivet en grøn oplysning om salgsgenstanden i et offentligt udsagn, herunder i en annonce, vil sælgeren være bundet af denne oplysning, og forbrugeren kan dermed med rette forvente, at salgsgenstanden lever op til den grønne oplysning. Salgsgenstanden vil dermed kunne være mangelfuld efter købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, såfremt salgsgenstanden ikke lever op til det oplyste i det offentlige udsagn.

Købelovens § 75 c, stk. 2, indeholder en række undtagelser til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4. Sælgeren er ikke bundet af det offentlige udsagn, såfremt sælgeren er omfattet af en af undtagelserne i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 1-3. I tilfælde, hvor sælgeren ikke er bundet af et offentligt udsagn, vil dette medføre, at udsagnet ikke kan tillægges vægt i vurderingen af, hvilke forhold salgsgenstanden skal leve op til, førhen salgsgenstanden kan anses for at være kontraktmæssig. Dermed må forstås, at salgsgenstanden ikke kan anses for mangelfuld, som følge af offentlige udsagn, som sælgeren ikke er bundet af efter købeloven § 75 c, stk. 2.¹⁷⁷

Den første undtagelse findes i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 1, som bestemmer, at sælgeren ikke er bundet af offentlige udsagn, såfremt sælgeren godtgør, at sælgeren ikke havde kendskab til og ikke med rimelighed kunne have haft kendskab til det pågældende offentlige udsagn.

En anden undtagelse til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, findes i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 2, som bestemmer, at sælgeren ikke er bundet af offentlige udsagn, som var blevet rettet på tidspunktet for aftalens indgåelse på samme måde eller på en tilsvarende måde, som det var blevet fremsat på.

I U.2012.3512H havde sælgeren i en annonce oplyst, at bilen var af “model år 2000”. Det viste sig senere, at bilen var produceret i år 1998. Sælgeren anførte supplerende til forbrugers påstand om, at salgsgenstanden var mangelfuld, at oplysningen om, at bilen var af model år 2000, var blevet rettet før aftaleindgåelsen, da der på slutsedlen alene var angivet første indregistreringsår, hvilket sælgeren mente var i overensstemmelse med branchekutymen på området.¹⁷⁸ Denne påstand fra sælgeren indikerer, at en faktisk urigtig oplysning om salgsgenstanden ikke kan udgøre en mangel, såfremt oplysningen forinden aftaleindgåelsen er blevet rettet.

¹⁷⁶ Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 268.

¹⁷⁷ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 96.

¹⁷⁸ U.2012.3512 H. Side 3519.

Påstanden har sin baggrund i den dagældende købelovs § 76, stk. 2, som svarer til den nugældende købelovs § 75 c, stk. 2, nr. 2. I forhold til påstanden vedrørende, at oplysningen var blevet rettet, fandt Højesteret, at oplysningen vedrørende bilens model år ikke kunne anses for at være blevet rettet inden aftaleindgåelse ved, at bilens alder i slutsedlen alene var angivet med første registreringsår. Det forhold, at Højesteret fandt, at oplysningen ikke var blevet rettet inden aftaleindgåelsen bevirkede, at Højesteret fandt, at det ikke kunne medføre, at der ikke forelå en mangel ved salgsgenstanden efter den dagældende købelovs § 76, stk. 2, svarende til den nugældende købelovs § 75 c, stk. 2, nr. 2.¹⁷⁹ Den omstændighed, at Højesteret fandt, at den faktisk urigtige oplysning ikke var blevet rettet, indikerer, at Højesteret har lægt vægt på, at oplysningen ikke var blevet rettet på samme eller tilsvarende måde, som den blev fremsat med, idet oplysningen omkring modelåret blev fremsat i en annonce, men alene blev rettet i slutsedlen.

Tilsvarende må antages at gælde i en situation, hvor sælgeren fremsætter et offentligt udsagn om en grøn oplysning ved salgsgenstanden, herunder i forbindelse med markedsføringen. Dette må indikere, at det vil udgøre en mangel i forbruger køb, såfremt sælgeren fremsætter faktisk urigtige oplysninger om salgsgenstandens grønne egenskaber i offentlige udsagn, som ikke senest ved aftaleindgåelsen er rettet på tilsvarende måde. Højesteret fandt, at betegnelsen “model år 2000” var urigtig, hvorfor bilen var mangelfuld, da der ikke var grundlag for at antage, at oplysningen om, at bilen var “model år 2000” ikke havde haft betydning for forbrugerens bedømmelse af bilen.¹⁸⁰ Heraf kan det udledes, at en faktisk urigtig oplysning kan udgøres af, at sælgeren oplyser konkrete oplysninger om en specifik angivelse til forbruger, som ikke stemmer overens med virkeligheden, og dermed er ukorrekte. En grøn oplysning kan ligeledes udgøres af en specifik angivelse om salgsgenstanden. I afsnit 2.1 blev det fastslået, at en grøn oplysning er dokumenterbar, hvorfor en specifik grøn oplysning kan afkodes som stemmende overens med virkeligheden. I tilfælde, hvor det kan fastslås, at den specifikke grønne oplysning ikke stemmer overens med virkeligheden, kan den grønne oplysning udgøre en faktisk urigtig oplysning i køberettens forstand.

Endelig er den sidste undtagelse til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, tilfælde, hvor sælgeren godtgør, at det offentlige udsagn ikke kan have haft betydning for forbrugerens beslutning om at indgå aftalen, jf. købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3. Det forhold, at det er sælgeren, som skal

¹⁷⁹ U.2012.3512H. Side 3521. Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 96.

¹⁸⁰ U.2012.3512 H. Side 3521.

godtgøre at være omfattet af § 75 c, stk. 2, indikerer, at det er sælgeren, der har bevisbyrden med hensyn til at godtgøre, at det offentlige udsagn ikke har haft betydning for forbrugerens beslutning om at indgå aftalen. Højesteret fastslog i U.2012.3512H, om den forkerte angivelse af bilens model år, at det faktum, at der ikke er grundlag for at antage, at oplysningen om, at bilen var “model år 2000”, ikke havde haft betydning for forbrugerens bedømmelse af bilen, hvorfor det ikke kan frigøre sælgeren fra at være bundet af oplysningen.¹⁸¹ Det synes således, at Højesteret i den pågældende dom, hvor der forelå et tvivlstilfælde om, hvorvidt forbrugeren havde tillagt oplysningen vægt i vurderingen af salgsgenstanden, fortolkede tvivlen til fordel for forbrugeren. Højesterets standpunkt i forhold til tvivlstilfældet kan muligvis understøttes af TEUF artikel 169 (1), som foreskriver, at forbrugernes interesser skal fremmes, hvorfor de nationale domstole skal fortolke lovgivning i overensstemmelse med et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Dette understøttes af EU’s charter om grundlæggende rettigheder. EU’s charter om grundlæggende rettigheds artikel 38 fastlægger, tilsvarende TEUF artikel 169 (1), et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.¹⁸² Det forhold, at det er sælgeren, som skal godtgøre at være omfattet af købelovens § 75 c, stk. 2, indikerer således, at det er sælgeren, der har bevisbyrden med hensyn til at godtgøre, at det offentlige udsagn ikke har haft betydning for forbrugerens beslutning om at indgå aftalen. Det forhold, at sælgeren er pålagt bevisbyrden, indikerer ligeledes, at der fortolkes i overensstemmelse med et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionen. På baggrund af ovenstående må det indikere, at såfremt der er fremsat en grøn oplysning, og sælgeren kan godtgøre, at den grønne oplysning ikke kan have haft betydning for forbrugeren, så kan det ikke udgøre en mangel ved salgsgenstanden efter købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3. Ud fra dommen kan det derudover udledes, at såfremt parterne er uenige om, hvorvidt forbrugeren kan have tillagt den grønne oplysning ved salgsgenstanden vægt, kan det ikke antages, at forbrugeren ikke kan have tillagt den grønne oplysning vægt, hvorfor undtagelsen i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3 ikke finder anvendelse. Derudover er det relevant at bemærke, at det afgørende for anvendelsen ikke er, om den konkrete forbruger reelt har tillagt oplysningen vægt, men derudover om sælgeren kan godtgøre, at forbrugeren ikke kan have tillagt oplysningen vægt i beslutningen om at indgå købsaftalen.

Sælgeren kan undgå at være bundet af offentlige udsagn efter købelovens § 75 c, stk. 3. Der er ikke tale om en mangel som nævnt i stk. 1, hvis forbrugeren ved indgåelsen af aftalen specifikt

¹⁸¹ U.2012.3512H. Side 3521.

¹⁸² Nielsen og Neergaard. 2024. Side 143.

blev gjort opmærksom på, at en bestemt egenskab ved salgsgenstanden afveg fra de krav, der er fastsat i købelovens § 75 c, stk. 1. Det er en betingelse, at forbrugeren udtrykkeligt har accepteret, at salgsgenstanden ikke lever op til de minimumskrav, der følger af købelovens § 75 c, stk. 1. Dertil kan parterne ikke aftale en generel accept, da denne skal være særskilt for fravigelsen. Det er som udgangspunkt sælgerens bevisbyrde, at forbrugeren særskilt og udtrykkeligt har accepteret afvigelsen af minimumskravene.¹⁸³

På baggrund af ovenstående kan det sammenfattende siges, at salgsgenstanden er mangelfuld efter købeloven § 75 c, stk. 1, nr. 4, hvis den ikke svarer til de grønne egenskaber, som sælgeren eller tidligere led i transaktionskæden har angivet i et offentligt udsagn. Undtagelserne hertil findes i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 1-3. Disse kan medføre, at salgsgenstanden alligevel ikke er mangelfuld, hvis sælgeren enten har rettet det grønne udsagn på tilsvarende måde, eller sælgeren godtgør, at forbrugeren ikke kan have tillagt den grønne oplysning vægt. Det er ikke tilstrækkeligt, at der alene er afgivet divergerende forklaringer om den grønne oplysningens betydning for forbrugeren førhen undtagelsen kan finde anvendelse. Finder undtagelserne ikke anvendelse kan salgsgenstanden blive mangelfuld i forbrugerkøb, såfremt sælgeren har afgivet grønne oplysninger herom i offentlige udsagn, som ikke stemmer overens med virkeligheden og dermed kan anses for at være faktisk urigtig. Dog gælder der samtidig et relevanskrav forinden en faktisk urigtig oplysning kan udgøre en mangel i køberettens forstand, hvilket vil blive gennemgået i nedenstående afsnit.

2.3.2 Har oplysningen skabt en relevant forventning hos køberen?

En salgsgenstand er ikke mangelfuld, hvis der alene er fremsat en faktisk urigtig oplysning. Det er ligeledes et krav, at relevansbetingelsen er opfyldt, hvis salgsgenstanden skal være mangelfuld. Har oplysningen haft stor betydning for salgsgenstandens værdi, taler dette klart for, at køberen har tillagt oplysningen vægt, hvorfor det i højere grad kan udgøre en mangel. Relevansbetingelsen medfører, at de om salgsgenstanden afgivne oplysninger skal være egnet til at skabe en relevant forventning hos køberen, og dermed indgå i køberens bedømmelse af salgsgenstanden og vilje til at købe den. Der skal altså være årsagsforbindelse mellem de faktiske urigtige oplysninger og køberens vilje til at købe salgsgenstanden. Dette medfører, at sælgeren i visse tilfælde kan fremsætte faktisk urigtige oplysninger uden nogen retsvirkninger, såfremt

¹⁸³ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 96.

oplysningerne ikke har været relevante for køberen, hvorfor køberen ikke har handlet i tillid hertil. Det er således et grundlæggende krav, at der foreligger årsagsforbindelse mellem det af sælgeren oplyste og køberens beslutning om at købe salgsgenstanden.¹⁸⁴ I den nugældende købelov er relevanskravet ikke direkte indført. Det fremgik dog af den tidligere gældende købelovs § 76, stk. 1. nr. 1's ordlyd, at der alene kunne foreligge en mangel, som følge af, at salgsgenstanden ikke stemmer overens med det aftalte, såfremt køberen har tillagt oplysningen vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden.¹⁸⁵ Eftersom bestemmelserne svarer til hinanden må det formodes, at der tilsvarende gælder et krav om, at køberen har tillagt den faktisk urigtige oplysning vægt i vurderingen af salgsgenstanden, førhen der kan foreligge en mangel efter den nugældende købelovs § 75 b, nr. 1.

I U.1963.139H, hvor sælgeren havde afgivet urigtige oplysninger om vaskemaskinens egenskaber, fandt Højesteret, at det var godtgjort, at vaskeevnen var så ringe, at salgsgenstanden måtte anses for mangelfuld i sådan grad, at der forelå en mangel.¹⁸⁶ Af dommen kan det udledes, at det kan være en mangel, at salgsgenstanden ikke har de egenskaber, herunder den funktion, der gør, at salgsgenstanden kan opfylde dens formål. Ud fra dette kan det tillige siges, at køberen med rette kan forvente, at salgsgenstanden må have de kerneegenskaber, som er nødvendige for, at salgsgenstanden kan opfylde sit formål, medmindre andet følger af aftalen. Derudover kan det udledes, at køberen må antages at have tillagt salgsgenstandens kerneegenskaber vægt ved indgåelse af aftalen, hvorfor relevanskravet var opfyldt.

I U.1968.194Ø havde sælgeren indrykket en avisannonce om salg af en skrivepult, der angiveligt havde tilhørt Oehlenschläger, hvilket sælgeren gentog i senere forhandlinger.¹⁸⁷ Køberen var dog bevidst omkring, at sælgeren ikke havde dokumentation for, at skrivepulten havde tilhørt Oehlenschläger, idet sælgeren havde erklæret at ville skaffe dokumentation fra sin hjemmelsmand.¹⁸⁸ Forinden sælgeren kunne nå at skaffe den fornødne dokumentation, valgte køberen at købe skrivepulten for 875 danske kroner.¹⁸⁹ Efterfølgende viste det sig, at skrivepulten ikke havde tilhørt Oehlenschläger. Østre Landsret fandt, at annoncen ikke havde haft

¹⁸⁴ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94-95.

¹⁸⁵ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 30.

¹⁸⁶ U.1963.139H. Side 149-150.

¹⁸⁷ U.1968.194Ø. Side 195-196.

¹⁸⁸ Ibid.

¹⁸⁹ Ibid.

betydning for køberens bedømmelse af skrivepulten, hvorfor der ikke forelå en mangel til trods for afgivelsen af en faktisk urigtig oplysning fra sælgeren.¹⁹⁰

Dommen understreger det forhold, at såfremt køberen ikke har tillagt en faktisk urigtig oplysning vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden, kan en faktisk urigtig oplysning ikke føre til, at salgsgenstanden er mangelfuld i køberettens forstand. Dommen viser tillige, at når køberen er opmærksom på oplysningen, men vælger at indgå aftalen med viden om, at der er usikkerhed omkring oplysningens sandhedsværdi, bevirker det i køberettens forstand, at køberen ikke kan anses at have tillagt oplysningen værdi i bedømmelsen af salgsgenstanden.

I U.2023.5315V havde sælgeren solgt en elbil, der ikke havde mulighed for at blive hurtigopladet. Køberen fremførte, at han havde læst på nettet, at der fandtes et hurtigladekabel til elbilen, og sælgeren bekræftede overfor ham, at elbilen kunne hurtigoplades. Endvidere fremførte køberen, at han flere gange havde talt med sælgeren om hurtigopladeren, idet denne var vigtig for ham. Dertil fremførte sælgeren, at han ikke havde talt med køberen om en hurtiglader eller et tilkøb af en hurtiglader i forbindelse med indgåelsen i købsaftalen. Sælgeren fremførte desuden, at køberen havde oplyst, at han skulle bruge elbilen til at køre på arbejde, men ikke i denne forbindelse oplyst, hvordan elbilen skulle oplades.¹⁹¹ Vestre Landsret fandt, at det ikke var bevist, at det var en bestemmende forudsætning for køberen, at elbilen blev leveret med et hurtigladekabel, og at han ved aftaleindgåelse havde oplyst dette overfor sælgeren, som følge af parternes divergerende forklaringer sammenholdt med den øvrige bevisførelse.¹⁹² Det må i denne dom anses for at have været et element i vurderingen af, om der forelå en køberetlig mangel, om køberen havde tillagt oplysningen vægt ved vurderingen af salgsgenstanden. Dette indikerer, at der foreligger et relevanskrav forinden en faktisk urigtig oplysning om salgsgenstanden kan anses for at udgøre en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb.

Ud fra ovenstående retspraksis kan det udledes, at det afgørende for, om en faktisk urigtig grøn oplysning kan udgøre en mangel er, om køberen ved købsaftalens indgåelse har tillagt den grønne oplysning vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden. Salgsgenstanden er således ikke mangelfuld i tilfælde, hvor køberen, ved køkets indgåelse, er bevidst om, at salgsgenstanden

¹⁹⁰ U.1968.194Ø. Side 196. Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. Side 158-159. Lookofsky og Ulfbeck. 2024. Side 85. Iversen, Torsten. 2019. Side 211. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 121. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 746.

¹⁹¹ U.2023.5315V. Side 5321.

¹⁹² U.2023.5315V. Side 5322.

muligvis ikke lever op til den angivne grønne oplysning. Yderligere kan det antages, at køberen berettiget kan forvente, at salgsgenstanden lever op til forhold, som sædvanligvis er nødvendige for, at salgsgenstanden lever op til det sædvanlige formål, medmindre andet er angivet. Dertil må der være en formodning for, at eftersom køberen er berettiget til at antage, at salgsgenstanden besidder denne kerneegenskab, må det samtidig antages, at køberen må have tillagt denne kerneegenskab vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden. En kerneegenskab er i høj grad knyttet til salgsgenstandens værdi, hvilket taler for, at det kan udgøre en mangel, såfremt der er afgivet urigtige oplysninger omkring salgsgenstandens kerneegenskaber.

Sammenfattende om ovenstående kan det konkluderes, at en grøn oplysning om salgsgenstandens egenskaber kan udgøre en faktisk urigtig oplysning i køberettens forstand, hvorfor oplysningen kan udgøre en mangel i forbrugerkøb, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. En grøn oplysning om salgsgenstanden kan medføre, at salgsgenstanden bliver mangelfuld, såfremt den grønne oplysning de facto er urigtig, samt relevansbetingelsen er opfyldt. Det afgørende i denne vurdering er, om køberen har vurderet salgsgenstanden ud fra den grønne urigtige oplysning, hvorfor denne grønne oplysning har haft indflydelse på indgåelsen af købsaftalen for køberen. Ud fra dette må det altså bero på en konkret vurdering af omstændighederne, hvorvidt de to betingelser er opfyldt, når der i forbindelse med køkets gennemførelse er afgivet grønne oplysninger om salgsgenstanden.

2.3.3 Kan en grøn oplysning udgøre en bagatel?

I nærværende afsnit vil projektet afsøge, om en faktisk urigtig oplysning kan udgøre en bagatel eller en simpel fejl, og dermed ikke udgøre en køberetlig mangel ved salgsgenstanden. Mangelsbedømmelsen er flydende, da den i udgangspunktet afhænger af den konkrete aftale mellem køberen og sælgeren. Det forekommer derfor vanskeligt at fastsætte en fast bagatelgrænse for, hvornår et forhold kan udgøre en mangel eller blot en simpel fejl. I mangelsbedømmelsen kan der ofte inddrages et bredere spektrum af betragtninger, som kan være baseret på købsaftalen, sædvanen, ordlyden og principperne i købelovens mangelsbestemmelser i forbrugerkøb samt de almindelige retsprincipper. Desuden kan der fremgå oplysninger af selve købsaftalen eller være fremkommet oplysninger under forhandlingerne, der får til følge, at selv små fejl ligeledes kan udgøre en mangel. Dog må det i denne forbindelse fremhæves, at det er væsentligt for sondringen mellem mangler og simple fejl, om forholdet ved salgsgenstanden kan medføre retsvirkninger. Forskellen mellem mangler og simple fejl, som ikke kan udgøre en mangel er,

at mangler er karakteriseret ved at medføre retsvirkninger, hvilket ikke er tilfældet ved simple fejl.¹⁹³ Det har i teorien været diskuteret, hvorvidt der kan opstilles en absolut bagatelgrænse for, hvornår et forhold ved en salgsgenstand ikke er tilstrækkelig til at udgøre en mangel. Obligationsretlig retspraksis indikerer dog, at der ikke kan opstilles en absolut bagatelgrænse, jf. U.2024.3238H.¹⁹⁴ Projektet er opmærksom på, at U.2024.3238H omhandler fast ejendom, som ikke er underlagt købelovens regler, jf. købelovens § 1 a, stk. 1. Dommen kan dog bidrage til forståelsen af det obligationsretlige begreb bagatel, som tillige kan anses for at være relevant for vurderingen af, hvornår der foreligger en mangel efter køberetten.

U.2024.3238H omhandlede køb af en ejerlejlighed, hvor badeværelset led af en skjult skavank. Den skjulte skavank ved badeværelset blev i Højesteret skønsmæssigt fastsat til at kunne udbedres for 80.000 danske kroner, fradraget forbedringen, svarende til 2,5% af købesummen.¹⁹⁵ Højesteret tog stilling til, om skavanken udgjorde en bagatel ved inddragelse af både den økonomiske værdi for udbedringen, samt det forhold, om et eventuelt kendskab til manglen inden købsaftalens indgåelse ville have ført til en nedsættelse af købesummen. Højesteret fandt det ikke godtgjort, at et tidligere kendskab til skavanken ville have haft nogen betydning for købesummen, hvorfor der ikke forelå en mangel ud fra obligationsretlige principper, da skavanken blev anset for at udgøre en bagatel.¹⁹⁶ Ud fra Højesterets begrundelse kan det udledes, at det afgørende for om der foreligger en mangel eller blot en simpel fejl, ikke alene er fejls økonomiske værdi, men betydningen for køberen spiller ligeledes en afgørende rolle i vurderingen.

I U.1983.549/2H havde køberen købt en møntrensemaskine for 50.000 danske kroner, hvor et dæksel efter brug af maskinen to gange var gået løs således, at møntrensemaskinen havde sprøjtet rensesvæske ud i lokalet. Køberen forklarede herefter, at køberen efterfølgende ikke turde bruge maskinen.¹⁹⁷ Fejlen kunne være udbedret ved en gevindsikring, som ville beløbe sig til 75 danske kroner.¹⁹⁸ Tvisten i dommen angik, hvorvidt fejlen ved møntrensemaskinen udgjorde en mangel, der kunne udløse misligholdelsesbeføjelser, eller om fejlen alene kunne anses for at være en simpel fejl, og dermed kunne udgøre en bagatel. Dommen er afsagt med

¹⁹³ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 113.

¹⁹⁴ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 153.

¹⁹⁵ U.2024.3238 H. Side 3245.

¹⁹⁶ U.2024.3238 H. Side 3246. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 153.

¹⁹⁷ U.1983.549/2H. Side 549.

¹⁹⁸ U.1983.549/2H. Side 554.

dissens i Højesteret. Højesterets flertal af tre dommere fandt, at fejlen ved maskinen alene udgjorde en bagatel. Dette begrundes i, at det efter afprøvningen fremstod uklart for Højesterets flertal, om fejlen ved maskinen skyldtes manglende sikring eller fejlbetjening af møntrensemaskinen. Under hensyn til denne usikkerhed fandt Højesteret, at fordi fejlen kunne udbedres for 75 danske kroner, forelå der alene en bagatelagtig fejl, som ikke kunne anses for at udgøre en mangel ved salgsgenstanden, som kunne udløse misligholdelsesbeføjelser. Højesterets mindretal af to dommere fandt imidlertid, at det må lægges til grund, at fejlen udgjorde en mangel ved møntrensemaskinen, da låget ikke var sikret tilstrækkeligt mod udslip af renevæske, og af hensyn til køberens påvirkning af fejlen ikke kunne anses for bagatelagtig.¹⁹⁹ Det kan udledes af dommen, at ikke enhver fejl ved salgsgenstanden kan udgøre en mangel, eftersom Højesterets flertal fandt, at fejlen alene udgjorde en bagatel. I vurderingen af, om der foreligger en mangel ved salgsgenstanden eller alene en simpel fejl, indgår således et økonomisk aspekt, hvorefter udbedringsomkostningernes størrelse spiller en væsentlig rolle.

På baggrund af de to domme fra Højesteret, må det udledes, at mangelsbedømmelsen tager udgangspunkt i den konkrete sag, hvorfor det er vanskeligt at opstille generelle kriterier, der altid må gælde i mangelsbedømmelsen, eller vurderingen af, om forholdet alene kan anses for at udgøre en bagatel. På trods heraf viser de to domme, at der er holdepunkter, som kan tillægges vægt i vurderingen af, hvorvidt der foreligger en mangel eller blot en simpel fejl. Det enkelte forhold må altid vurderes individuelt således, at der tages stilling til det konkrete forhold ved salgsgenstanden og omstændighederne i øvrigt.

2.3.3.1 Grønne oplysninger som bagatel

Det findes relevant at undersøge, om en faktisk urigtig grøn oplysning kan være så ubetydelig i forhold til køberens bedømmelse af salgsgenstanden, at den grønne oplysning ikke er tilstrækkelig til at udgøre en mangel i køberettens forstand. Relevansen for de grønne oplysninger er begrundet i, at grønne oplysninger ofte ikke vil påvirke salgsgenstandens virkemåde, hvorfor det kan forekomme tvivlsomt, om det reelt kan udgøre en mangel ved salgsgenstanden. Ud fra objektive kriterier vil salgsgenstanden, der mangler grønne egenskaber, alligevel ofte virke som en lignende type salgsgenstand kan forventes at virke. Lever salgsgenstanden ikke op til

¹⁹⁹ U.1983.549/2H. Side 555. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 153. Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. Side 719. Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. Side 129. Iversen, Torsten. 2019. Side 206.

den grønne egenskab, som køberen forventer ud fra aftalen og de øvrige omstændigheder, kan der foreligge en fejl, som enten vil udgøre en køberetlig mangel eller blot en simpel fejl.

Spørgsmålet, som er afgørende for, om den manglende grønne egenskab udgør en mangel eller blot en simpel fejl, må være, hvorvidt den manglende grønne egenskab kan karakteriseres som værende en bagatel. Projektet har af retspraksis udledt, at visse momenter kan tillægges vægt i vurderingen af, om en fejl kan udgøre en bagatel. Et moment i vurderingen kan være, hvilken betydning fejlen har haft for køberen, herunder om køberen havde ageret anderledes, såfremt køberen forinden købsaftalens indgåelse havde haft kendskab til fejlen. Et andet moment er den økonomiske faktor, herunder prisen for udbedringen af fejlen.²⁰⁰ I forhold til grønne oplysninger må ovenstående momenter ligeledes kunne anvendes i vurderingen af, hvorvidt en salgsgenstand, som savner en grøn egenskab, udgør en mangel eller blot en simpel fejl.

I retspraksis har Højesteret lagt vægt på omfanget af omkostningen for udbedringen af fejlen. I relation til grønne oplysninger må det dog bemærkes, at en eventuel udbedring af fejlen ikke synes sandsynlig, idet en grøn egenskab ofte tillægges salgsgenstanden tidligere i tilblivelsen af salgsgenstanden. Det forekommer derfor tvivlsomt, at en udbedring af salgsgenstandens manglende grønne egenskab overhovedet kan blive relevant, da det synes uforholdsmæssigt, idet sælgeren i den forbindelse muligvis skulle omlægge produktionen eller lignende for at levere en ny salgsgenstand, da den salgsgenstand, der allerede er leveret, ikke kan udbedres. I den forbindelse må det bemærkes, at udbedringen mister karakter af at være en udbedring, men derimod snarere får karakter af en omlevering. På denne baggrund synes en grøn oplysning ikke at ville udgøre en bagatel, da det må anses for usandsynligt, at fejlen er mulig at udbedre, og såfremt udbedring ville være mulig, ville det være uforholdsmæssigt byrdefuldt for sælgeren. Desuden vil udbedringen kunne få en karakter af en omlevering. Ud fra ovenstående må momentet udledt af retspraksis vedrørende størrelsen af udbedringsomkostninger tale imod, at en salgsgenstands manglende grønne egenskab vil udgøre en bagatel.

Det er tillige et moment udledt af retspraksis, hvorvidt køberen har tillagt oplysningen vægt i vurderingen af salgsgenstanden, og ville have handlet anderledes, såfremt køberen havde haft kendskab til fejlen. I relation til de grønne oplysninger er der flere elementer, der er relevante at diskutere for at vurdere, om og under hvilke omstændigheder en grøn oplysning vil udgøre

²⁰⁰ U.1983.549/2H. U.2024.3238 H.

en mangel eller blot en bagatel, herunder karakteren af den grønne oplysning, samt hvor den grønne oplysning er fremsat.

Grønne oplysninger ved en salgsgenstand må anses for at udgøre et komplekst forhold, hvorfor det må anses for svært for køberen at vurdere, hvad oplysningen kan tillægges af værdi i relation til salgsgenstanden. Bruges begrebet "bæredygtighed" eksempelvis i forbindelse med markedsføringen af salgsgenstanden, kan det afhænge af den konkrete køber, hvilken betydning udsagnet har, samt hvilken vægt den konkrete køber tillægger udsagnet. Dette skyldes, at "bæredygtighed" er et komplekst begreb, som muligvis forstås forskelligt alt efter, hvilken køber, der er tale om.

I tilfælde hvor, der er tale om en køber, som ikke besidder yderligere kendskab til begrebet "bæredygtighed" end, hvad der må anses for at være almen viden, må denne køber tillægge begrebet "bæredygtighed" vægt ud fra egen forståelse af begrebet fremfor, hvad begrebet objektivt kan tillægges af værdi i relation til definitionen. Dermed er det ikke ensbetydende med, at den grønne oplysning, her "bæredygtighed", ikke tillægges vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden, da køberen stadig kan tillægge begrebet vægt på trods af, at begrebet kan opfattes anderledes af køberen end efter definitionen.

I en situation, hvor køberen har indgået aftalen om køb af salgsgenstanden på baggrund af den grønne oplysning, må oplysningen ikke anses for at kunne udgøre en bagatel, da den grønne oplysning er blevet tillagt vægt i køberens bedømmelse af salgsgenstanden.

På den anden side, kan man forestille sig en situation, hvor køberen ikke har tillagt oplysningen vægt ved bedømmelsen af salgsgenstanden til trods for, at køberen har en almen forståelse af den grønne oplysning. I denne situation vil det tale for, at den manglende grønne egenskab udgør en bagatel, idet den konkrete køber ikke har tillagt den grønne oplysning vægt.

Derudover kan der argumenteres for, at i en situation, hvor sælgeren benytter et grønt begreb, som eksempelvis "bæredygtighed", der netop har en så kompleks karakter, vil køberen ikke tillægge oplysningen vægt, idet køberen ikke ved, hvad begrebet indebærer. Dette kan skyldes, at køberen i en sådan situation ikke har nogen holdepunkter for, hvilken værdi oplysningen skal tillægges, samt hvilke grønne egenskaber, som oplysningen tillægger salgsgenstanden, og køberen derfor kan bedømme salgsgenstanden ud fra. I denne situation vil momentet om køberens forståelse af den grønne oplysning tale for, at der foreligger en bagatel, idet køberen ikke har haft forudsætninger til at bedømme den grønne oplysningens vægt.

En køber, der er ekspert på det grønne område, må antages i højere grad at have forudsætninger for at forstå betydningen af grønne oplysninger. Denne køber har dermed bedre forudsætninger til at bedømme salgsgenstanden ud fra den grønne oplysning og dermed, hvilken værdi den grønne oplysning med rette kan tillægges salgsgenstanden.

Det kan endvidere antages at have betydning for vurderingen, hvilken grøn oplysning ved salgsgenstanden, der er tale om, idet der kan være en formodning for, at forskelligartede grønne oplysninger vedrørende salgsgenstanden kan have varierende betydning for køberen. En eksemplificering heraf, kan være en situation, hvor salgsgenstanden markedsføres som økologisk. I denne situation må der være en formodning for, at nogle købere vil købe salgsgenstanden netop, fordi den er økologisk. Formodningen har sin baggrund i, at det økologiske valg er en samfundstendens, og at de fleste købere har en forståelse for, hvad det vil sige at købe en økologisk salgsgenstand.²⁰¹ Yderligere må der være en formodning for, at begrebet ”økologi” kan tillægges en større betydning i køberens bedømmelse af salgsgenstanden, idet ”økologi” er et kendt begreb, som de fleste købere har en forståelse for. På trods af denne stigende samfundstendens, er det den konkrete køber, som skal have tillagt oplysningen vægt, hvorfor der skal foretages en konkret vurdering.

Et andet spørgsmål kan være, om det kan udgøre en bagatel, hvis en salgsgenstand er markedsført som økologisk, men kun i det væsentligste lever op til dele af de objektive krav for at være økologisk. Et eksempel herpå er situationen, hvor en køber, køber en bakke æg, hvor det fremgår af emballagen, at æggene er økologiske. Førhen et æg kan anses som økologisk skal ægget leve op til den standard, som er fastsat i Danmark.²⁰² Ved eksemplet her, lever ægget op til den fastsatte standard i det væsentligste, men ikke til hele den standard, der er fastsat. Såfremt der er tale om, at ægget ikke lever op til hele standarden, men har en mindre afvigelse heraf, kan der sættes spørgsmålstejn ved, om denne mindre afvigelse, kan medføre, at salgsgenstanden bliver mangelfuld eller, om afvigelsen blot vil have karakter af en bagatel i forhold til salgsgenstanden i sin helhed. Her må det afgørende være, hvordan den konkrete køber har bedømt salgsgenstanden.

²⁰¹ Dansk Erhverv. 17.10.2022. *Miljø- og klimahensyn i danskernes indkøb*. <https://www.danskerhverv.dk/site-assets/mediafolder/dokumenter/01-analyser/analysenotater-2023/miljo-og-klimahensyn-i-danskernes-indkob.pdf>. Besøgt den 06.05.2026, kl. 10.41.

²⁰² Institut for Husdyrvidenskab. *Ægproduktion i DK - hvad du bør vide som forbruger*. Fødevarestyrelsen. https://foedevarestyrelsen.dk/Media/638550007723758082/VID_pjece_2c_aeglaeggere.pdf. Besøgt den 12.04.2026, kl. 10.10.

Det kan diskuteres, hvorvidt det kan have betydning i vurderingen af, om en grøn oplysning om salgsgenstanden, som ikke stemmer overens med virkeligheden, udgør en mangel eller alene en bagatel, hvor den grønne oplysning er fremsat henne. Dette kan være relevant i relation til, om køberen har tillagt den grønne oplysning vægt i vurderingen af salgsgenstanden, idet det må være svært at forestille sig en situation, hvor køberen har tillagt en oplysning vægt, som køberen ikke har været opmærksom på eller overhovedet har set. Dette ræsonnement har baggrund i, at der må være en større formodning for, at køberen kan tillægge oplysninger vægt, som køberen rent faktisk har iagttaget. Sandsynligheden for, at køberen har set oplysningen, kan antages at afhænge af, hvorhenne oplysningen er fremsat, og hvor iøjnefaldende fremsættelsen overfor køberen har været. I en situation, hvor den grønne oplysning fremgår af salgsgenstandens emballage, vil der være en større formodning for, at køberen har set oplysningen, og dermed muligvis har tillagt den vægt. Fremgår oplysningen derimod af en hjemmeside, hvor køberen skal foretage aktive handlinger, for at finde frem til oplysningen, må det i mindre grad være sandsynligt, at køberen har set oplysningen og dermed har tillagt den vægt. Det kan ud fra ovenstående indikere, at det forekommer mere sandsynligt, at en grøn oplysning ved en salgsgenstand kan udgøre en bagatel, når den er fremsat et sted, hvor køberen skal foretage aktive handlinger for at finde frem til oplysningen, da der må antages at være en formodning for at færre købere vil tillægge oplysningen vægt. Omvendt i tilfælde, hvor den grønne oplysning er fremsat direkte på emballagen, og dermed er mere i øjenfaldende, kan det i højere grad indikere, at oplysningen har haft betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden, og dermed i mindre grad kan udgøre en bagatel. Til trods for disse formodninger er det essentielt at bemærke, at det følger af købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, at salgsgenstanden skal svare til den mængde og have de egenskaber og øvrige funktioner, der er sædvanlige for genstande af samme type, og som køberen med rimelighed kan forvente under hensyntagen til salgsgenstandens art og offentlige udsagn. Hertil bemærker lovforarbejderne, at vurderingen er objektiv, hvorfor det ikke i sig selv har betydning, om køberen har været bekendt med eller lagt vægt på offentlige udsagn om salgsgenstanden, medmindre sælgeren kan godtgøre, at køberen ikke kan have tillagt det offentlige udsagn vægt i vurderingen, jf. købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3.²⁰³

Et yderligere moment i vurderingen af, om forholdet vil udgøre en mangel eller alene en bagatel er, om køberen havde ageret anderledes, såfremt køberen havde haft kendskab til oplysningen

²⁰³ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 96.

forinden aftalens indgåelse. Dette moment er udledt af U.2024.3238H og U.1968.194Ø. I U.1968.194Ø om Oehlenschlägers skrivepult havde sælgeren markedsført skrivepulten, som tidligere havde tilhørt Oehlenschläger, men dog fortalt køberen, at det var usikkert, hvorvidt denne oplysning egentligt stemte overens med virkeligheden.²⁰⁴ Til trods for denne usikkerhed valgte køberen at indgå købsaftalen, hvorfor Østre Landsret fandt, at oplysningen ikke havde haft betydning for køberen, da køberen havde valgt at købe skrivepulten med viden om, at det var usikkert, om den havde tilhørt Oehlenschläger.²⁰⁵ Tilsvarende må anses for at gælde for grønne oplysninger, hvilket indikerer, at en grøn oplysning må anses for at udgøre en bagatel, såfremt køberen havde indgået aftalen trods kendskab til, at den grønne oplysning ikke stemte overens med virkeligheden, hvorfor oplysningen ikke må anses for at have haft nævneværdig betydning for køberens bedømmelse af salgsgenstanden.

Sammenfattende kan det siges, at i vurderingen af om en fejl ved salgsgenstanden kan udgøre en bagatel eller en mangel synes betydningen for den konkrete køber, ud fra en samlet vurdering af omstændighederne vedrørende købet, at være afgørende. Det forekommer usandsynligt, at en grøn fejl kan udbedres uden uforholdsmæssigt store omkostninger, hvorfor udbedringsomkostningerne vil tale imod, at en grøn oplysning ved salgsgenstanden kan udgøre en bagatel. Vurderingen af, om køberen har tillagt den grønne oplysning vægt, og ville have ageret anderledes, såfremt køberen kendte til oplysningens overensstemmelse med virkeligheden, er tillige essentiel for, om en grøn oplysning kan udgøre en mangel eller alene en bagatel. I denne vurdering kan flere forhold være af betydning. Et forhold er blandt andet, at grønne oplysninger udgør et kompleks forhold, som kan forstås forskelligt og tillægges varierende betydning alt efter, hvilken køber der er tale om. Andre forhold er, hvilken grøn oplysning sælgeren har fremsat, hvilken salgsgenstand den grønne oplysning omhandler, og hvorhenne denne grønne oplysning er fremsat.

2.4 Køberettens kvalificering af grønne oplysninger

Sælgeren kan i forbindelse med kontraheringen fremsætte grønne oplysninger om salgsgenstanden på flere forskellige måder. I nærværende afsnit vil projektet klarlægge, hvordan sæl-

²⁰⁴ U.1968.194 Ø. Side 194.

²⁰⁵ U.1968.194Ø. Side 196.

gerens grønne oplysninger om en salgsgenstand kvalificeres efter køberetten ud fra ovenstående behandling af de køberetlige begreber “anprisninger”, “garantier, indeståelser og erklæringer” samt “faktisk urigtige oplysninger”.

En grøn oplysning kan som udgangspunkt udgøre en anprisning, idet grønne oplysninger fra sælgeren kan angå salgsgenstandens egenskaber. Yderligere skal den grønne oplysning leve op til det køberetlige anprisningsbegreb, forinden oplysningen kan udgøre en anprisning. Den grønne oplysning skal dermed være så overdreven, at den bliver indholdsløs, således ingen fornuftig køber vil tillægge oplysningen vægt i vurderingen af salgsgenstanden. Med inspiration fra markedsføringsretten, må det køberetligt antages, at en grøn oplysning, hvad enten den er generisk eller specifik, kan dokumenteres. Det kan ud fra den køberetlige retspraksis om anprisningsbegrebet udledes, at såfremt en oplysning i nogen grad er målbar, vil der være en formodning for, at der ikke kan foreligge en anprisning, eftersom oplysningen mister sin indholdsløse karakter, netop fordi køberen kan tillægge oplysningen vægt ud fra objektive kriterier. Dette taler i høj grad for, at en grøn oplysning ikke kan udgøre en anprisning, idet den grønne oplysning kan dokumenteres ud fra objektive kriterier, og dermed kan den grønne oplysning afgøres som stemmende overens med virkeligheden.

Om en grøn oplysning kan udgøre en garanti, afhænger af de omstændigheder, hvorunder oplysningen er afgivet. I en situation, hvor sælgeren gennem direkte sproglige vendinger, såsom “garanterer”, “indestår”, “erklærer”, tilsikrer, at salgsgenstanden besidder visse grønne egenskaber, må udgangspunktet være, at der foreligger en køberetlig garanti. En klar sproglig vending er dog ikke ensbetydende med, at der foreligger en garanti. Af retspraksis kan det udledes, at benyttelsen af en klar sproglig vending muligvis ikke vil udgøre en garanti, såfremt den vedrører grønne forhold, som må antages at være almindelig kendt i branchen, og køberen derfor må være bevidst om, at salgsgenstanden ikke kan leve op til den grønne oplysning. Ligeledes kan der foreligge en garanti fra sælgeren, uden anvendelse af de klare sproglige vendinger, i tilfælde, hvor omstændighederne vedrørende den grønne oplysning bevirker, at den grønne oplysning fra sælgeren bliver afgivet med en vis fasthed og præcision, og dermed får karakter af en garanti. En beskrivelse af en grøn egenskab ved salgsgenstanden kan ikke udgøre mere end blot en beskrivelse. I tilfælde, hvor sælgeren har oplyst, at salgsgenstanden kan opfylde et bestemt grønt formål eller, at køberen har oplyst sælgeren, at salgsgenstanden købes med et bestemt grønt formål for øje, må oplysningen anses for at udgøre en garanti for, at salgsgenstanden besidder de grønne egenskaber, der er afgørende for, at salgsgenstanden kan

opfylde netop dette grønne formål. Derudover er det i højere grad sælgerens fremsættelse af den grønne oplysning, som kan føre til, at oplysningen bliver tilstrækkelig kategorisk til at udgøre en garanti, og ikke hvorhenne oplysningen er fremsat. Det antages derfor at være uden særlig betydning, for om oplysningen kan udgøre en garanti, hvorvidt oplysningen er fremsat på salgsgenstandens emballage eller oplyst på anden vis. Til trods for, at det ikke er afgørende, hvorhenne en garanti er fremsat, kan det antages, at en mærkningsordning om grønne egenskaber ved salgsgenstanden i høj grad må anses for at udgøre en garanti. Sælgeren har således ved brug af en sådan mærkningsordning indestået for, at salgsgenstanden besidder netop disse grønne egenskaber, som er nødvendige for, at salgsgenstanden kan opnå den pågældende mærkning.

I relation til grønne oplysninger er det relevant at have for øje, at sælgerens oplysning skal være tilstrækkelig præcis forinden oplysningen overhovedet, kan kvalificeres som en garanti. Dette gør sig gældende uanset, om den grønne oplysning har en specifik eller generisk karakter. Ved fremsættelsen af en generisk grøn oplysning kan det synes uforholdsmæssigt for sælgeren, at sælgeren ved afgivelse af en sådan generisk grøn oplysning i princippet indestår for, at salgsgenstandens egenskaber lever op til denne generiske grønne oplysning i flere dele af salgsgenstanden eller dennes livscyklus fra vugge til grav. Det må dog være uden betydning, at garantien er uforholdsmæssig for sælgeren, da dette ikke kan tillægges betydning i vurderingen af, om der foreligger en garanti. Retspraksis indikerer endvidere om garantier, at såfremt sælgeren besidder en særlig sagkundskab inden for salgsgenstandens særlige fagområde, må køberen i højere grad kunne forvente, at oplysningen om salgsgenstanden stemmer overens med virkeligheden, og derfor i højere grad kan fremstå som en garanti for denne oplysning.

En grøn oplysning kan derimod udgøre en faktisk urigtig oplysning, såfremt den grønne oplysning, sælgeren har afgivet i forbindelse med kontraheringen, er faktisk forkert og dermed ikke stemmer overens med virkeligheden. Det kan i forbindelse hermed udledes af retspraksis, at en faktisk urigtig oplysning kan angå salgsgenstandens egenskaber, hvorfor en grøn oplysning, som tilsvarende angår salgsgenstandens egenskaber, kan kvalificeres som omfattende af det køberetlige begreb "faktisk urigtig oplysning". Både generiske og specifikke grønne oplysninger kan afkodes som stemmende overens med virkeligheden, idet de er mulige objektivt at dokumentere. I den forbindelse kan det være relevant at bemærke, at det i højere grad kan være lettere at afkode en specifik grøn oplysning som stemmende overens med virkeligheden, idet oplysningen ofte vil relatere sig til en specifik del af salgsgenstanden eller dennes livscyklus. De generiske udsagn kan derimod relatere sig til flere dele af salgsgenstanden eller dennes

livscyklus, hvorfor de kan være vidtgående at dokumentere. Førhen den faktisk urigtige oplysning kan udgøre en mangel ved salgsgenstanden, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser, er det dog afgørende, at den faktisk urigtige grønne oplysning har haft indflydelse på køberens vurdering af salgsgenstanden samt den endelige indgåelse af købsaftalen. I denne køberetlige vurdering er det den specifikke købers forventning til den grønne oplysning ved salgsgenstanden, som er central i vurderingen af, om en faktisk urigtig oplysning kan udgøre en mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser efter købeloven i forbrugerkøb.

Sammenfattende om grønne oplysninger i køberettens forstand kan det udledes, at grønne oplysninger kan kvalificeres, som en garanti, såfremt den er fremsat med en sådan fasthed og præcision, at oplysningen bliver kategorisk. Derudover vil en grøn oplysning også kunne omfattes af det køberetlig begreb ”faktisk urigtig oplysning”, såfremt sælgeren afgiver en faktisk urigtig grøn oplysning om salgsgenstanden, der er afgørende for køberens køb af salgsgenstanden. Dog må en grøn oplysning ikke anses for at kunne leve op til det køberetlige anprisningsbegreb, idet en grøn oplysning synes at være dokumenterbar og dermed ikke har en så tilstrækkelig generel og overdreven karakter, at den bliver indholdsløs således, at den kan kvalificeres som en anprisning. Denne fastsættelse af, hvordan en grøn oplysning kvalificeres efter køberetten, er afgørende for, hvorvidt en grøn oplysning kan udgøre en mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. Dette har sin baggrund i, at de køberetlige begreber “anprisninger”, “garantier”, “indeståelser” og “erklæringer” samt “faktisk urigtige oplysninger” har forskellige retsvirkninger for parterne. En grøn oplysning vil med høj sandsynlighed ikke kunne få karakter af en anprisning. I tilfælde, hvor en grøn oplysning om en salgsgenstand har karakter af at udgøre en garanti om, at salgsgenstanden besidder disse grønne egenskaber, vil dette uden yderligere vurdering bevirke, at der foreligger en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. I tilfælde, hvor oplysningen kan karakteriseres som udgørende en faktisk urigtig oplysning, vil dette bevirke, at der skal foretages en mangelvurdering efter købelovens bestemmelser om forbrugerkøb.

2.5 Sælgerens loyale oplysningspligt

I nærværende afsnit vil projektet undersøge, hvornår sælgeren har tilsidesat den loyale oplysningspligt, der følger af købelovens § 76, stk. 1, hvilket medfører, at salgsgenstanden bliver mangelfuld med det resultat, at der kan udløses misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. Projektet inddrager sælgerens loyale oplysningspligt, da det er relevant at afsøge, hvorvidt det kan

have betydning for mangelsbedømmelsen i en situation, hvor sælgeren enten undlader at afgive en grøn oplysning eller undlader at give en oplysning om, at en salgsgenstand ikke er grøn.

Købelovens § 76, stk. 1, foreskriver, at en salgsgenstand bliver mangelfuld, såfremt sælgeren har forsømt at give forbrugeren oplysninger om forhold, der har haft betydning for forbrugeren bedømmelse af salgsgenstanden, og som sælgeren kendte eller burde kende. Bestemmelsen tilfører sælgeren en loyal oplysningspligt overfor forbrugeren, hvorfor det medfører en mangelfuld opfyldelse af aftalen, fra sælgerens side, såfremt sælgeren tilsidesætter denne loyale oplysningspligt. Bestemmelsen er ikke en gennemførelse af varedirektivet, eftersom varedirektivet ikke indeholder en pligt for medlemsstaterne til at indføre en bestemmelse om sælgerens loyalitetspligt, men derimod blot giver mulighed for national lovgivning herom.²⁰⁶ Det er et krav førhen, der foreligger en køberetlig mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb, som følge af sælgerens tilsidesættelse af den loyale oplysningspligt, at oplysningen har haft betydning for forbrugeren bedømmelse af salgsgenstanden. Dette er dog ikke ensbetydende med, at det er en betingelse forinden, der kan foreligge en køberetlig mangel, at forbrugeren ikke havde indgået købsaftalen, hvis forbrugeren havde kendt oplysningen. Det gælder dog, at oplysningen skal have haft indflydelse på aftalens vilkår.²⁰⁷

Bestemmelsen omfatter som udgangspunkt alene oplysninger vedrørende selve salgsgenstanden, hvorfor øvrige omstændigheder som udgangspunkt ikke er omfattet af den loyale oplysningspligt. For at kunne anvende bestemmelsen, er det et krav, at sælgeren kan bebrejdes at have undladt at give den pågældende oplysning. Af denne grund er det alene forhold, som sælgeren kender eller burde kende, som er omfattet af den loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1. Ved sælgerens viden og burde viden omfattes også det kendskab, som sælgerens ansatte eller andre erhvervsdrivende, som formidler købet på vegne af sælgeren, har.²⁰⁸ Den loyale oplysningspligt indeholder imidlertid ikke en pligt for sælgeren til at undersøge salgsgenstanden, hvorfor sælgeren alene er forpligtet til at oplyse forbrugeren om forhold, som sælgeren har en begrundet mistanke om, kan bevirke, at salgsgenstanden ikke svarer til det oplyste. Dette kan henholdes til, at det alene er sælgerens positive viden, som er omfattet af den loyale oplysningspligt, hvorfor sælgerens manglende oplysning over for forbrugeren skal

²⁰⁶ Varedirektivet (EU) 2019/771. Præambel 20.

²⁰⁷ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 100.

²⁰⁸ Ibid.

kunne bebrejdes sælgeren ud fra sælgerens positive viden eller burde viden, førhen der kan foreligge en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb.²⁰⁹

I U.2023.5315V havde sælgeren solgt en elbil til forbrugeren uden hurtigladekabel, samt uden mulighed for eftermontering af hurtigladekabel.²¹⁰ Vestre Landsret tog stilling til, om der kunne foreligge en køberetlig mangel, som følge af, at sælgeren havde tilsidesat at opfylde sin loyale oplysningspligt ved ikke at oplyse forbrugeren om den manglende mulighed for hurtigoplading af elbilen efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, svarende til den nugældende købelovs § 76, stk. 1.²¹¹ Sælgerens loyale oplysningspligt var relevant i den pågældende dom, idet tvisten i sagen angik, hvorvidt oplysningen, om hurtigladekablet til elbilen, overhovedet var afgivet af sælgeren. Forbrugeren havde i den forbindelse fremført, at han flere gange havde talt med sælgeren om hurtigladekablet, idet det var vigtigt for forbrugeren, at bilen kunne hurtigoplade.²¹² Omvendt fremførte sælgeren, at sælgeren ikke havde kendskab til, at forbrugeren havde en forventning til elbilens mulighed for opladning i relation til hurtigoplading.²¹³ Vestre Landsret fandt, som beskrevet ovenfor, at det ikke kunne findes godtgjort, at oplysningen var afgivet af sælgeren, hvorfor det var relevant at forholde sig til, om sælgeren havde forsømt sin loyale oplysningspligt ved ikke at have givet forbrugeren oplysning om manglende mulighed for hurtigoplading af elbilen.²¹⁴

Parterne var i den forbindelse uenige om, hvorvidt forbrugeren havde gjort sælgeren opmærksom på vigtigheden af muligheden for hurtigoplading af elbilen således, at sælgeren vidste eller burde vide, at det var en oplysning, som sælgeren skulle fremsætte for ikke at tilsidesætte sin loyale oplysningspligt.²¹⁵ For at kunne anvende bestemmelsen i den nugældende købelovs § 76, stk. 1, svarende til den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, er det et krav, at sælgeren kan bebrejdes at have undladt at give den pågældende oplysning. Af denne grund er det alene forhold, som sælgeren kendte eller burde kende, som er omfattet af den loyale oplysningspligt.²¹⁶ Derudover bemærkede sælgeren, at han ikke var bevidst om, hvilke oplysninger sælgerens kollega havde afgivet.²¹⁷ Ved sælgerens viden og burde viden omfattes dog også det kendskab som sælgerens ansatte eller andre erhvervsdrivende, som formidler købet på vegne

²⁰⁹ Ibid.

²¹⁰ U.2023.5315. Side 5321.

²¹¹ U.2023.5315V. Side 5322. Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 100.

²¹² U.2023.5315V. Side 5321.

²¹³ U.2023.5315V. Side 5322.

²¹⁴ U.2023.5315. Side 5321.

²¹⁵ U.2023.5315V. Side 5322.

²¹⁶ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 100.

²¹⁷ U.2023.5315. Side 5321.

af sælgeren, besidder.²¹⁸ Det må ud fra det angivne i forarbejderne ikke have nogen betydning for mangelsbedømmelsen, om det er sælgeren eller sælgerens kollega, som har afgivet oplysningen. Dog fremgår det ikke, hvorvidt Vestre Landsret forholder sig til bemærkningen om, at sælgeren ikke havde kendskab til, hvad kollegaen havde sagt.²¹⁹ På baggrund af ovenstående fandt Vestre Landsret, at alene afgivelsen af divergerende forklaringer ikke var tilstrækkelig til at fastslå, at sælgeren vidste eller burde vide, at mulighed for hurtigoplading af elbilen var af betydning for forbrugeren. Vestre Landsret fandt på den baggrund ikke, at sælgeren havde tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, svarende til den nugældende købelovs § 76, stk. 1, da sælgeren ikke havde eller burde have haft kendskab til vigtigheden hos forbrugeren.²²⁰ Ud fra dette kan det siges, at divergerende forklaringer om, hvorvidt sælgeren kendte eller burde kende til, at et forhold har betydning for forbrugeren, ikke er et tilstrækkeligt holdepunkt for at fastslå, at sælgeren kendte til relevansen af oplysningen hos forbrugeren, og sælgeren dermed har tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1.

Vestre Landsret fandt på baggrund af ovenstående det ikke godtgjort, at forbrugeren havde bevist, at det havde været af afgørende betydning for forbrugers bedømmelse af salgsgenstanden, at elbilen kunne hurtigoplades. Sælgeren havde således ikke forsømt sin loyale oplysningspligt efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, idet betingelserne herfor ikke fandtes at være bevist. Der forelå således ikke en mangel ved elbilen, som ikke kunne hurtigoplades, idet sælgeren overfor forbrugeren ikke burde have afgivet nogen oplysning om den manglende mulighed for hurtigoplading af elbilen.²²¹ Dommen viser således, at der ikke foreligger en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb, i det tilfælde, hvor forbrugeren har en forventning om, at salgsgenstanden besidder en bestemt egenskab, uden at forbrugeren har oplyst sælgeren herom, men hvor forventningen ikke bliver indfriet af salgsgenstanden. Dette kan begrundes i, at sælgeren ikke i sådanne tilfælde har eller bør have kendskab til, at forbrugeren har denne forventning til, at salgsgenstanden besidder en bestemt egenskab, hvorfor sælgeren ikke med rette kan forventes at have afgivet oplysninger om denne egenskab til forbrugeren. Ræsonnementet må anses for at have betydning for anven-

²¹⁸ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 100.

²¹⁹ U.2023.5315. Side 5322.

²²⁰ U.2023.5315. Side 5322.

²²¹ U.2023.5315V. Side 5322.

delsen af købelovens § 76, stk. 1, vedrørende sælgerens loyale oplysningspligt, idet den nugældende købelovs § 76, stk. 1, svarer til den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, hvorfor dommen også kan anses for at have betydning for den nugældende bestemmelse.²²²

U.2023.5315V, om salg af elbilen, har på den ene side vist, at der må være en formodning for, at divergerende forklaringer ikke er et tilstrækkeligt holdepunkt til at fastslå, at den loyale oplysningspligt i købelovens § 76, stk. 1, er tilsidesat. Dette må i hvert fald ud fra dommen siges at kunne gælde, når det omhandler divergerende forklaringer om, hvorvidt oplysningerne er afgivet. Spørgsmålet er herefter, om dette ligeledes må gælde, når der er uenighed om, hvorvidt en afgiven oplysning var af betydning for forbrugeren. I U.2012.3512H, der omhandlede en urigtig angivelse af bilens model år, fandt Højesteret, at oplysningen var urigtig, og bilen dermed var mangelfuld efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 2, svarende til blandt andet den nugældende købelovs § 75 c, stk. 1, nr. 4. Bilen var mangelfuld, da der ikke var grundlag for at antage, at oplysningen omkring bilens model år ikke havde haft betydning for forbrugers bedømmelse af bilen.²²³ Tvisten i den pågældende dom omhandlede ikke sælgerens loyale oplysningspligt efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 3, svarende til den nugældende købelovs § 76, stk. 1, men derimod, hvorvidt der var afgivet urigtige oplysninger efter den dagældende købelovs § 76, stk. 1, nr. 2, svarende til blandt andet den nugældende købelovs § 75 c, stk. 1, nr. 4. Højesteret fastslog i U.2012.3512H, at det ikke kunne lægges til grund, at bilens modelår ikke havde haft betydning for forbrugeren, selvom sælgeren forklarede, at forbrugeren ikke havde tilkendegivet, at modelåret var af betydning for forbrugeren²²⁴. Dette indikerer, at når divergerende forklaringer omhandler, hvorvidt et givet forhold har betydning for forbrugeren, er divergerende forklaringer ikke tilstrækkelig til at fastslå, at det ikke har haft betydning for forbrugeren. Til trods for, at U.2012.3512H, i forhold til divergerende forklaringer, ikke omhandler den loyale oplysningspligt, men derimod afgivelsen af urigtige oplysninger, må det forhold, at der kan tillægges divergerende forklaringer vægt i relation til betydningen af en given oplysning, muligvis også kunne anvendes i forhold til en oplysnings betydning for forbrugeren i relation til den loyale oplysningspligt i købelovens § 76, stk. 1.

²²² Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 100.

²²³ U.2012.3512H. Side 3521.

²²⁴ Ibid.

Tilsvarende må antages at gælde i relation til grønne oplysninger. Forbrugeren skal således have givet oplysninger eller på anden vis tilkendegivet over for sælgeren, at visse grønne egenskaber ved salgsgenstanden har betydning for forbrugers bedømmelse af salgsgenstanden, hvorved sælgeren opnår kendskab til, at sælgeren skal afgive oplysninger vedrørende netop disse grønne egenskaber, for at iagttage den loyale oplysningspligt efter den nugældende købelovs § 76, stk. 1. Divergerende forklaringer er således ud fra ovenstående behandling ikke tilstrækkelig til at fastslå, at sælgeren har kendskab til oplysningens betydning for forbrugeren. I tilfælde, hvor sælgeren ikke giver forbrugeren oplysninger om grønne egenskaber ved en salgsgenstand, som sælgeren er eller bør være bevidst om, er af betydning for forbrugers bedømmelse af salgsgenstanden, indikerer ovenstående, at dette kan udgøre en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugeret, jf. købelovens § 76, stk. 1.

2.5.1 Hvornår ved sælgeren, at en oplysning skal afgives?

Udover forhold, som forbrugeren konkret har tilkendegivet, er af betydning for forbrugeren, kan det diskuteres, om øvrige omstændigheder kan have betydning for, hvilke oplysninger sælgeren skal afgive for at handle loyalt over for forbrugeren og dermed opfylde sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1. Bestemmelsens ordlyd angiver, at sælgeren skal afgive alle de oplysninger til forbrugeren, som har betydning for, at forbrugeren kan bedømme salgsgenstanden. Det kan i den forbindelse være relevant at stille spørgsmålet, om det er de samme oplysninger, som har betydning for forbrugers bedømmelse af salgsgenstanden, afhængigt af, hvilken kategori af salgsgenstand, som er omdrejningspunktet for kontraheringen. Dette hænger sammen med, at forskellige kategorier af salgsgenstande må have forskellige afgørende egenskaber. Der kan derfor argumenteres for, at det er af differentierende karakter, hvad sælgeren ved eller bør vide, at sælgeren skal oplyse forbrugeren om, førhen forbrugeren kan bedømme salgsgenstanden. I forhold til sælgerens afgivelse af grønne oplysninger ved forskellige kategorier af salgsgenstande, må dette tillige anses for at være relevant.

Samfundsudviklingen taler i retning af, at grønne egenskaber ved salgsgenstanden i højere grad får betydning for forbrugeren, hvilket indikerer, at sælgeren i stigende grad bør have for øje at skulle oplyse forbrugeren om grønne egenskaber ved salgsgenstanden.²²⁵ På den anden side

²²⁵ Dansk Erhverv. 17.10.2022. *Miljø- og klimahensyn i danskernes indkøb*. Besøgt den 06.05.2026, kl. 10.41.

kan det synes uforholdsmæssigt, at sælgeren uden yderligere holdepunkter end denne samfundstendens, bør vide, at den konkrete forbruger har en forventning om, at salgsgenstanden besidder en grøn egenskab, hvilket netop har været af afgørende betydning for den konkrete forbruger. Dette synes uforholdsmæssigt, idet sælgeren uden yderligere holdepunkter end denne samfundstendens i så fald kan tillægges en forpligtigelse om at oplyse forbrugeren om salgsgenstandens grønne egenskaber, såfremt sælgeren har en positiv viden herom. Sælgeren må dermed synes at have tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1, såfremt sælgeren ikke oplyser forbrugeren om salgsgenstandens grønne egenskaber, hvorfor der i dette tilfælde kan foreligge en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkerb efter købelovens § 76, stk. 1.

Yderligere har projektet tidligere, på baggrund af U.2023.5315V, om salg af en elbil uden hurtigladekabel, udledt, at parternes divergerende forklaringer om, hvorvidt sælgeren er gjort bekendt med, at forbrugeren forventede, at salgsgenstanden besad en særlig egenskab, som forbrugeren havde tillagt vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden, ikke er tilstrækkeligt til at fastslå, at sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt. Dette må skyldes, at det ikke på denne baggrund kan fastslås, at sælgeren derved er gjort bekendt med vigtigheden af den pågældende egenskab. Dertil bemærkes, at det i U.2023.5315V ikke var forventet af sælgeren, at sælgeren vidste, at oplysningen om, at bilen ikke kunne hurtigoplades var afgørende for forbrugeren. Dette havde sin baggrund i, at Vestre Landsret ikke kunne fastslå, at forbrugeren havde gjort sælgeren bekendt med, at det var af afgørende betydning for forbrugeren. Dette skyldes, at der var afgivet divergerende forklaringer herom, med sælgeren på den ene side og forbrugeren på den anden side. Dette indikerer, at såfremt der ikke foreligger oplysninger om, at forbrugeren faktisk har tilkendegivet overfor sælgeren, at grønne egenskaber har betydning for den konkrete forbruger, må det ikke forventes af sælgeren, at sælgeren ved eller bør vide, at sælgeren skal oplyse forbrugeren herom. Dette må forventes at have den virkning, at sælgeren dermed ikke må anses for at have tilsidesat sin loyale oplysningspligt i købelovens § 76, stk. 1. Foreligger der derimod enighed mellem parterne om, at forbrugeren har gjort sælgeren opmærksom på, at det var afgørende for forbrugeren, at salgsgenstanden netop besad denne grønne egenskab, vil det synes klart, at sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1.

Ovenstående er endnu ikke behandlet i retspraksis, hvorfor rækkevidden af sælgerens loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1, i henhold til grønne oplysninger, fortsat fremstår uafklaret.

2.6 Anvendelse af kriterier på grønne oplysninger

I nærværende afsnit vil projektet gennem eksemplificeringer analysere, hvorvidt sælgerens grønne oplysninger om en salgsgenstands egenskaber, kan udgøre en mangel efter købelovens bestemmelser om mangler i forbrugerkøb, fordi den grønne oplysning kan anses for at være faktisk urigtig. Projektet opstiller ikke eksemplificeringer om grønne oplysninger i relation til anprisninger og garantier. Baggrunden herfor er, at projektet tidligere har fastslået, at en grøn oplysning sandsynligvis ikke ville kunne udgøre en anprisning, idet en grøn oplysning må anses for at være dokumenterbar, og dermed ikke lever op til det køberetlige anprisningsbegreb. Omvendt har projektet fastslået, at en grøn oplysning kan udgøre en garanti, såfremt oplysningen er fremsat med den fornødne fasthed og præcision således, at oplysningen får karakter af en garanti. Såfremt oplysningen har karakter af at udgøre en garanti, vil der ikke skulle foretages en vurdering af, om det udgør en mangel, da et forhold ved en salgsgenstand, som ikke lever op til det garanterede, er tilstrækkeligt til at bevirke, at salgsgenstanden er mangelfuld.²²⁶ Omvendt for faktiske urigtige oplysninger skal der foretages en mangelsvurdering, førhen der kan fastslås at foreligge en køberetlig mangel. Af denne årsag kan eksemplificeringen bidrage til forståelsen af, hvilke kriterier, som er afgørende for, om faktisk urigtige grønne oplysninger om salgsgenstanden kan udgøre en mangel, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb.

Med inspiration i faktum fra Retten i Koldings dom med journalnummer SS 3-2731/2025, om fremsættelse af grønne oplysninger i markedsføringen, der er afgjort efter markedsføringslovens bestemmelser, opstiller projektet eksemplificeringer, som tager udgangspunkt i, at sælgeren sælger en drikkeflaske til forbrugeren og i forbindelse med kontraheringen, både ved opslag på egen hjemmeside og sociale medier, samt på emballagen, har omtalt salgsgenstanden som “den bæredygtige drikkeflaske”.²²⁷ Eksemplificeringerne modificeres løbende gennem de følgende afsnit.

²²⁶ Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 99.

²²⁷ Forbrugerombudsmanden. 11.12.2025. Dom: *AYA&IDA får bøde på 140.000 kroner for greenwashing*. Besøgt den 31.03.2026, kl. 14:08.

2.6.1 Grønne oplysninger og tidspunktet for mangelsbedømmelsen

Førhen, at oplysningen om, at drikkeflasken er bæredygtig overhovedet, kan udgøre en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser, skal manglen, som tidligere nævnt, foreligge på tidspunktet, hvor drikkeflasken leveres til forbrugeren, jf. købelovens § 77 a. I køberetlig regi kan der oftest forestilles en situation, hvor der er tvist om, hvorvidt manglen forelå på tidspunktet, hvor salgsgenstanden blev leveret.

Det tilføjes til eksemplet, at parterne har en tvist om, hvorvidt drikkeflasken manglede sin bæredygtige egenskab på tidspunktet for drikkeflaskens levering. Særligt i forhold til grønne oplysninger ved en salgsgenstand i sin helhed og dennes livscyklus, må manglen højst sandsynligt foreligge på tidspunktet for salgsgenstandens levering, idet en grøn egenskab ved en salgsgenstand ofte vil blive tilført salgsgenstanden ved salgsgenstandens tilblivelse, og frem til levering. Salgsgenstanden må dermed ikke synes at kunne miste sin grønne egenskab efter levering, da en grøn egenskab ikke må anses for at være et forhold ved salgsgenstanden, som fysisk kan gå i stykker efter leveringen.

I relation til grønne oplysninger ved en salgsgenstand må det yderligere bemærkes, at såfremt den grønne oplysning om salgsgenstanden ikke er blevet afgivet, skal salgsgenstanden ikke leve op til denne oplysning, idet det må formodes, at en grøn egenskab ikke skal foreligge ved salgsgenstanden, medmindre sælgeren positivt har tillagt den. Dette skyldes, at en grøn oplysning ikke en form for oplysning, som man uden videre kan forvente, at salgsgenstanden besidder.

2.6.2 Grønne oplysninger som aftaleindhold

Projektet har tidligere fastslået, at en grøn oplysning må anses for at være dokumenterbar, hvorfor udsagnet “den bæredygtige drikkeflaske” må anses for at være en dokumenterbar påstand fremsat af sælgeren. Bæredygtighed er, som tidligere nævnt i projektet, et generisk grønt udsagn, for så vidt udsagnet ikke knytter sig til en specifik del af salgsgenstanden eller dennes livscyklus. I dette eksempel må begrebet “bæredygtighed” knytte sig til hele drikkeflasken og dennes livscyklus, eftersom udsagnet “den bæredygtige drikkeflaske” må anses for at være af en generisk karakter, idet sælgeren ikke har specificeret, hvilken del af drikkeflasken, der er bæredygtig. Er eksemplificeringen derimod, at sælgeren har oplyst, at drikkeflasken er produceret af 100% genanvendeligt plast, må dette anses for at udgøre en specifik grøn oplysning. I

denne situation vil det alene være et krav, at plastikken er fremstillet af 100% genanvendeligt plast.

Som nævnt tidligere i projektet, vil en salgsgenstand være mangelfuld i forbruger køb efter købelovens § 75 b, nr. 1, såfremt den ikke lever op til det aftalte. Her opstår således spørgsmålet om, hvorvidt det er aftalt mellem parterne, at drikkeflasken er bæredygtig, alene fordi, at udsagnet har fremgået af markedsføringen, samt drikkeflaskens emballage.

På ene side må det tale for, at udsagnet indgår i aftalen mellem parterne, at udsagnet har fremgået af både markedsføringen, såvel som emballagen af drikkeflasken. Projektet har, i afsnit 2.2 om garantier og afsnit 2.3 om faktisk urigtige oplysninger, inddraget retspraksis, hvor der har fremgået en oplysning om en salgsgenstand på en annonce eller en slutseddel, der er indgået som en del af aftalegrundlaget mellem parterne.²²⁸ Dette indikerer således, at det er af mindre betydning, hvor oplysningen om salgsgenstanden fremgår, i forhold til, om oplysningen kan indgå i aftalegrundlaget mellem parterne.

På den anden side er det ikke udtrykkeligt aftalt mellem parterne, at hele drikkeflasken, samt dennes livscyklus skal være bæredygtig. Til trods herfor, må det faktum, at oplysningen om, at drikkeflasken er bæredygtig, har fremgået af markedsføringen og emballagen, være tilstrækkeligt til, at forbrugeren kan have tillagt oplysningen vægt i vurderingen af drikkeflasken, hvorfor oplysningen må anses for at være omfattet af aftaleindholdet mellem parterne. Det faktum, at drikkeflasken omtales som værende bæredygtig, indikerer, at oplysningen om, at drikkeflasken er bæredygtig, må anses for at være faktisk urigtig i køberettens forstand, såfremt drikkeflasken ikke lever op til kravene for at være bæredygtig.

I tilfælde, hvor denne faktisk urigtige oplysning om drikkeflaskens bæredygtighed skal kunne udgøre en mangel i forbruger køb, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser, er det yderligere udledt af retspraksis, at der foreligger en betingelse om, at oplysningen skal have været egnet til at skabe en relevant forventning hos forbrugeren, og dermed indgå i forbrugers bedømmelse af salgsgenstanden og vilje til at købe den.²²⁹ I den ovenstående eksemplificering er der ingen holdepunkter for, hvorvidt den grønne oplysning har haft betydning for forbrugers bedømmelse af drikkeflasken og vilje til at købe den. Projektet har udledt af retspraksis, at i tvivlstilfælde fortolker domstolene tvivlen til forbrugers fordel, hvorfor det ikke kan lægges til grund, at forbrugeren ikke har tillagt oplysningen vægt i tilfælde, hvor parterne er uenige

²²⁸ U.2012.3512H. U.1941.1031Ø. U.1968.194Ø.

²²⁹ U.2012.3512H. U.1968.194Ø. Ehlers, Andreas Bloch. 2024. Side 94-95.

om, hvorvidt oplysningen har været af betydning for forbrugeren.²³⁰ Ovenstående ræsonnement taler for, at drikkeflasken er mangelfuld efter købelovens § 75 b, nr. 1, såfremt drikkeflasken ikke lever op til udsagnet om, at drikkeflasken er bæredygtig i sin helhed, herunder hele drikkeflaskens livscyklus. Dette må resultere i, at forbrugeren får adgang til misligholdelsesbeføjelser efter købeloven.

2.6.3 Grønne oplysninger og særligt formål

I nærværende afsnit er eksemplificeringen ændret til, at ovenstående udsagn ikke har stået på sælgerens hjemmeside, sociale medier og emballagen, men at det derimod er forbrugeren, som overfor sælgeren har anmodet om at købe en drikkeflaske, som er ”bæredygtig”. Som tidligere nævnt i projektet vil en salgsgenstand være mangelfuld efter købelovens § 75 b, nr. 2, såfremt salgsgenstanden ikke lever op til et særligt formål, som forbrugeren har ønsket og gjort sælgeren bekendt med, at salgsgenstanden skal kunne anvendes til. I dette tilfælde må der argumenteres for, at forbrugeren anmodning om at købe en bæredygtig drikkeflaske, må anses som et særligt formål. Dette skyldes, at forbrugeren har tilkendegivet overfor sælgeren, at drikkeflasken skal anvendes til et særligt formål, som afviger fra det sædvanlige brug af drikkeflasker. Det sædvanlige formål må netop for drikkeflasker anses for at være, at drikkeflasken kan indeholde væske og kan drikkes af. Det må således anses for at være et særligt formål for netop den konkrete forbruger, at drikkeflasken skal være bæredygtig. Udover, at forbrugeren skal have tilkendegivet overfor sælgeren, at drikkeflasken skal leve op til det særlige formål, skal sælgeren ligeledes acceptere dette særlige formål førhen, at drikkeflasken kan blive mangelfuld i forbruger køb efter købelovens § 75 b, nr. 2. I denne eksemplificering anmoder forbrugeren netop om at købe en drikkeflaske, som er ”bæredygtig”, hvorefter sælgeren går videre med handlen. Førhen drikkeflasken kan anses for mangelfuld i forbruger køb, som følge af, at drikkeflasken ikke lever op til forbrugeren særlige formål om, at drikkeflasken er bæredygtig, skal sælgeren, som nævnt, have accepteret dette særlige formål. I eksemplificeringen er spørgsmålet derfor, hvorvidt sælgeren kan anses for at have accepteret forbrugeren særlige formål alene ved at have gennemført handlen efter, at forbrugeren har tilkendegivet dette særlige formål. Efter omstændighederne kan sælgerens accept være stiltiende.²³¹ På den ene side kan omstændighederne, i dette eksempel, indikere, at sælgeren stiltiende har accepteret, at drikkeflasken lever op til forbrugeren særlige formål, idet sælgeren anmodes om at sælge en drikkeflaske,

²³⁰ U.2012.3512H.

²³¹ Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat. Side 94.

der er bæredygtig. På den anden side kan det synes byrdefuldt, at sælgeren ikke udtrykkeligt har accepteret det særlige formål over for forbrugeren. Projektet har tidligere fastslået, at begrebet ”bæredygtighed” har en generisk karakter, hvorfor ”bæredygtighed” synes at have en subjektiv og dermed differentierende karakter afhængigt af den enkelte parts forståelse af begrebet. På baggrund heraf, kan det forekomme tvivlsomt, at sælgeren har accepteret det særlige formål, med en tilsvarende forståelse af forbrugers opfattelse af drikkeflaskens påkrævede særlige formål. Dette taler for, at sælgeren ikke nødvendigvis har accepteret det særlige formål stiltiende efter omstændigheder. Ud fra ovenstående må det bero på en konkret vurdering af de nærmere konkrete omstændigheder, hvorvidt drikkeflasken kan anses for at være mangelfuld efter købelovens § 75 b, stk. 1, nr. 2, og dermed udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger-køb, såfremt salgsgenstanden ikke lever op til det særlige formål for forbrugeren.

2.6.4 Grønne oplysninger som forbrugeren sædvanligvis kan forvente

Det sædvanlige for en drikkeflaske er, at den kan indeholde væske, og at der kan drikkes af flasken. Det må derfor antages, at dette, i hvert fald, er det sædvanlige, som forbrugeren kan forvente af en drikkeflaske. I det pågældende eksempel havde sælgeren dog i forbindelsen med kontraheringen både ved opslag på egen hjemmeside og sociale medier, samt på emballagen omtalt drikkeflasken som ”bæredygtig”.²³² Det følger af købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, at salgsgenstanden er mangelfuld, såfremt den ikke svarer til det, som er sædvanligt for salgsgenstande af samme type. Det kan herefter diskuteres, om det offentlige udsagn ”bæredygtig” tillægger drikkeflasken noget yderligere, som forbrugeren kan forvente af drikkeflasken. I eksemplet er det ikke forbrugeren, der oplyser sælgeren, at drikkeflasken er bæredygtig. Det er derimod sælgeren, der gennem sin markedsføring oplyser, at drikkeflasken er bæredygtig. Spørgsmålet er herefter, om sælgeren pålægger drikkeflasken en grøn egenskab, som en bred kreds af forbrugere med rimelighed kan forvente, at drikkeflasken besidder. I positivt fald, skal drikkeflasken ikke alene sammenlignes med drikkeflasker, der kan indeholde væske og drikkes af, men derimod skal drikkeflasken sammenlignes med drikkeflasker, som yderligere besidder egenskaben at være ”bæredygtig”.

I kraft af, at markedsføringen er rettet til en bredere kreds af forbrugere, må dette tale for, at oplysningen om, at drikkeflasken er ”bæredygtig“, i højere grad anses for at blive en del af, hvad forbrugeren med rimelighed kan forvente og dermed drikkeflaskens sædvanlige formål.

²³² Forbrugerombudsmanden. 11.12.2025. Dom: *AYA&IDA får bøde på 140.000 kroner for greenwashing*. Besøgt den 31.03.2026, kl. 14:08.

Omvendt kan det forekomme tvivlsomt, at alene det forhold, at sælgeren har markedsført drikkeflasken som ”bæredygtig“, er tilstrækkeligt til at tilføje drikkeflasken et sædvanligt formål om at være ”bæredygtig“. Denne tvivl styrkes af, at drikkeflasken fortsat vil leve op til formålet om, at den kan indeholde væske og kan drikkes af, og dermed alene ikke lever op til oplysningen om at være ”bæredygtig“.

Ovenstående ræsonnement taler overvejende for, at det offentlige udsagn om, at drikkeflasken er ”bæredygtig”, tillægger drikkeflasken en yderligere egenskab, hvorfor drikkeflasken skal svare til øvrige drikkeflasker med bæredygtige egenskaber, førhen den kan anses for at være kontraktmæssigt. I tilfælde, hvor drikkeflasken ikke er sammenlignelig med drikkeflasker, der besidder egenskaben at være ”bæredygtig”, vil drikkeflasken således muligvis kunne være mangelfuld, da dens egenskaber ikke svarer til de egenskaber, der er sædvanlige for genstande af samme type, der følger af købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb.

Tilføjes der til eksemplet, at sælgeren fremfører, at forbrugeren ikke kan have tillagt det offentlige udsagn om drikkeflaskens bæredygtighed vægt i bedømmelsen af salgsgenstanden, kan det diskuteres, hvorvidt undtagelsen, i købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3, kan finde anvendelse. Spørgsmålet er herefter, om det offentlige udsagn kan have haft betydning for forbrugeren beslutning om at indgå aftalen. I takt med, at den grønne omstilling vinder indpas i samfundet, må grønne oplysninger om en salgsgenstand i stigende grad kunne anses for at udgøre et moment, som en forbruger kan tillægge vægt i forbindelse med indgåelse af en købsaftale.²³³ Denne samfundsudvikling taler for, at forbrugeren kan have tillagt oplysningen om drikkeflaskens bæredygtighed vægt i forbindelse med aftaleindgåelsen. Eftersom det alene kan udgøre en undtagelse, til købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, såfremt sælgeren godtgør, at forbrugeren ikke kan have tillagt det offentlige udsagn vægt, må der skulle være store holdepunkter for, at forbrugeren ikke kan have tillagt oplysningen nogen vægt. Dette indikerer, at der således ikke må være mulighed for, at forbrugeren kan have tillagt oplysningen vægt, førhen sælgeren ikke er bundet af det offentlige udsagn efter købelovens § 75 c, stk. 1, nr. 4, jf. købelovens § 75 c, stk. 2, nr. 3. I takt med det stigende fokus i befolkningen på den grønne omstilling, anses det for mindre sandsynligt, at det kan godtgøres, at forbrugeren ikke kan have tillagt det grønne offentlige udsagn betydning i beslutningen om at indgå købsaftalen. Betragtningen henholder sig

²³³ Dansk Erhverv. 17.10.2022. *Miljø- og klimahensyn i danskernes indkøb*. Besøgt den 06.05.2026, kl. 10.41

særligt til, at det anses for sandsynligt, at forbrugere vælger salgsgenstanden ud fra netop den omstændighed, at salgsgenstanden har grønne egenskaber. Det afgørende for, om undtagelsen finder anvendelse, er ikke, om den konkrete forbruger reelt har tillagt oplysningen om bæredygtighed vægt, men derimod, om forbrugeren kan have haft tillagt oplysningen om bæredygtighed vægt. Dette må således tale for, at det må synes mere nærliggende, at udsagnet kan have haft betydning for forbrugers beslutning om at indgå aftalen, end at udsagnet ikke kan have haft betydning for forbrugeren.

2.6.5 Grønne oplysninger og sælgerens loyale oplysningspligt

I dette eksempel ændres eksemplet således, at forbrugeren har givet udtryk for, at drikkeflasken er bæredygtig, og at denne oplysning netop har betydning for forbrugeren. Sælgeren har i eksemplificeringen kendskab til, at drikkeflasken ikke er bæredygtig, men vælger ikke at irrettesætte forbrugeren om, at drikkeflasken ikke er bæredygtig. Spørgsmålet er herefter, om sælgeren har handlet i strid med købelovens § 76, stk. 1, og dermed tilsidesat sin loyale oplysningspligt, hvilket vil medføre, at salgsgenstanden bliver mangelfuld, såfremt den ikke lever op til forbrugers forventning. I eksemplet har forbrugeren direkte oplyst om for sælgeren, at det er af betydning for vedkommende, at drikkeflasken er bæredygtig. Det forhold, at forbrugeren direkte har oplyst betydningen af, at drikkeflasken besidder denne egenskab, må tale for, at sælgeren ved eller burde vide, at oplysningen har betydning for forbrugeren. Dette må tale for, at sælgeren, ved ikke at irrettesætte forbrugeren, må anses for at have tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1.

Er situationen derimod, at parterne er uenige om, hvorvidt forbrugeren har givet nogen oplysninger overfor sælgeren, som kan anses for at være udtryk for, at drikkeflaskens bæredygtighed er af betydning for forbrugeren, må det i højere grad udgøre et tvivlstilfælde om, hvorvidt oplysningspligten er tilsidesat. Det har baggrund i, at parterne er uenige om, hvorvidt sælgeren vidste eller burde vide, at bæredygtighed var af betydning for forbrugeren. Projektet har ud fra retspraksis udledt, at divergerende forklaringer om, hvorvidt der er afgivet en given oplysning, ikke er tilstrækkeligt til at fastslå, at oplysningen er afgivet.²³⁴ I dette eksempel må denne udledning resultere i, at parternes divergerende forklaringer ikke kan medføre, at oplysningen om

²³⁴ U.2023.5315V.

drikkeflaskens bæredygtighed må anses for at være afgivet, hvorfor sælgeren ikke kan anses for at have tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1.

Eksemplet er ændret til, at parterne er enige om, at oplysningen er afgivet, men er uenige om, hvorvidt denne oplysning kan siges at være udtryk for, at forholdet er af betydning for forbrugeren, samt at sælgeren kunne eller burde vide, at det var af betydning for forbrugeren. Projektet har yderligere udledt af retspraksis, at i tilfælde, hvor parterne har afgivet divergerende forklaringer om, hvilken betydning en given oplysning har haft for forbrugeren, skal dette fortolkes til forbrugers fordel således, at det ikke kan siges, at forbrugeren ikke har tillagt oplysningen vægt.²³⁵ I eksemplificeringen er parterne uenige om, hvorvidt forbrugeren har tillagt det vægt i bedømmelsen af drikkeflasken, at drikkeflasken er bæredygtig. Ud fra retspraksis kan det ikke på baggrund af den divergerende forklaring om bæredygtighedens betydning for forbrugeren resultere i, at oplysningen ikke anses for at have været uden betydning for forbrugeren.

Ifølge købelovens § 76, stk. 1, er det tilstrækkeligt for, at sælgeren har tilsidesat sin loyale oplysningspligt, at sælgeren har forsømt at give forbrugeren oplysninger, som sælgeren alene burde kende ved salgsgenstanden. Spørgsmålet er herefter, om man kan forestille sig en situation, hvor sælgeren ikke burde vide, at drikkeflasken ikke besidder disse grønne egenskaber, som drikkeflasken er markedsført med. En grøn egenskab, som bæredygtighed må anses for at være, tilføjer drikkeflasken denne grønne egenskab, hvorfor drikkeflasken skal leve op til denne grønne egenskab. Bæredygtighed kan dokumenteres, hvorfor der er holdepunkter for, hvornår drikkeflasken objektivt kan anses for at være "bæredygtig". Af hensyn til oplysningens dokumenterbarhed må det anses for mindre sandsynligt at forestille sig en situation, hvor sælgeren ikke burde vide, hvad den grønne oplysning om salgsgenstanden indebærer, da der er objektive holdepunkter herfor, som sælgeren kunne undersøge. Omvendt er bæredygtighed et komplekst begreb, hvorfor det kan forekomme uklart, hvad begrebet reelt indebærer, og hvornår en salgsgenstand er "bæredygtig". Dette ræsonnement taler for, at der kan forekomme en situation, hvor sælgeren ikke burde vide, hvad den grønne oplysning, her bæredygtighed, tilføjer salgsgenstanden. På den baggrund må det i eksemplet, hvor forbrugeren fortæller sælgeren, at drikkeflasken er bæredygtig, men hvor sælgeren ikke har nogen positiv viden om, hvorvidt disse grønne udsagn egentlig stemmer overens med virkeligheden, antages, at der ikke kan

²³⁵ U.2012.3512H.

bebrejdes sælgeren noget ved ikke at rettesætte forbrugeren, idet sælgeren alene skal oplyse forbrugeren om sin positive viden eller burde viden. Ud fra ovenstående må det indikere, at sælgeren i eksemplet ikke har tilsidesat sin loyale oplysningspligt efter købelovens § 76, stk. 1, hvorfor der ikke vil foreligge en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb.

Kapitel 3 – Konklusion

Med afsæt i ovenstående behandling af projektets problemformulering kan det konkluderes, at grønne oplysninger ved en salgsgenstand i visse tilfælde vil kunne udgøre en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb.

Ud fra projektets undersøgelse kan det konkluderes, at en grøn oplysning ved en salgsgenstand i mindre grad vil kunne udgøre en anprisning, henset til, at grønne oplysninger ikke anses for at kunne leve op til det køberetlige anprisningsbegreb. Dette skyldes, at grønne oplysninger anses for at være dokumenterbare, hvorfor de ikke har karakter af at være indholdsløse oplysninger, som en fornuftig køber ikke vil tillægge vægt i vurderingen af salgsgenstanden.

På baggrund af projektet kan det omvendt konkluderes, at en grøn oplysning ved en salgsgenstand kan udgøre en garanti, indeståelse eller erklæring. Afgørende for, om en grøn oplysning kan udgøre en garanti, er i mindre grad, at den egenskab, som salgsgenstanden bliver tillagt er grøn, men snarere måden oplysningen bliver fremsat på, herunder om oplysningen er fremsat med en sådan fasthed og præcision, at oplysningen kan anses for at udgøre en køberetlig garanti. Særligt for grønne oplysninger er blandt andet, at der kan anvendes mærkningsordninger for at informere køberen om, at salgsgenstanden besidder disse grønne egenskaber. Projektet har forholdt sig til mærkningsordninger, der er certificeret, samt mærkningsordninger som sælger selv udarbejder og fører tilsyn med. I relation hertil kan det konkluderes, at der er en formodning for, at både certificerede mærkningsordninger og sælgerens egne mærkningsordninger i høj grad må anses for at kunne udgøre en garanti for, at salgsgenstanden lever op til de standarder, som er nødvendige for, at salgsgenstanden kan opnå den pågældende mærkning. Dette skyldes, at mærkningsordningen udgør en oplysning, som har en tilstrækkelig præcision og fasthed til, at oplysningen lever op til det køberetlige garantibegreb. Udgør den grønne oplysning en garanti, må det være underordnet, at oplysningen netop er grøn og tillægger salgsgenstanden grønne egenskaber. Dette har sin baggrund i, at såfremt oplysningen kan karakteriseres som en garanti, vil der foreligge en mangel, så snart salgsgenstanden ikke lever op til det garanterede.

Ligeledes kan det konkluderes, at en grøn oplysning kan kvalificeres som en faktisk urigtig oplysning, i tilfælde, hvor den grønne oplysning ikke stemmer overens med sælgerens oplysninger i forbindelse med kontraheringen.

På baggrund af købeloven og retspraksis kan der opstilles en række kriterier, der kan være afgørende for, om en grøn oplysning vedrørende en salgsgenstand kan være faktisk urigtig og dermed udgøre en mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb. Disse kriterier er, at salgsgenstanden skal leve op til de kerneegenskaber, der er afgørende for, at salgsgenstanden kan anvendes til salgsgenstandens formål. Derudover skal salgsgenstanden leve op til en specifik eller målbar grøn oplysning, som sælgeren har afgivet om salgsgenstanden. Er parterne uenige om, hvorvidt en given grøn oplysning er afgivet, er dette ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at den grønne oplysning er afgivet. Sælgeren er derudover forpligtet til at levere en salgsgenstand, som lever op til det, som er sædvanligt for genstande af samme type. Yderligere skal salgsgenstanden, også opfylde forbrugerens særlige formål, i tilfælde, hvor sælgeren har accepteret dette særlige formål. Har sælgeren afgivet et offentligt udsagn om, at salgsgenstanden har en grøn egenskab, må forbrugeren tilsvarende kunne forvente, at salgsgenstanden besidder denne grønne egenskab. Sælgeren er dog alligevel ikke bundet af grønne offentlige udsagn, hvis sælgeren kan godtgøre, at sælgeren ikke kendte det offentlige udsagn, eller sælgeren senest på tidspunktet for aftaleindgåelsen har rettet oplysningen på samme måde. Derudover er sælgeren ikke bundet af offentlige grønne udsagn, såfremt sælgeren godtgør, at den grønne oplysning ikke kan have haft betydning for forbrugeren. Afgørende er ikke om forbrugeren reelt har tillagt oplysningen vægt, men derimod om oplysningen kan være blevet tillagt vægt af forbrugeren. I tvivlstilfælde kan det ikke lægges til grund, at oplysningen ikke har haft betydning for forbrugeren. Sælgeren er ikke bundet, når sælgeren gør forbrugeren bekendt med, at salgsgenstanden afviger fra en egenskab ved aftalen, som forbrugeren accepterer. Endeligt er det et kriterie, at sælgeren skal overholde sin loyale oplysningspligt overfor forbrugeren, såfremt der er faste holdepunkter for, at forbrugeren forventer at salgsgenstanden besidder grønne egenskaber, hvilket har været afgørende for forbrugerens bedømmelse af salgsgenstanden.

Det er endvidere altid et kriterie førhen, at en grøn oplysning, som er faktisk urigtig, kan udgøre en mangel ved salgsgenstanden, der kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbruger køb, at den grønne oplysning har skabt en relevant forventning hos køberen.

Det kan konkluderes, at en grøn oplysning ved en salgsgenstand i visse tilfælde kan udgøre en bagatel. I vurderingen af, om en grøn oplysning kan udgøre en bagatel, er der udledt to aspekter, herunder størrelsen af udbedringsomkostningerne for sælgeren, samt hvorvidt den grønne oplysning har været af betydning for køberen.

Ud fra ovenstående kan det konkluderes, at en grøn oplysning om salgsgenstanden kan udgøre en køberetlig mangel, som kan udløse misligholdelsesbeføjelser i forbrugerkøb. Vurderingen heraf beror på den konkrete aftale mellem køberen og sælgeren ud fra ovenstående oplyste kriterier.

Kapitel 4 – Litteraturliste

Traktater

- *Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde* (2016). EFT C 202 af 7.6.2016.

Chartret

- *Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder*. 2007/C 303/01.

Direktiver

- *Green Transition Directive (EU) 2024/82*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv (EU) 2024/82 af 28. februar 2024 om ændring af direktiv 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og gennem bedre oplysning. L 6.3.2024.
- *Handelspraksisdirektivet 2005/29/EF*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr.2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis). L 149/22.
- *Varedirektivet (EU) 2019/771*: Europa-Parlamentet og Rådets Direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF. L 136/28.

Lovgivning

- Erhvervsministeriet. LBKG 2024-12-02 nr. 1420. *Markedsføringsloven*.
- Justitsministeriet. LBKG 2021-09-24 nr.1853. *Købeloven*.

Lovforarbejder

- Folketingstidende 2016/2017. Tillæg A. L 40 som fremsat. *Forslag til Lov om markedsføring*.

- Folketingstidende 2020-2021. Tillæg A. L 223 som fremsat L223. *Forslag til lov om ændring af købeloven og lov om markedsføring.*

Betænkninger

- Købelovudvalget. 1978. *Betænkning om Forbruger køb.* Betænkning nr. 845.

Vejledninger

- Forbrugerombudsmanden. 2024. *Virksomheders miljømarkedsføring. Forbrugerombudsmandens anbefalinger.* <https://forbrugerombudsmanden.dk/media/e4bdf1uo/virksomheders-miljoemarkedsfoering-forbrugerombudsmandens-anbefalinger.pdf>. Besøgt den 7. maj 2026 kl. 9.50.
- Kommissionen. 29.12.2021. *Vejledning til fortolkning og anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis overfor forbrugere på det indre marked (2021/C 526/01).* Den Europæiske Unions Tidende.

Domsregister

- U.1961.143H
- U.1963.139H
- U.1964.87H
- U.1972.614H
- U.1975.84 H
- U.1983.549/2H
- U.1984.1/2H
- U.1984.1077H

- U.2000.355H
- U.2002.249H
- U.2011.3342H
- U.2012.3512H
- U.2024.3238 H
- U.1941.1031Ø
- U.1968.194Ø
- U.1968.828 Ø
- U.1988.803V
- U.2007.2001V
- U.2023.5315V

Faglitteratur

- Andersen, Mads Bryde. 2020. *Lærebog i Obligationsret*. 5. udgave. Karnov Group.
- Clausen, Edlund og Ørgaard. 2022. *Købsretten*. 9. reviderede udgave. Karnov Group.
- Dahl, Møgelvang-Hansen m.fl. 2022. *Erhvervsjura*. 16. udgave. Djøf Forlag.
- Ehlers, Andreas Bloch. 2024. *Lærebog i køberet*. 1. udgave. Karnov Group.
- Evald, Jens. 2024. *Juridisk teori, metode og videnskab*. 3. udgave. Djøf Forlag.

- Hamer, Schaumburg-Müller og Kjær. 2025. *Juraens Verden*. 2. udgave. Djøf Forlag.
- Iversen, Torsten. 2019. *Obligationsret 1. del*. 6. udgave. Djøf Forlag.
- Kristensen, Karstoft og Iversen. 2022. *Dansk og international køberet*. 6. udgave. Djøf Forlag.
- Kristoffersen, Sony. 2016. *Forbrugeretten II*. 5. udgave. Karnov Group.
- Lookofsky og Ulfbeck. 2024. *Køb*. 6. udgave. Djøf Forlag.
- Munk-Hansen, Carsten. 2021. *Den juridiske løsning*. 2. udgave. Djøf Forlag.
- Munk-Hansen, Carsten. 2022. *Retsvidenskabsteori*. 3. udgave. Djøf Forlag.
- Nielsen og Neergaard. 2024. *EU-ret*. 9. udgave. Karnov Group.
- Theilgaard, Amiri og Jacobsen. 2017. *Købeloven med Kommentarer*. 4. udgave. Karnov Group.
- Olsen og Lilja. 2016. *Domsanalyse*. 2. udgave. Samfundslitteratur.
- Werlauff, Erik. 2017. *Obligationsretten - En introduktion*. 1. udgave. Djøf Forlag.

Artikler

- Terry, Evelyn. *Climate Justice and Greenwashing Litigation / Regulation, The way forward?*

Websider

- Dansk Erhverv. 17.10.2022. *Miljø- og klimahensyn i danskernes indkøb*.
<https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/01-analyser/analyse-notater-2023/miljo-og-klimahensyn-i-danskernes-indkob.pdf>. Besøgt den 06.05.2026, kl. 10.41.

- Dansk Industri. *Hvad er ESG og bæredygtighed.* https://www.danskindustri.dk/vi-rad-giver-dig/virksomhedsregler-og-varkejoer/esg/hvad-er-esg-og-baredygtig-hed/?fbclid=IwY2xjawRqs4tleHRuA2FlbQIxMABicmlkETFJSktqQjJmZDZjYRzdS-SDA0c3J0YwZhcHBfaWQOMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgAB-Hjpti3PYHzYhkBxTps_K-FugTXoFbjEk-KeTOBNTFqI8hn0af1RCsKYf9sd6f_aem_f3jLlpypDmUNV23vpZC0-g. Besøgt den 08.05.2026, kl.14.17.
- Forbrugerombudsmanden. 11.12.2025. *Dom: AYA&IDA får bøde på 140.000 kroner for greenwashing.* <https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/forbrugerombudsmanden/pressemeddelelser/2025/20251211-dom-ayaida-faar-boede-paa-140000-kroner-for-greenwashing>. Besøgt den 31.03.2026, kl. 14:08.
- ForbrugerrådetTænk.15.05.2024. *19 mærker, du skal kende, når du handler.* <https://taenk.dk/forbrugerliv/mad-og-indkoeb/maerker-du-skal-kende-naar-du-koeber-ind>. Besøgt den 11.03.2026, kl.13.28.
- Institut for Husdyrvidenskab. *Ægproduktion i DK - hvad du bør vide som forbruger. Fødevarestyrelsen.* https://foedevarestyrelsen.dk/Media/638550007723758082/VID_pjece_2c_aeglaeggere.pdf. Besøgt den 12.04.2026, kl. 10.10.

Kapitel 5 – Bilag

5.1 Skærmpoint

Ordoptælling

Statistik:

Sider	77
Ord	26.524
Tegn (uden mellemrum)	157.757
Tegn (med mellemrum)	184.352
Afsnit	210
Linjer	2.222

Medtag fodnoter og slutnoter

Luk